

מנורה החזקות בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2005

מנורה החזקות בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2005

תוכן העניינים

<u>יז</u>	
2-ג	דוח רואה החשבון המבקר
3-ג - 5-ג	מאזנים - מאוחדים והחברה
6-ג - 7-ג	דוחות רווח והפסד - מאוחדים והחברה
8-ג	דוחות על השינויים בהון העצמי
9-ג	דוחות עסקי ביטוח חיים מאוחדים
10-ג	דוחות עסקי ביטוח כללי מאוחדים
11-ג - 14-ג	דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים והחברה
15-ג - 88-ג	באורים לדוחות הכספיים
89-ג - 97-ג	נספח א' - פירוט הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח מאוחדת
98-ג - 102-ג	נספח ב' - מידע בדבר סיכוני אשראי וריבית של חברת ביטוח מאוחדת

דוח רואה החשבון המבקר
לבעלי המניות של מנורה החזקות בע"מ

ביקרנו את הדוחות הכספיים הבאים של מנורה החזקות בע"מ (להלן - החברה) ואת הדוחות הכספיים המאוחדים הבאים של החברה והחברות המאוחדות שלה:

- מאזנים לימים 31 בדצמבר, 2005 ו-2004.

- דוחות לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005:
- דוחות רווח והפסד.
- דוחות על השינויים בהון העצמי.
- דוחות עסקי ביטוח חיים.
- דוחות עסקי ביטוח כללי.
- דוחות על תזרימי המזומנים.

דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים של החברה משקפים באופן נאות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2005 ו-2004 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005. כמו-כן, לדעתנו הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התשנ"ג-1993.

כמו-כן לדעתנו, הדוחות הכספיים המאוחדים הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות, הדווח והעריכה, אשר נקבעו על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי המאוחד של החברה והחברות המאוחדות שלה לימים 31 בדצמבר, 2005 ו-2004 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים המאוחדים שלהן לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005.

כמוסבר בבאור 2, הדוחות הכספיים לתאריכים ולתקופות דיווח שאחרי 31 בדצמבר, 2003 מוצגים בסכומים מדווחים, בהתאם לתקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. הדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003 מוצגים בערכים שהותאמו עד לאותו תאריך על-פי השינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי, בהתאם לגילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל, והכל בכפוף לכללים שנקבעו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקון משנת 2004.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 26(א) בדבר חשיפה לתביעות ייצוגיות.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2004	2005		
(1) מדווחים	אלפי ש"ח		
362,364	337,840		השקעות מזומנים ושווי מזומנים
7,999,631	9,712,058	(א)3	ניירות ערך
646,548	807,236	(א)4	הלוואות ופקדונות בבנקים:
1,434,084	1,422,980	5	הלוואות פקדונות בבנקים
2,080,632	2,230,216		
2,629	6,657	(ג)6	השקעות בחברות כלולות
53,412	60,893	7	מקרקעין
10,498,668	12,347,664		סך-הכל השקעות
79,774	78,510	7	רכוש קבוע בניני משרד
78,261	119,429	8	רכוש קבוע אחר
158,035	197,939		סך-הכל רכוש קבוע
190,031	194,045	(א)9	סכומים לקבל חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
528,189	460,139		חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
29,748	39,476		חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות חשבונות אחרים
747,968	693,660		
374,252	424,842	10	פרמיות לגביה
87,688	128,873	11	חייבים ויתרות חובה
1,209,908	1,247,375		סך-הכל סכומים לקבל
648,602	640,447	(א)12	הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר הוצאות רכישה נדחות:
(* 80,786	96,231		בביטוח חיים
(* 5,838	23,042	(ב)12	בביטוח כללי בביטוח מפני מחלות ואישפוז
735,226	759,720		
598,702	618,328	13	רכוש אחר
6,535	6,435	15	מסים נדחים
1,340,463	1,384,483		סך-הכל הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר
13,207,074	15,177,461		

(1) ראה באור 2.

(* סווג מחדש.

פירוט הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח מאוחדת הכלולים במאזנים המאוחדים, ניתן בנספח א' לדוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2004	2005		
אלפי ש"ח מדווחים (1)			
786,919	1,175,257		הון עצמי
29,213	29,827		זכויות המיעוט
		26	התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות
448,083	449,086	14	התחייבויות לזמן ארוך
147,845	164,191	15	התחייבויות לבנקים וכתבי התחייבות נדחים מסים נדחים
595,928	613,277		סך-הכל התחייבויות לזמן ארוך
			עתודות ביטוח ותביעות תלויות
			ביטוח חיים:
			עתודת ביטוח
			עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
			תביעות תלויות
8,793,770 (*)	10,090,402	16	סך-הכל ביטוח חיים
84,116	98,783		ביטוח כללי:
85,400	90,278		עתודה לסיכונים שטרם חלפו
			תביעות תלויות
8,963,286	10,279,463		סך-הכל ביטוח כללי
573,829	634,588		סך-הכל עתודות ביטוח ותביעות תלויות
1,622,986 (*)	1,853,820	17	התחייבויות אחרות
			חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
			פקדונות של מבטחי משנה
			חשבונות אחרים
2,196,815	2,488,408		אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים
11,160,101	12,767,871	18	זכאים ויתרות זכות
		19	סך-הכל התחייבויות אחרות
125,695	144,789		
71,952	52,785		
197,647	197,574		
87,750	9,001		
349,516	384,654		
634,913	591,229		
13,207,074	15,177,461		

(1) ראה באור 2.

(*) סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

שמואל שורץ חשב		גדליה דורון חבר הדירקטוריון		מנחם גורביץ יו"ר הדירקטוריון ומנהל כללי		31 במרס, 2006	
							תאריך אישור הדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2004	2005		
אלפי ש"ח מדווחים (1)			
856,748	1,056,755	(א)6	<u>השקעות</u>
4,446	63,782	(ב)6	השקעות בחברות מאוחדות: חברת ביטוח חברות אחרות
861,194	1,120,537		סך הכל השקעות בחברות
9,995	55,115	(ב)3	ניירות ערך
27,995	27,981	7	מקרקעין
899,184	1,203,633		סך הכל השקעות
2,088	3,698	11	<u>רכוש שוטף</u>
318	77		חייבים ויתרות חובה מזומנים ושווי מזומנים
2,406	3,775		סך הכל רכוש שוטף
901,590	1,207,408		
786,919	1,175,257		<u>הון עצמי</u>
		26	<u>התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות</u>
20,405	17,458	18	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
1,408	1,622	15	הלוואות מבנקים מסים נדחים
21,813	19,080		סך הכל התחייבויות לזמן ארוך
91,150	12,493	18	<u>התחייבויות שוטפות</u>
1,708	578	19	אשראי מבנקים זכאים ויתרות זכות
92,858	13,071		סך הכל התחייבויות שוטפות
901,590	1,207,408		

(1) ראה באור 2.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

31 במרס, 2006			
שמואל שורץ חשב	גדליה דורון חבר הדירקטוריון	מנחם גורביץ יו"ר הדירקטוריון ומנהל כללי	תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
אלפי ש"ח (למעט נתוני רווח למניה)			
מותאמים (2)	מדווחים (1)		באור
254,647	249,631	201,647	הועבר מדוחות עסקי ביטוח:
116,476	102,736	212,459	רווח מעסקי ביטוח חיים
			רווח מעסקי ביטוח כללי
371,123	352,367	414,106	סך הכל רווח מעסקי ביטוח
88,435	47,939	31,194	הכנסות (הוצאות) שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח:
-	19,982	70,312	הכנסות מהשקעות ואחרות
16,573	15,566	-	הכנסות נטו מניהול קרנות פנסיה ומשירותים פיננסיים
-	2,972	-	הכנסות, נטו של חברות מאוחדות אחרות
(9,987)	(23,519)	(37,967)	רווח ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
			הוצאות ריבית בגין התחייבויות לזמן ארוך
95,021	62,940	63,539	
466,144	415,307	477,645	
(3,585)	(4,163)	(5,250)	21 הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח
(2,488)	(5,338)	(9,800)	הוצאות הפחתת עודף עלות
460,071	405,806	462,595	
(19,239)	-	-	23 הפסד מירידה בשיעור החזקה בחברת ביטוח מאוחדת
440,832	405,806	462,595	רווח לפני מסים על ההכנסה
203,538	168,296	190,407	22 מסים על ההכנסה
237,294	237,510	272,188	רווח לאחר מסים על ההכנסה
(162)	(160)	(236)	חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות כלולות
(6,769)	(13,420)	(9,727)	חלק המיעוט בתוצאות, נטו של חברות מאוחדות
230,363	223,930	262,225	רווח נקי לשנה
4.41	4.29	4.59	רווח למניה: רווח ל- 1 ש"ח ערך נקוב של הון המניות המונפק והנפרע (ש"ח)
52,254	52,254	57,155	הערך הנקוב של הון המניות ששימש לצורך החישוב הנ"ל (אלפי ש"ח)

- (1) ראה באור 2.
 (2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
אלפי ש"ח			
מותרים (2)	מדווחים (1)		באור
225,483	221,793	261,395	חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות מוחזקות
-	2,972	-	רווח ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
2,604	2,759	2,548	הכנסות אחרות, נטו
6,013	(1,025)	941	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
234,100	226,499	264,884	
1,215	1,702	2,159	הוצאות הנהלה וכלליות
232,885	224,797	262,725	רווח לפני מסים על ההכנסה
2,522	867	500	מסים על ההכנסה
230,363	223,930	262,225	רווח נקי לשנה

- (1) ראה באור 2.
 (2) מותרים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל הון עצמי	דיבידנד שהוכרז	עודפים	קרנות הון	הון מניות	
אלפי ש"ח מותאמים (2)					
439,031	-	370,226	6,521	62,284	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2003</u>
230,363	-	230,363	-	-	רווח נקי
(80,576)	26,127	(106,703)	-	-	דיבידנד
<u>588,818</u>	<u>26,127</u>	<u>493,886</u>	<u>6,521</u>	<u>62,284</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2003</u>
אלפי ש"ח מדווחים (1)					
588,818	26,127	493,886	6,521	62,284	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2004</u>
(26,127)	(26,127)	-	-	-	תשלום דיבידנד שהוכרז בשנה קודמת
-	-	(26,127)	-	26,127	הנפקת מניות הטבה
281	-	-	281	-	עדכון קרן הון בשל הפחתת שיעורי המס
17	-	-	17	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של
223,930	-	223,930	-	-	חברה מוחזקת בחו"ל
					רווח נקי
786,919	-	691,689	6,819	88,411	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2004</u>
234	-	-	234	-	עדכון קרן הון בשל הפחתת שיעורי המס
5,961	-	-	5,961	-	הטבת מס הנובעת ממימוש מניות החברה
5,328	-	-	4,892	436	על ידי מנכ"ל חברת ביטוח מאוחדת
189,092	-	-	183,286	5,806	הנפקת מניות למנכ"ל חברת ביטוח מאוחדת
					הנפקת מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(19)	-	-	(19)	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
697	-	-	697	-	של חברה מוחזקת בחו"ל
262,225	-	262,225	-	-	פעולות עם בעלי שליטה
(75,180)	51,478	(126,658)	-	-	רווח נקי
					דיבידנד ביניים
<u>1,175,257</u>	<u>51,478</u>	<u>827,256</u>	<u>201,870</u>	<u>94,653</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005</u>

- (1) ראה באור 2.
 (2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2003	2004	2005		
אלפי ש"ח				
מותאמים (2)	מדווחים (1)			
1,307,921	1,333,564	1,424,406	(ב)24	פרמיות בניכוי - ביטוח משנה
102,932	86,815	105,472		
1,204,989	1,246,749	1,318,934		פרמיות בשייר
993,603	720,473	1,088,330		הכנסות מהשקעות
2,198,592	1,967,222	2,407,264		סך-הכל הכנסות לשנה
192,494	190,732	220,487		תביעות ששולמו ותלויות מקרי מוות, נכות ואחרים
58,340	50,461	67,452		בניכוי - ביטוח משנה
134,154	140,271	153,035		
68,735	65,889	83,781		פוליסות שמועדן תם
520,858	511,598	441,995		פוליסות שנפדו
1,262	1,953	2,641		גימלאות
1,086	3,132	2,333		השתתפות ברווחים בביטוח חיים קבוצתי ששולמה
726,095	722,843	683,785		סך-הכל תביעות לשנה
1,472,497	1,244,379	1,723,479		עודף הכנסות על תביעות לשנה
(1,025,993)	(773,371)	(1,321,964)	(ד)24	גידול בעתודות הביטוח בניכוי ביטוח משנה בניכוי - דמי ניהול בגין פוליסות משתתפות ברווחים
133,328	98,582	136,736		
(892,665)	(674,789)	(1,185,228)		גידול בעתודות ביטוח, נטו
(6,515)	(6,358)	(14,667)		גידול בעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
(899,180)	(681,147)	(1,199,895)		סך הכל גידול בעתודות
573,317	563,232	523,584		
272,096	167,675	164,611	21	דמי עמלה הוצאות הנהלה וכלליות
123,220	120,836	135,535		
395,316	288,511	300,146		קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(64,505)	38,998	8,155		
330,811	327,509	308,301		בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
24,565	28,704	18,785		הוצאות לשנה, נטו
306,246	298,805	289,516		רווח לשנה - לפני תוצאות ביטוח משנה מסוג "מודיפייד רי"
267,071	264,427	234,068		תוצאות ביטוח משנה מסוג "מודיפייד רי"
(12,424)	(9,667)	(11,888)	(ה)24	רווח לשנה לפני הפחתת רכוש אחר
254,647	254,760	222,180		הפחתת רכוש אחר
-	5,129	20,533	(ט)2(9)	רווח מעסקי ביטוח חיים לשנה - עובר לדוחות רווח והפסד
254,647	249,631	201,647		

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר 2003.

פירוט פעילות החברה המאוחדת בביטוח חיים, מובא בבאור 24(א).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2003	2004	2005		
אלפי ש"ח				
מותאמים (2)	מדווחים (1)		באור	
1,064,776	1,222,556	1,353,678		פרמיות
295,085	338,497	377,435		דמים
1,359,861	1,561,053	1,731,113		סך-הכל דמי ביטוח
388,459	373,275	347,657		בניכוי - ביטוח משנה
971,402	1,187,778	1,383,456		
(95,513)	(80,051)	(76,295)		גידול בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
875,889	1,107,727	1,307,161		דמי ביטוח שהורווחו
130,076	111,697	154,080		הכנסות מהשקעות
1,005,965	1,219,424	1,461,241		סך-הכל הכנסות לשנה
886,175	959,935	1,052,740		תביעות ששולמו ותלויות
311,772	163,252	179,703		בניכוי - ביטוח משנה
574,403	796,683	873,037		סך-הכל תביעות לשנה
431,562	422,741	588,204		עודף הכנסות על תביעות לשנה
254,241	264,743	300,077		דמי עמלה
57,655	65,541	49,089		בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
196,586	199,202	250,988		
131,398	134,990	157,406	21	הוצאות הנהלה וכלליות
327,984	334,192	408,394		
(12,898)	(14,187)	(32,649)		גידול בהוצאות רכישה נדחות
315,086	320,005	375,745		הוצאות לשנה, נטו
116,476	102,736	212,459		רווח מעסקי ביטוח כללי לשנה-עובר לדוחות רווח והפסד

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר 2003.

פירוט עסקי ביטוח כללי, לפי ענפי ביטוח, מובא בבאור 25(א).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2003	2004	2005		
אלפי ש"ח				
מותאמים (2)	מדווחים (1)		נספח	
				תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת
209,616	303,344	331,405	א	בעסקי ביטוח חיים
273,573	43,345	73,527	א	בעסקי ביטוח כללי
(199,837)	(179,525)	(130,135)	ב	בפעילות שוטפת אחרת
<u>283,352</u>	<u>167,164</u>	<u>274,797</u>		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים בפעילות השקעה
				(השקעות) מימוש השקעות החופפות להון העצמי ולהתחייבויות לא ביטוחיות:
(45,043)	206,581	(198,419)		ניירות-ערך
(6,081)	3,173	-		הלוואות ופקדונות בבנקים
(51,124)	209,754	(198,419)		
(40)	(277,316)	-	ג	השקעה בחברות מאוחדות שאוחדו לראשונה
(1)	(5,741)	-	ד	תמורה ממימוש השקעה בחברה מאוחדת שאוחדה בעבר
-	(11,117)	-		רכישת חלק המיעוט בחברה מאוחדת
(20)	(410,300)	(50,267)		רכישת רכוש אחר
(30,164)	(60,809)	(68,380)		רכישת רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
1,614	1,551	922		תמורה ממימוש רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
(173)	(2,762)	(4,565)		השקעות במניות ובהלוואות של חברות מוחזקות
-	(472)	-		עודף נכסים על התחייבויות בחברה מאוחדת ייעודית
<u>(79,908)</u>	<u>(557,212)</u>	<u>(320,709)</u>		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים בפעילות מימון
(5,990)	67,856	(82,218)		קבלת (פרעון) הלוואות לזמן ארוך ואשראי לזמן קצר
-	290,000	-		מבנקים, נטו
-	-	189,092		הנפקת כתבי התחייבות נדחים
-	(7,415)	(7,499)		הנפקת מניות
(3,785)	-	-		פרעון כתבי התחייבות נדחים
(2,323)	(1,805)	(2,807)		פרעון שטרי הון והלוואות למיעוט בחברה מאוחדת
(80,576)	(26,127)	(75,180)		דיבינדנד למיעוט בחברה מאוחדת
				דיבינדנד ששולם
<u>(92,674)</u>	<u>322,509</u>	<u>21,388</u>		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
110,770	(67,539)	(24,524)		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
319,133	429,903	362,364		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
<u>429,903</u>	<u>362,364</u>	<u>337,840</u>		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005
אלפי ש"ח		
מותאמים (2)	מדווחים (1)	
254,647	249,631	201,647
894,014	681,147	1,291,749 (*)
27,663	1,029	6,093
50,066	107,533	58,583
11,833	16,212	33,398
(6)	-	-
(1,094,167)	(740,074)	(1,101,943)
(16,052)	(76,568)	(147,771)
6,259	71,815	7,083
(2,636)	(71)	(8,611)
248	-	-
35,937	(10,344)	(3,025)
(15,385)	19,188	(43)
57,195	(16,154)	(5,755)
<u>209,616</u>	<u>303,344</u>	<u>331,405</u>
116,476	102,736	212,459
95,320	80,051	76,295
180,921	331,878	297,669
(12,856)	(14,187)	(19,070)
10,958	12,548	14,009
(139,786)	(313,487)	(412,065)
(23,467)	(29,815)	(12,917)
52,793	(39,818)	4,021
(25,756)	1,542	(6,776)
(11,639)	(41,790)	(50,547)
30,609	(46,313)	(29,551)
<u>273,573</u>	<u>43,345</u>	<u>73,527</u>

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת בעסקי ביטוח

עסקי ביטוח חיים

רווח לשנה מעסקי ביטוח חיים
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
גידול בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה
גידול בתביעות תלויות בניכוי ביטוח משנה
קיטון בהוצאות רכישה נדחות
פחת והפחתות
הפסד ממימוש מקרקעין להשכרה
(השקעות) מימוש השקעות, נטו:
ניירות-ערך
הלוואות
פקדונות בבנקים
רכישת מקרקעין להשכרה
תמורה ממימוש מקרקעין להשכרה
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
פרמיות לגביה
חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
תזרימי מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת בעסקי ביטוח חיים

עסקי ביטוח כללי

רווח לשנה מעסקי ביטוח כללי
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
גידול בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה, נטו
גידול בתביעות תלויות בניכוי ביטוח משנה, נטו
גידול בהוצאות רכישה נדחות
פחת והפחתות
(השקעות) מימוש השקעות, נטו:
ניירות ערך
הלוואות
פקדונות בבנקים
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
פרמיות לגביה
חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
תזרימי מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת בעסקי ביטוח כללי

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

(*) כולל גידול בעתודות ביטוח בגין פוליסות חסכון טהור [ראה באור 16(א)(1)].

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005
אלפי ש"ח		
מותאמים (2)	מדווחים (1)	
230,363	223,930	262,225
(371,123)	(352,367)	(414,106)
(140,760)	(128,437)	(151,881)
19,895	14,652	24,239
162	160	236
6,769	13,420	9,727
19,239	-	-
4,979	8,097	12,468
(114,126)	(68,535)	(64,007)
(302)	83	(550)
(24,744)	5,266	11,971
-	-	282
(210)	(3,118)	-
110	(32)	-
29,151	(21,081)	27,380
(199,837)	(179,525)	(130,135)
-	(163,251)	-
-	(8,213)	-
(40)	(195,981)	-
-	93,022	-
-	(2,893)	-
(40)	(277,316)	-
-	453,427	-
-	24,894	-
-	(433)	-
-	2,705	-
(245)	(43,278)	-
210	3,118	-
-	(414,994)	-
-	197	-
34	(32,392)	-
-	1,015	-
(1)	(5,741)	-

(ב) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת אחרת
רווח נקי לשנה
רווח לשנה מעסקי ביטוח

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
שינוי במסים נדחים
חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות כלולות
חלק המיעוט בתוצאות, נטו של חברות מאוחדות
הפסד מירידה בשיעור החזקה בחברת ביטוח מאוחדת
פחת והפחתות
גידול בהוצאות רכישה נדחות
הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע ומקרקעין
עליית ערך (שחיקת) התחייבות לזמן ארוך
שחיקת הלוואות לחברות מוחזקות
רווח ממימוש השקעה בחברות מאוחדות

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
יתרות חברות ביטוח ויתרות סוכנים בסוכנות ביטוח שאוחדה
חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת אחרת

(ג) השקעה בחברות מאוחדות שאוחדו לראשונה
השקעות
רכוש קבוע, נטו
רכוש אחר
חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
מסים נדחים

סך הכל השקעה בחברות מאוחדות שאוחדו לראשונה

(ד) תמורה ממימוש השקעה בחברות מאוחדות שאוחדו בעבר
השקעות
רכוש קבוע
חברות ביטוח, נטו
מסים נדחים
חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
רווח ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
התחייבויות לזמן ארוך לבנקים
חברות כלולות
זכויות המיעוט
רכוש אחר

סך-הכל תמורה ממימוש השקעה בחברה מאוחדת שאוחדה בעבר

(ה) פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים

דיבידנד שהוכרז

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005
אלפי ש"ח		
מותאמים (2)	מדווחים (1)	
230,363	223,930	262,225
(225,483)	(221,793)	(261,395)
-	(2,972)	-
131	15	14
656	(618)	385
44	(172)	(410)
41	250	614
5,661	(4,757)	(1,949)
11,413	(6,117)	(516)
-	(150,000)	-
-	45,822	-
(4,679)	(38)	-
(1,765)	(2,496)	(61,479)
29,644	-	-
80,844	26,127	75,180
(21,018)	17,074	(45,120)
83,026	(63,511)	(31,419)
-	-	189,092
(3,430)	84,346	(82,218)
(80,576)	(26,127)	(75,180)
(84,006)	58,219	31,694
10,433	(11,409)	(241)
1,294	11,727	318
11,727	318	77
26,127	-	-

תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת

רווח נקי לשנה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות מוחזקות
רווח ממימוש השקעה בחברה מאוחדת

פחת

שינוי במסים נדחים

שחיקת שטרי הון והלוואות של חברות מאוחדות

שחיקת התחייבויות לזמן ארוך לבנקים

שינויים בחייבים ויתרות חובה ובזכאים ויתרות זכות, נטו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים בפעילות השקעה

השקעה בשטר הון צמית של חברה מאוחדת

תמורה ממימוש השקעה בחברה מאוחדת

רכישת מקרקעין

השקעה במניות והלוואות לחברות מאוחדות

מימוש השקעה בהלוואות לזמן ארוך, נטו

דיבידנד שנתקבל מחברת ביטוח מאוחדת

מימוש השקעה (השקעה) בניירות ערך, נטו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים בפעילות מימון

הנפקת מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)

קבלת (פרעון) התחייבות לבנקים, נטו

דיבידנד ששולם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

פעולות שאינן כרוכות בזרימת מזומנים

דיבידנד שהוכרז

(1) ראה באור 2.

(2) מותאמים לשקל של חודש דצמבר, 2003.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1: - כללי

א. החברה הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. עיקר פעילותה הינה החזקת מניות של חברת ביטוח וחברות השקעה.

ב. ביום 13 במרס, 2005 הנפיקה החברה לדלק השקעות ונכסים בע"מ (להלן - דלק) 5,806,118 מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א של החברה שהיוו במועד הנפקתן 9.99% מההון המונפק והנפרע (לאחר ההקצאה) של החברה, תמורת סך של 44 מליון דולר ארה"ב. בנוסף קיבלה דלק אופציה (הניתנת למימוש במהלך תקופה של 18 חודשים) לרכוש מהחברה, בדרך של הנפקה פרטית, מספר נוסף של מניות שיהוו, מיד לאחר הקצאתן, 5% מסך כל הון המניות המונפק והנפרע של החברה בעת הקצאתן, בתמורה של 22 מליון דולר ארה"ב.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים:

- החברה - מנורה החזקות בע"מ.
- חברות מאוחדות - חברות אשר לחברה שליטה בהן (כהגדרת גילוי דעת 57 של לשכת רואי חשבון בישראל) ואשר דוחותיהן מאוחדים עם דוחות החברה.
- חברות כלולות - חברות בהן לחברה יש השפעה מהותית, אך אינן חברות מאוחדות וההשקעה בהן כלולה על בסיס השווי המאזני.
- חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.
- בעלי עניין - כהגדרתם בפסקה (1) להגדרת בעל ענין בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
- בעלי שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996.
- צדדים קשורים - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח-1998 על תיקונן בשנת 2004 (להלן - תקנות פרטי דין וחשבון), ובגילוי דעת מספר 29 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- דולר - דולר ארצות הברית.
- המפקח - המפקח על הביטוח.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- תקנות ההון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
- תקנות דרכי השקעה - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001, על תיקונן.
- תקנות דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
- חוזר ה-IFRS - חוזר המפקח מיום 3 בינואר, 2006 המחיל את התקן הבינלאומי בחשבונות בנושא חוזה הביטוח (IFRS 4 INSURANCE CONTRACTS).
- ד. באורים מתייחסים לדוחות הכספיים של החברה ולדוחות הכספיים המאוחדים, פרט למקרים בהם מצויין בבאור כי הוא מתייחס לחברה בלבד או למאוחד בלבד.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

עיקרי הדיווח והמדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים הם כדלקמן:

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים המאוחדים, המשקפים בעיקרם את הנכסים, ההתחייבויות והפעולות של חברת הביטוח המאוחדת, ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות, הדיווח והעריכה אשר נקבעו על-פי חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על-פיו, ובכללן תקנות פרטי דין וחשבון וחוזר ה-IFRS.

הדוחות הכספיים של החברה הוכנו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ובהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התשנ"ג-1993, למעט מיון הסעיפים, שלדעת ההנהלה ערוכים בהתאם לאופי העסקים של החברה שהינה חברת החזקות אשר עיקר נכסיה אינם נכסים שוטפים וזאת בהתאם לאמור בתקנה 8 לתקנות ניירות ערך הנ"ל.

ב. הפסקת התאמה של דוחות כספיים ודיווח כספי בסכומים מדווחים

1. נקודת המוצא לעריכת הדוחות הכספיים

(א) עד ליום 31 בדצמבר, 2003 ערכה החברה את דוחותיה הכספיים על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי על בסיס השינויים במדד. בהתאם לתיקון תקנות דין וחשבון שבא בעקבות פרסום תקן חשבונאות מספר 12 (ותיקונו על ידי תקן חשבונאות מספר 17) בדבר הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר, 2004. החל משנת 2004 מוצגים הדוחות הכספיים בערכים מדווחים, כמפורט להלן.

הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 (מועד המעבר) שימשו נקודת מוצא לדיווח כספי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים.

(ב) נתוני השוואה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003 מוצגים כשהם מותאמים למדד של מועד המעבר (מדד חודש דצמבר 2003) כמפורט להלן.

2. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

(א) הגדרות

סכום מותאם- סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד חודש דצמבר 2003 בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

סכום מדווח- סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר, 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - משמעותה בדוחות הכספיים עלות בסכום מדווח.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. הפסקת התאמה של דוחות כספיים ודיווח כספי בסכומים מדווחים (המשך)

2. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

(ב) מאזנים

- (1) פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים.
- (2) פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים היסטוריים לתאריך המאזן.
- (3) השווי המאזני של השקעות בחברות מוחזקות וזכויות המיעוט בחברות מאוחדות, נקבע על בסיס הדוחות בערכים מדווחים של חברות אלה.
- (4) סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

(ג) דוחות רווח והפסד ודוחות עסקי ביטוח

- (1) הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות במאזן נגזרות מהתנועה בין סכום מדווח ביתרת פתיחה לבין סכום מדווח ביתרת הסגירה.
- (2) חלק החברה בתוצאות הפעולות של חברות מוחזקות וחלק המיעוט בתוצאות הפעולות של חברות מאוחדות, נקבע על בסיס הדוחות בערכים מדווחים של חברות אלה.
- (3) יתר מרכיבי דוח רווח והפסד ודוחות עסקי ביטוח מוצגים בערכים נומינליים.
- (4) פעולות במטבע חוץ תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין היציגים בתום חודש ביצוע העסקה.

(ד) דוחות על השינויים בהון העצמי

דיבידנד שהוכרז בתקופת הדיווח מוצג בערכים נומינליים.

3. תמצית הנתונים של החברה בערכים נומינליים היסטוריים לצרכי מס, ניתנת בבאור 27.

4. דוחות כספיים מותאמים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003

(א) כללי

הדוחות הכספיים נערכו על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי על בסיס המדד שפורסם ביום 15 לינואר, 2004.

חברות הקבוצה מנהלות את חשבונותיהן באופן שוטף בשקלים נומינליים. הנתונים בערכים נומינליים הותאמו לשקלים בעלי כוח קנייה קבוע בהתאם לעקרונות שנקבעו בתקנות דין וחשבון, המבוססות בעיקרן על גילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. הפסקת התאמה של דוחות כספיים ודיווח כספי בסכומים מדווחים (המשך)

4. דוחות כספיים מותאמים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003 (המשך)

(ב) דוחות על השינויים בהון העצמי

דיבידנד ששולם הותאם על פי השינויים שחלו במדד מהמדד בגין חודש התשלום ועד למדד בגין חודש המאזן.

הסכום המוצג כהתאמת הדיבידנד אשר הוצע בשנים קודמות, מבטא את השחיקה בערכו הריאלי של הדיבידנד אשר הוצע בשנים קודמות ושולם בפועל בשנה לאחר מכן (שחיקה המתייחסת לתאום מתחילת השנה ועד ליום התשלום בפועל).

(ג) דוחות עסקי ביטוח

דוחות עסקי הביטוח נערכו לפי הכללים להלן:

עתודות ביטוח ותביעות תלויות לתחילת השנה, לרבות חלק מבטחי המשנה בהן, והוצאות הרכישה הנדחות הותאמו על פי שיעור עליית המדד בשנת הדוח על פי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן.

פעולות במשך השנה הותאמו על פי השינוי שחל במדד, מהמדד שפורסם לאחרונה לפני תום חודש העסקה ועד למדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן, למעט פחת והפחתות שהותאמו על בסיס מדדים ספציפיים במקביל להתאמת הסעיף המאזני.

פעולות במטבע חוץ תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין היציגים בתום חודש ביצוע העסקה, ומאותו מועד הותאמו למדד כדלעיל.

(ד) דוחות רווח והפסד

דוחות רווח והפסד של חברת ביטוח מאוחדת הותאמו על בסיס שיעור עליית המדד בשנת הדוח, מהמדד הידוע בכל אחד מחודשי השנה עד למדד הידוע לתאריך הדוח, למעט פחת והפחתות שהותאמו על בסיס מדדים ספציפיים במקביל להתאמת הסעיף המאזני.

מרכיבי דוח רווח והפסד של החברה ושל חברות מאוחדות שאינן חברות ביטוח, למעט סעיף המימון, הותאמו על בסיס המדדים בגין חודשי ביצוע העסקאות המתייחסות.

חלק החברה בתוצאות הפעולות של חברות מוחזקות וחלק המיעוט בתוצאות הפעולות של חברות מאוחדות, נקבע על בסיס הדוחות המותאמים של חברות אלו. הפרשה למיסים על ההכנסה כוללת את ההתאמה האינפלציונית של תשלומי מקדמות המס במשך שנת הדוח.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. פרטים על המדד ועל שער החליפין היציג של הדולר

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר			מדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 1993) - בגין חודש דצמבר - בגין חודש נובמבר
2003	2004	2005	2003	2004	2005	
	%		בנקודות			
(1.9)	1.2	2.4	178.6	180.7	185.1	
(2.0)	0.9	2.7	178.9	180.6	185.4	
			בש"ח			
(7.6)	(1.6)	6.8	4.379	4.308	4.603	שער החליפין היציג של הדולר

ד. איחוד הדוחות הכספיים

1. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ושל החברות המאוחדות שלה, לאחר ביטול פעולות מהותיות ויתרות הדדיות ביניהן, למעט פעולות ביטוח המוצגות בסעיפים המתאימים בדוחות עסקי ביטוח ובהכנסות מסוכנויות ביטוח שבדוחות רווח והפסד.
2. פעולות ונכסי קרנות פנסיה, קופות גמל, קרנות נאמנות ותיקי השקעות המנוהלות על ידי חברות מאוחדות, לא נכללו בדוחות הכספיים המאוחדים, הואיל והחברות המנוהלות אחראיות לניהול התקין שלהן בלבד ואין להן שליטה ובעלות עליהן או התחייבות לתשואה לעמיתיהן.

ה. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים, לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים מבוססים על הערכות אקטואריות שנערכו על ידי אקטואר חברת הביטוח המאוחדת שמונה בהתאם להוראות המפקח לענפי הביטוח השונים. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה (ראה גם באורים 16 ו-17 להלן בדבר הנחות ואומדנים אקטואריים).

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

1. עסקי ביטוח חיים

1. הכרה בהכנסות ובהוצאות:

הפרמיות, לרבות חסכוניות, נרשמות בעיקרן כהכנסות בהגיע מועד גבייתן. על-פי הנחיות המפקח, פרמיות בגין פוליסות חסכון טהור (פוליסות שאינן כוללות מרכיב ריסק) שנמכרות החל משנת 2005, נזקפות במועד גבייתן לעתודת הביטוח ולא נכללות בהכנסות מפרמיות בדוחות עסקי ביטוח חיים.

פרעון פוליסות נזקף בהגיע זמן הפרעון.

קצבאות נזקפות בהגיע זמן תשלומן.

פדיונות נזקפים בעת התשלום.

מקרי מוות נזקפים עם היוודעם.

ביטולים נרשמים במועד קבלת ההודעה מבעל הפוליסה או באופן יזום על ידי חברת הביטוח המאוחדת עקב פיגורים בתשלום, הכל בהתאם לסוג הפוליסה ובכפוף להוראות כל דין.

2. עתודות ביטוח חיים:

עתודות הביטוח מחושבות בהתאם להוראות המפקח (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלים. העתודות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל המבוטח, ותק הכיסויים, סוג הביטוח, סכום הביטוח וכו' (ראה גם באור 16 להלן).

עתודות ביטוח חיים וחלקם של מבטחי משנה בהן נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית שנתית, המבוצעת על-ידי אקטואר חברת הביטוח המאוחדת ד"ר אברהם לוונגליק (FILAA), שהוא נושא משרה בחברת הביטוח המאוחדת, שהצהיר כי החישובים נעשו על-פי שיטות אקטואריות מקובלות בישראל ובאופן עקבי לשנה הקודמת.

3. עתודת ביטוח חיים בקשר לפוליסות אשר לפי תנאיהן צמודות ביום המאזן למדד יוני (הצמדה חצי שנתית) והנכסים החופפים לעתודה זו, מותאמים למדד אחיד של חודש נובמבר. התאמה זו אינה מייצגת את סכום ההתחייבויות החוזיות של החברה המאוחדת לגבי פוליסות אלו ואין לה השפעה על התוצאות העסקיות.

4. עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל:

העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל מיועדת לתת מענה למקרה של אסון עתידי ומחושבת בהתאם לטיטת תקנות בנדון אשר פורסמה בשנת 2002, ולפיה העתודה תחושב בשיעורים מסכום הביטוח בסיכון לפי העקרונות כדלקמן:

חברת ביטוח תפריש לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים בשיעור של 0.2% מהסכום בסיכון בשייר העצמי. את הפער שבין העתודה המחושבת כאמור בטיטת התקנות לבין העתודה שנכללה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2001 (להלן - הפער) יש להשלים בחלקים שווים בתקופה של שתיים עשרה שנים. ליום 31 בדצמבר, 2001, סכום העתודה הינו כ-0.21% מהסכום בסיכון.

הפרשה בגין השינוי בסכום בסיכון בשייר עצמי בין שנת דוח לקודמתה, החל מיום 1 בינואר, 2002, תבוצע בחלקים שווים בתקופה של שמונה שנים.

ניתן לשחרר כספים מהעתודה, בתנאי שסכום העתודה גבוה מ-0.25% מהסכום בסיכון בשייר עצמי.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

1. עסקי ביטוח חיים (המשך)

5. חברת הביטוח המאוחדת קשורה בהסכמי ביטוח משנה מסוג Modified Reinsurance עם חברות ביטוח בחו"ל המשתתפות בחלק מסויים מפוליסות ביטוח חיים בגין שנות חיתום עד 31 בדצמבר, 1997.

הדוחות הכספיים משקפים את מלוא העתודות הביטוחיות המוחזקות והמנוהלות על-ידי החברה המאוחדת.

6. הוצאות רכישה נדחות:

בתקנות דין וחשבון נקבעו כללים (להלן - הכללים החדשים) לאופן קביעת סכום הוצאות הרכישה הנדחות של פוליסות ביטוח חיים חדשות (להלן - ה-DAC) הנמכרות החל מיום 1 בינואר, 1999 השונים מהכללים הנהוגים לגבי פוליסות שנמכרו עד ליום 31 בדצמבר, 1998. על-פי הכללים החדשים הנ"ל ה-DAC כולל עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה והוצאות אחרות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות, לרבות חלק מהוצאות הנהלה וכלליות. על-פי הכללים החדשים ה-DAC מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר מ-15 שנה. ה-DAC המתייחס לפוליסות שבוטלו נמחק במועד הביטול.

הוצאות רכישה נדחות בגין פוליסות שהופקו עד ליום 31 בדצמבר, 1998 מחושבות על בסיס שיטת "ניכוי הצילמר" לפי שיעורים מהפרמיה או מהסכום בסיכון בהתאם לתוכניות הביטוח השונות.

7. תביעות תלויות:

תביעות תלויות ידועות בניכוי חלק מבטחי המשנה בהן מחושבות באופן פרטני, בהתאם להערכת מומחי החברה על בסיס ההודעות בגין אירועי הביטוח וסכומי הביטוח.

תביעות שאירעו וטרם דווחו (IBNR) נכללו על בסיס תחשיב אקטוארי.

ההפרשות לתביעות מתמשכות בתשלום בביטוח אי כושר עבודה ובביטוח סיעודי, נכללו במסגרת עתודות הביטוח.

2. עסקי ביטוח כללי

1. הכרה בהכנסה:

דמי ביטוח נזקפים בשנת תחילת הפוליסה ומתייחסים בעיקרם לתקופת ביטוח של שנה. בענף ביטוח רכב חובה, הואיל וכניסת הביטוח לתוקף מותנית בתשלום דמי הביטוח, נזקפים דמי הביטוח לאחר תשלומם.

חלק דמי הביטוח המתייחס לתקופה שלאחר תאריך המאזן, נזקף לעתודה לסיכונים שטרם חלפו (ראה סעיף 4 להלן).

2. תביעות כוללות סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו ותלויות שאירעו בשנת הדוח, וכן עידכון ההפרשה לתביעות התלויות שנרשמה בשנים קודמות.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ז. עסקי ביטוח כללי (המשך)

3. התחייבויות ביטוחיות והוצאות רכישה נדחות:

העתודה לסיכונים שטרם חלפו, התביעות התלויות, לרבות חלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות והוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, על תיקוניהן, הנחיות המפקח בנושא ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, וזאת בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר.

חברת הביטוח המאוחדת חישבה את ההתחייבויות הביטוחיות כאמור לעיל, באופן עקבי לשנה הקודמת, למעט חישוב תביעות תלויות [ראה באור 2(ז)(5)(ב)] והוצאות רכישה נדחות [ראה באור 2(ז)(6)(ב)] בענף ביטוח מפני מחלות ואישפוז.

4. עתודה לסיכונים שטרם חלפו:

העתודה לסיכונים שטרם חלפו כוללת דמי ביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.

בענפים בהם דמי הביטוח נרשמים על בסיס שנתי, מחושבת העתודה יחסית לפרמיה בפועל לכל יום.

במרבית הפוליסות בענף בריאות ובענפים ימי ודירות (באמצעות בנקים למשכנתאות) נרשמים דמי הביטוח על בסיס חודשי או יומי.

העתודה לסיכונים שטרם חלפו בעיקרה, אינה מחושבת בדרך אקטוארית ואינה תלויה בהנחות כלשהן, אלא מהווה יתרת פרמיה שטרם הורווחה Unearned Premium Reserve.

כמו כן, העתודה כוללת, במידת הצורך, בענפי רכב רכוש, מקיף דירות ובריאות הפרשה בגין הפסד צפוי (פרמיה בחסר) המחושבת על בסיס הערכה אקטוארית Unexpired Risk Reserve, או על-פי הנחיות המפקח.

5. תביעות תלויות:

התביעות התלויות בדוחות הכספיים מחושבות לפי השיטות, כמפורט להלן:

א. תביעות תלויות ברוטו וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית, למעט לגבי הענפים המפורטים בסעיפים ב' ו-ג' להלן.

התחשיב האקטוארי חושב על-ידי אקטואר החברה המאוחדת, ד"ר אברהם לוונגליק (FILAA).

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ז. עסקי ביטוח כללי (המשך)

5. תביעות תלויות: (המשך)

ב. הערכת התביעות התלויות בענף בריאות (למעט ענפי עובדים זרים ונסיעות לחו"ל):

על-פי הנחיות המפקח, יש לכלול את התביעות התלויות בענף ביטוח בריאות, החל משנת הדוח לפי הערכה אקטוארית, בהיעדר נתונים סטטיסטיים נכללו תביעות תלויות ידועות לפי הערכה פרטנית, כמפורט בסעיף ג' להלן. תביעות שאירעו אך טרם דווחו (IBNR) וחלק מבטחי משנה בהן, נכללו לפי הערכה אקטוארית.

על-פי ההנחיות, ביטול הפרש בין עתודה בגין ביטוח הוצאות רפואיות אשר חושבה בהתאם להוראות הקודמות לבין ההערכה כמפורט לעיל בגין ביטוח הוצאות רפואיות, המחושבות לפי ההוראות החדשות (להלן - ההפרש), יבוצע בפריסה למשך שלוש שנים החל מיום 1 בינואר, 2005 ובאופן אחיד. ההפרש האמור מסתכם לסך של כ- 40.2 מליון ש"ח במאוחד. כתוצאה מיישום ההנחיות, גדל הרווח מעסקי ביטוח כללי והרווח לפני מסים על ההכנסה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005 בסך של כ- 13.4 מליון ש"ח במאוחד. הרווח הנקי גדל בסך של כ- 7.6 מליון ש"ח.

ג. בענפים בהם לא נדרשת, על-פי הנחיות המפקח, הערכה אקטוארית (ביטוח מטענים בהובלה, כלי שייט וכלי טיס, ערבות חוק מכר וסיכוני אשראי) ובענפים בהם לא קיימת מובהקות סטטיסטית, נכללו התביעות התלויות כדלקמן:

(1) תביעות תלויות ידועות הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו לתאריך הדוחות הכספיים. הפרשה זו מתבססת בעיקרה על הערכה פרטנית לכל תביעה לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי החברה שמטפלים בתביעות.

(2) הפרשה בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה (I.B.N.R).

ד. עודף הכנסות על הוצאות:

לגבי כל העסקים עם זנב תביעות ארוך (ענפים בהם הזמן הנדרש למתן הודעה על קרות הנזק ו/או לקביעת הנזק והפיצוי בגינו, ארוך ועשוי להתמשך מספר שנים), כגון ענפי חבויות ורכב חובה, מחושב עודף הכנסות על הוצאות על בסיס תלת שנתי מצטבר (להלן - העודף) המורכב מדמי ביטוח, הוצאות רכישה, תביעות וחלק מהכנסות מהשקעות, הכל בניכוי חלקם של מבטחי המשנה, לפי ענפי הביטוח ושנת החיתום המתייחסת. העודף המצטבר עד לסיום השנה השלישית ממועד שנת תחילת הביטוח בניכוי עתודה לסיכונים שטרם חלפו ובניכוי התביעות התלויות כפי שחושבו כמפורט לעיל (להלן - הצבירה), נכלל בסעיף תביעות תלויות, והגירעון נזקף כהוצאה.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ז. עסקי ביטוח כללי (המשך)

6. הוצאות רכישה נדחות:

א. חלק העמלה והוצאות רכישה אחרות, המתייחס לדמי ביטוח שטרם הורווחו בשייר עצמי, מועבר לתקופות הדיווח הבאות כהוצאות רכישה נדחות. הוצאות אלו מחושבות לפי השיעורים בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

ב. החל מיום 1 בינואר, 2005 מיושמות הנחיות המפקח לחישוב הוצאות רכישה נדחות בענף ביטוח מפני מחלות ואשפוז (להלן - ה-DAC) הנמכרות החל מיום 1 בינואר, 2005. על-פי הכללים הנ"ל, ה-DAC מחושב בהתאם לכללים שנקבעו לגבי DAC בביטוח חיים (ראה באור 2(ו)6) לעיל) ומופחת בשיעורים שווים על פני תקופת הפוליסה, ואולם בפוליסות שתקופת הביטוח בהן ארוכה משש שנים, ניתן להפחית את ה-DAC לתקופה קצרה יותר ובלבד שלא תפחת משש שנים.

כתוצאה מיישום ההנחיות חושבו לראשונה הוצאות רכישה נדחות בענף ביטוח בריאות ליום 31 בדצמבר, 2005 בסך 13.6 מליון ש"ח במאוחד. הרווח מעסקי ביטוח כללי והרווח לפני מסים על ההכנסה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005 גדל בסך של כ- 13.6 מליון ש"ח במאוחד. הרווח הנקי גדל בסך של כ- 7.7 מליון ש"ח.

7. עסקים המתקבלים מהפול, מחברות ביטוח אחרות (לרבות ביטוח משותף) וסוכנויות חיתום נכללים לפי חשבונות המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי הענין, והכל בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

8. בהתאם להנחיות המפקח, נכללו בסעיף דמי ביטוח כל הסכומים ששולמו על-ידי הלוויים בקשר עם פוליסת ביטוח נכס באמצעות בנק למשכנתאות. הסכומים המשתלמים לבנק למשכנתאות בשל הוצאות נכללו בסעיף עמלות.

9. הכנסות מהשקעות מחושבות לפי היחס שבין הממוצע השנתי של המקורות להשקעות שמקורן בעסקי ביטוח כללי לבין סך הממוצע הכולל של המקורות להשקעות.

ח. ביטוח משנה

1. בהתאם לתקנות דין וחשבון, התחייבויות מבטחי המשנה לתאריך המאזן בגין חלקם בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות, מוצגות בנפרד במאזן, בסעיף סכומים לקבל, בניכוי הפרשה לחובות מסופקים, בהתאם להערכת ההנהלה (ראה 2 להלן).

2. החברה המאוחדת מבצעת הפרשות לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות ובעתודות הביטוח מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה, כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי. חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים נקבע בהתחשב בהערכת סיכויי הגבייה. כאשר מבטחי משנה נקלעים לקשיים, הם עשויים להעלות טיעונים שונים הנוגעים להכרה בחוב. במקרים אלו מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות בנכונות מבטחי המשנה להגיע להסכמי "חתך" Cut off.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ט. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

1. נכסים בלתי סחירים, למעט נכסים כאמור המוחזקים כנגד התחייבויות של פוליסות המשתתפות ברווחי השקעה, והתחייבויות הצמודים למדד נכללו במאזן לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן, בהתאם לתנאי ההתקשרות ובכפוף לאמור בבאור 2(ו)3 לעיל. כאשר ההשקעה הנומינלית בנכסים מובטחת לחברה, גם אם היא גבוהה מהערך המותאם למדד מוצגים הנכסים הבלתי סחירים לפי ערכם הנומינלי.
- החל משנת 2005 מיישמת חברת הביטוח המאוחדת את תיקון תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון) (תיקון), התשס"ד-2004 (להלן - התיקון) בדבר שינוי שיטת שערך נכסים בלתי סחירים המוחזקים כנגד התחייבויות של פוליסות משתתפות ברווחי השקעה (ראה להלן).
- כתוצאה משינוי שיטת שערך הנכסים כאמור, גדל שוויים של הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות של פוליסות המשתתפות ברווחי השקעה, ליום 31 בדצמבר, 2005 במאוחד בסך כ- 109.7 מליון ש"ח. הכנסות דמי ניהול, הרווח מעסקי ביטוח חיים והרווח לפני מסים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005 גדלו בסך של כ- 16.5 מליון ש"ח במאוחד. הרווח הנקי גדל בסך של כ- 9.3 מליון ש"ח לשנה.
2. יתרות במטבע חוץ או הצמודות לו נכללו לפי שערי חליפין יציגים לתאריך המאזן.
3. מזומנים ושווי מזומנים כוללים פקדונות בבנקים שתקופת פרעונם, בעת הפקדתם, אינה עולה על שלושה חודשים.
4. השקעות בניירות ערך נכללו כדלקמן:
  - א. ניירות ערך שאינם מוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה:
    - אגרות חוב או תעודות חוב מסחריות בלתי סחירות (בעיקר של הממשלה או בערבותה במסגרת הסכמי ח"ץ)
    - תעודות השתתפות בקרנות נאמנות
    - ניירות ערך סחירים אחרים
    - ניירות ערך סחירים המהווים השקעת קבע
    - מניות בלתי סחירות
    - קרנות הון סיכון וקרנות השקעה
    - מכשירים פיננסיים סחירים
    - מכשירים פיננסיים בלתי סחירים להבטחת שער מטבע חוץ
  - ב. ניירות ערך שאינם מוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה:
    - נכללו לפי ערכן המותאם לפי תנאי ההנפקה.
    - נכללו לפי ערכי הפדיון לתאריך הדוחות הכספיים.
    - נכללו לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך אם חלה בערכן ירידה בעלת אופי קבוע.
    - נכללו לפי העלות. במקרים של ירידת ערך שלדעת ההנהלה אינה בעלת אופי זמני נכללה הפרשה לירידת ערך.
    - נכללו לפי העלות בתוספת רווחים (הפסדים) שנצברו.
    - נכללו לפי שווי השוק לתאריך הדוחות הכספיים.
    - נכללו לפי ערכם הפנימי המחושב על בסיס השערים היציגים של מטבע חוץ לתאריך הדוחות הכספיים, בתוספת פרמיה לתאריך הפרעון.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ט. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

4. (המשך)

ב. ניירות ערך המוחזקים כנגד פוליסות המשתתפות ברווחי השקעה:

נכללו החל משנת הדוח לפי שוויים ההוגן, כמפורט להלן:

- אגרות חוב או תעודות חוב מסחריות בלתי סחירות
- השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.
- תעודות השתתפות בקרנות נאמנות
- השווי ההוגן מחושב לפי ערכי הפדיון.
- ניירות ערך סחירים אחרים
- השווי ההוגן מחושב לפי שווי השוק.
- מניות בלתי סחירות, קרנות הון סיכון וקרנות השקעה בלתי סחירות
- השווי ההוגן מחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן והערכות כלכליות.

5. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם סחירים ואשר לא יועדו להגנה, נכללו במאזן לפי העלות. מכשירים פיננסיים נגזרים בלתי סחירים המוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה נכללו לפי השווי ההוגן שנקבע לפי ציטוט לגבי מחיר האופציה שמתקבל מהגורם שהנפיק אותה או ממי שעיסוקו בכך.

הכנסות והוצאות נזקפות לדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, כמפורט להלן:
 הכנסות והוצאות מעסקאות פורוורד (שקל/דולר) נזקפות על בסיס צבירה. פרמיות על אופציות בלתי סחירות (דולר/שקל) נפרסות על פני התקופה עד למועד פקיעת האופציות. הפסד שנצבר מאופציות נזקף לדוחות רווח והפסד או לדוחות עסקי ביטוח. בהתאם לתקנות דין וחשבון, מוצגים המכשירים הפיננסיים הנגזרים, נטו, בסעיף ניירות ערך.

6. הלוואות ופקדונות בבנקים, נכללו לפי ערכם המקורי בתוספת הכנסות שנצברו לתאריך הדוחות הכספיים ובניכוי הפרשה לחובות מסופקים (ראה יג' להלן).

הלוואות ופקדונות בבנקים המוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה נכללו החל משנת הדוח לפי שוויים ההוגן המחושב באמצעות מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.

7. השקעות בחברות מוחזקות מוצגות על בסיס השווי המאזני על פי הדוחות הכספיים המבוקרים שלהן הערוכים לתאריך המאזן.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ט. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

8. רכוש קבוע ומקרקעין נכללו כדלקמן:
 בניני משרד ומקרקעין, נכללו במאזן לפי העלות, בניכוי פחת שנצבר, פרט לבניני המשרד והמקרקעין שנרכשו עד 31 בדצמבר, 1993, שערכם הותאם לערך השוק ליום 31 בדצמבר, 1994, בהתבסס על הערכת שמאי מוסמך ובניכוי "מרווח בטחון", כנקבע בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח שהיו בתוקף בעת ההערכה. מתאריך זה ועד ליום 31 בדצמבר, 2003, הותאם ערכם של הנכסים בגובה עליית המדד.
 רכוש קבוע אחר נכלל במאזן לפי העלות בניכוי פחת שנצבר.
 הפחת מחושב בשיעורים שנתיים קבועים מהעלות ומההערכה מחדש, בהתאם לאורך החיים הכלכלי המשוער של הרכוש.

9. רכוש אחר:

(א) עודף עלות ההשקעה שנוצר ברכישתה של מבטחים חברה מנהלת של קרנות פנסיה, המיוחס למוניטין ולדמי ניהול עתידיים מופחת על פני תקופה של 20 שנה, וזאת בהתבסס על הערכת ההנהלה כי התקופה הנ"ל משקפת את התקופה בה ינבע לחברה המאוחדת תזרים ההכנסות הצפוי.

(ב) חלק מעלות רכישת מבטחים - חברה מנהלת של קרנות פנסיה יוחס, על-ידי החברה המאוחדת למוניטין שנוצר לחברה המאוחדת בעקבות רכישת חברה זו כתוצאה מהסינגריה בין תחום הביטוח לתחום הפנסיה ולתיקי ביטוח חיים שיתווספו למצבת תיקי הביטוח של החברה המאוחדת. רכוש זה מופחת על פני תקופה של 20 שנה, הואיל והתקופה הנ"ל משקפת את התקופה בה ינבע לחברה המאוחדת תזרים הכנסות צפוי. ההפחתה נזקפת לדוחות עסקי ביטוח חיים.

(ג) הפרש מקורי ברכישת מניות בחברות מוחזקות אחרות מופחת לפי שיטת הקו הישר בשיעורים של 10%-20% לשנה.

(ד) לעניין גילוי להשפעת תקן חשבונאות מספר 20 (מתוקן) בתקופה שלפני יישומו, ראה באור 2(כא) (4) להלן.

10. ירידת ערך נכסים:

חברות הקבוצה מיישמות את תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים (להלן - התקן). התקן קובע נהלים שיש ליישם כדי להבטיח שנכסים (שלגביהם חל התקן), לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם כהגדרתו בתקן.
 התקן חל על כל הנכסים, למעט נכסי מס ונכסים כספיים (פרט לנכסים כספיים שהם השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות מאוחדות). הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

י. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד ודמי חופשה

ההתחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד הכוללות התחייבויות לפי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה מכוסות במלואן על ידי פוליסות ביטוח מנהלים (במרביתן של חברות מאוחדות), הפקדות בקופות גמל, בתוספת רווחים שנצברו וכן על ידי הפרשה משלימה, הכלולה בסעיף זכאים ויתרות זכות.
 ההתחייבות לדמי חופשה מכוסה במלואה על ידי הפרשה הכלולה בסעיף זכאים ויתרות זכות.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

יא. הכרה בהכנסות של חברות מאוחדות שאינן חברות ביטוח

הכנסות מעמלות ניהול תיקי לקוחות, הכנסות מייעוץ והכנסות מהפצה נרשמות על בסיס מצטבר בהתאם למועד מתן השירות או ביצוע הפעולות.

הכנסות מעמלות חיתום וניהול, הכפופות לביצוע בפועל של הנפקה, נזקפות לדוח רווח והפסד רק לאחר הנפקת ניירות הערך או במועד שהתגבשו התחייבויות המנפיקים והקונים, לפי המוקדם ובמקביל נזקפות ההוצאות הכרוכות בביצוען.
הכנסות מעמלות ביטוח נזקפות בעת התהוותן.
הכנסות מניהול קרנות פנסיה, קופות גמל, קרנות נאמנות ותיקי השקעה נזקפות בעת התהוותן.

יב. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות נזקפות לדוחות עסקי הביטוח ולדוחות הרווח וההפסד על-פי שיטת חלוקה המבוססת על ייחוס ספציפי של הוצאות ישירות והקצאת ההוצאות האחרות על בסיס יחס התפלגות השכר ושטחי המשרדים.
זקיפת ההוצאות בין ענפי הביטוח הכללי מבוססת על מודל המתחשב בהיקפי תפוקה ותביעות אשר אושר על-ידי המפקח.

יג. הפרשה לחובות מסופקים

1. בגין פרמיות לגבייה, הלוואות וחובות אחרים:

ההפרשה מחושבת באופן ספציפי בגין חובות שלדעת ההנהלה גבייתם מוטלת בספק.

2. בגין חובות מבטחי משנה [ראה באור 2(ח)].

יד. מסים על ההכנסה ומסים נדחים

1. החל מיום 1 בינואר, 2005 החברה והחברות המאוחדות שלה מיישמות את תקן חשבונאות מספר 19 - מסים על ההכנסה (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן קובע את כללי ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי לגבי מסים על ההכנסה ומסים נדחים בדוחות הכספיים.

השינוי העיקרי שנקבע בתקן ביחס לכללים שיושמו עד ליום 1 בינואר, 2005, הינו הכרה במסים נדחים בגין הפרשים זמניים המתייחסים למקרקעין.

ליישום לראשונה של הוראות התקן הנ"ל, לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. חברות הקבוצה מבצעות ייחוס מסים בגין הפרשים זמניים שהינם הפרשים בין ערכם לצרכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם הפנקסני במאזן. ייחוס המסים כאמור מתבצע בגין הפרשים הנוגעים לנכסים שהפחתתם מותרת בניכוי לצרכי מס, כגון: הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים, רכוש קבוע ורכוש אחר, הערכה מחדש של מקרקעין, הפסדים להעברה והפרשים זמניים שוטפים אחרים.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

י.ד. מסים על ההכנסה ומסים נדחים (המשך)

3. יתרות המסים הנדחים (נכס או התחייבות) מחושבים בהתאם לגישת ההתחייבות לפי שיעורי המס הצפויים לחול בעת מימושם.
4. בחישוב המסים הנדחים לא הובאו בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות אשר מכירתן אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא הובאו בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת דיבידנדים על ידי חברות מאוחדות, וזאת על-פי מדיניות הקבוצה שלא ליזום חלוקת דיבידנדים חייבים במס.
5. מסים נדחים בשל הפרשים זמניים שוטפים נכללו בסעיף חייבים ויתרות חובה או בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- מסים נדחים בשל התחייבויות ארוכות טווח נכללו בסעיף התחייבות לזמן ארוך למסים נדחים.
6. החל משנת 2005 מיישמות חברות הקבוצה את הנחיות הבהרה מספר 7 שנועדה לשמש ביישום תקן 19 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בהטבות מס בגין הענקת מכשירים פיננסיים לעובדים שלא נזקפו כהוצאה בדוחות הכספיים.
- בהתאם להנחיות הבהרה, הטבת המס הנובעת ממכשירים הונניים שהוענקו לעובדים תיזקף לקרן הון בתקופה בה תותר הטבה לעובדים בניכוי לצורכי מס.
- בתקופת הדוח זקפה החברה המאוחדת לקרן הון סך של 5,961 אלפי ש"ח בגין הטבת מס כאמור.

טו. קרנות הון

קרנות הון כוללות תוספת הערכה מחדש של בניני משרד ומקרקעין בניכוי התחייבות למסים נדחים. כמו כן, כוללות קרנות הון שנוצרו כתוצאה מפעולות בין תאגיד לבעל שליטה בו (ראה כ' להלן).

טז. רווח למניה

הרווח למניה חושב בהתאם להנחיות גילוי דעת מספר 55 של לשכת רואי חשבון בישראל. לעניין תקן חשבונאות מספר 21 ראה באור 2(כא) (3) להלן.

יז. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המפקח איפשר לחברות הביטוח לא ליישם את התקן הבינלאומי מס' 32 הדן בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים, ולפיכך לא חושב השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים של חברת הביטוח המאוחדת.

בחברה המאוחדת אין הבדל מהותי בין שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים לבין ערכם במאזן.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

יח. הפרדת נכסים והתחייבויות בעסקי ביטוח חיים

הנכסים וההתחייבויות במסגרת עסקי ביטוח החיים המאוחדים מבוססים על מערכות נפרדות של חשבונות המנוהלים בחברת הביטוח המאוחדת, בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות ונכסים של מבטח ביטוח חיים), התשמ"ד-1984.

יט. דיבידנד שהוכרז

דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן מוצג בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון העצמי ואינו משתקף כהתחייבות במאזן.

כ. הצגת פעולות בין תאגיד לבעל שליטה בו

עסקאות בין החברה והחברות המוחזקות שלה לבין בעלי השליטה מוצגות בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות כספיים), התשנ"ו-1996. בהתאם לכך, ההפרש בין התמורה ו/או העלות לבעל השליטה לבין ערכו הפנקסני של הנכס בספרי החברות, נזקף להון העצמי של החברה.

כא. השפעת שינויים חשבונאיים בתקופה שלפני יישומם

1. תקן חשבונאות מספר 22 - מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

בחודש יולי, 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 22: "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה". התקן קובע את כללי ההצגה של מכשירים פיננסיים בדוחות הכספיים ומפרט את הגילוי הנאות הנדרש בגינם. כמו כן, התקן קובע את אופן הסיווג של מכשירים פיננסיים להתחייבות פיננסית ולהון עצמי, סיווג ריבית, דיבידנדים, הפסדים ורווחים הקשורים להם והנסיבות בהן יש לקזז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התקן החדש יחול על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2006 או לאחר מכן. התקן קובע כי יש לאמצו בדרך של "מכאן ולהבא". מספרי השוואה המוצגים בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות במועד תחילת התקן, לא יוצגו מחדש.

תקן זה אינו חל על מחויבויות במסגרת חוזה ביטוח, אולם מתקיימים דיונים מקצועיים בקשר להחלת עקרונות התקן בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בשינויים המתחייבים.

להערכת ההנהלה, ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. יחד עם זאת, צפויה הרחבה של הגילוי בבאורים לדוחות הכספיים.

2. תקן חשבונאות מספר 24 - תשלום מבוסס מניות

בחודש ספטמבר, 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 24: "תשלום מבוסס מניות". התקן מחייב להכיר בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוסס מניות, כולל עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים שיש לסלקן במכשירים הוניים, במזומן או בנכסים אחרים.

בהתאם לתקן בעסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן מתקבלות סחורות או שירותים יירשמו לפי שוויין ההוגן.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

כא. השפעת שינויים חשבונאיים בתקופה שלפני יישום (המשך)

2. תקן חשבונאות מספר 24 - תשלום מבוסס מניות (המשך)

בנוסף, קובע התקן דרישות גילוי שונות בנוגע למהות וההיקף של הסדרי תשלום מבוסס מניות שהיו קיימים במהלך התקופה, ובנוגע לאופן בו נקבע השווי ההוגן של הסדרים כאלו.

התקן יחול על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2006, יישום מוקדם מומלץ. את הוראות התקן יש ליישם לגבי כל עסקה של תשלום מבוסס מניות שבוצעה לאחר ה-15 במרס, 2005 ואשר טרם הבשילה (vested) עד למועד התחילה של התקן. כמו כן, נדרש להציג מחדש מידע השוואתי המתייחס לתקופות מיום 15 במרס, 2005. לגבי תשלומים מבוססי מניות המסווגים כהתחייבויות (כגון, תוכניות פאנטום) והקיימים במועד התחילה יש ליישם את התקן למפרע ולהציג מחדש מידע השוואתי. שינויים בתנאים של עסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הוניים, אשר בוצעו לאחר ה-15 במרס, 2005 יטופלו בהתאם להוראות התקן החדש, ונדרש להציג מחדש מידע השוואתי המתייחס לתקופות מיום 15 במרס, 2005.

להערכת ההנהלה ליישום התקן החדש לא צפויה להיות השלכה מהותית על תוצאות הפעילות והמצב הכספי של החברה.

3. תקן חשבונאות מספר 21 - רווח למניה

בחודש פברואר, 2006 פירסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 21 - רווח למניה (להלן - התקן), אשר קובע את העקרונות לחישוב והצגה של רווח (הפסד) למניה בדוחות כספיים ומחליף את גילוי דעת 55 של לשכת רואי חשבון בישראל בנושא.

לפי התקן, הרווח למניה יחושב לפי מספר המניות הרגילות (ולא ל-1 ש"ח ע.ג. כנהוג עד למועד התחילה). ברווח הבסיסי למניה ייכללו רק מניות אשר קיימות בפועל במהלך התקופה וניירות ערך המירים (כדוגמת אגרות חוב להמרה וכתבי אופציה) ייכללו רק בחישוב הרווח המדולל למניה, וזאת לעומת הכללים שיושמו עד למועד התחילה, לפיהם במקרים בהם קיימת לנייר ערך המיר סבירות המרה, אותו נייר ערך נכלל בחישוב הרווח הבסיסי למניה. בנוסף, ניירות ערך המירים שהומרו במהלך התקופה, ייכללו ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה, כאשר מאותו מועד ייכללו ברווח הבסיסי למניה. על-פי התקן, כתבי אופציה ייכללו ברווח המדולל כאשר מימושם יגרום להנפקת מניות בתמורה הנמוכה ממחיר השוק של המניות. סכום הדילול הוא מחיר השוק של המניות בניכוי הסכום שהיה מתקבל כתוצאה מההמרה של כל כתבי האופציה למניות, לעומת שיטת החישוב שנקבעה בגילוי דעת 55 של לשכת רואי חשבון בישראל הכוללת גם התאמות לרווח.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

כא. השפעת שינויים חשבונאיים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. תקן חשבונאות מספר 21 - רווח למניה (המשך)

במידה שלחברה יש סוגים שונים של מניות רגילות בעלות זכויות שונות יוצג הרווח למניה לגבי כל סוג בנפרד, בהתאם לשיטה שנקבעה בתקן. חלקה של חברה מחזיקה ברווחי חברות מוחזקות יחושב לפי חלקה ברווח למניה של אותן חברות מוחזקות מוכפל במספר המניות שבידי החברה המחזיקה.

תקן זה יחול על דוחות כספיים החל מיום 1 בינואר, 2006, או לאחר מכן. יש לתקן למפרע באופן של הצגה מחדש את נתוני ההשוואה של הרווח למניה המתייחסים לתקופות קודמות.

4. תקן חשבונאות מספר 20 (מתוקן) - הטיפול החשבונאי במוניטין ובנכסים בלתי מוחשיים ברכישה של חברה מוחזקת

בחודש מרס, 2006 פירסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 20 (מתוקן) - הטיפול החשבונאי במוניטין ובנכסים בלתי מוחשיים ברכישה של חברה מוחזקת (להלן - התקן). כמו כן, התקן מתייחס גם לרכישת פעילות שאינה מאוגדת במסגרת חברה. הוראות התקן יחולו על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר, 2006 (מועד התחילה).

התקן קובע כי יש לייחס את עודף עלות הרכישה של השקעה בחברה מוחזקת גם לנכסים בלתי מוחשיים של החברה הנרכשת, הניתנים לזיהוי, להבדיל מהכללים הנהוגים עד כה, לפיהם עודף עלות הרכישה יוחס בדרך כלל לנכסים מוחשיים בלבד. ייחוס עודף עלות הרכישה לנכס בלתי מוחשי שנרכש, ייעשה רק אם הוא מקיים את הגדרת נכס בלתי מוחשי בהתאם לקריטריונים שנקבעו הכוללים, בין היתר, יכולת זיהוי ומדידה מהימנה של השווי ההוגן. התקן מבחין בין נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר.

עוד קובע התקן, כי מוניטין שלילי שנוצר ברכישה, לאחר קיזוז מנכסים בלתי מוחשיים ונכסים לא כספיים של החברה המוחזקת, יוכר מיידית במועד הרכישה כרווח בדוח רווח והפסד ולא יופחת באופן שיטתי כנדרש עד למועד התחילה.

מוניטין חיובי ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר לא יופחתו עוד. התקן מחייב לבחון אחת לשנה, או בתדירות גבוהה יותר, אם קיימים סימנים לכך, כי חלה ירידת ערך של מוניטין בגין חברה בת או חברה בשליטה משותפת או של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר. כמו כן, יש לבחון מדי תקופה האם אירועים ונסיבות תומכים עדיין בהערכה כי אורך החיים הינו בלתי מוגדר. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר, יופחתו באופן שיטתי ויהיו כפופים גם לבחינת ירידת ערך. ירידת ערך של מוניטין בגין חברה כלולה תטופל במסגרת בחינת ירידת ערך של השקעה בכללותה. הטיפול בנושא ירידת ערך ייעשה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 15, ירידת ערך נכסים.

הוראות המעבר קובעות כי מספרי השוואה לתקופות טרם מועד התחילה לא יוצגו מחדש וכי ממועד התחילה תופסק ההפחתה של יתרת המוניטין ומאותו מועד תיבחן ירידת הערך לגבי המוניטין כאמור לעיל. כמו כן, יתרת המוניטין שלילי ליום 31 בדצמבר, 2005 תיגרע במועד התחילה ישירות ליתרת הפתיחה של העודפים למועד התחילה.

אופן יישום תקן מספר 20 בנוגע לרכישת מבטחים (ראה באור 2(ט)(9) ובאור 13) מצוי בדיון עם רשות ניירות ערך.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

כא. השפעת שינויים חשבונאיים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

5. תקן חשבונאות מספר 25 - הכנסות

בחודש פברואר 2006 פירסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 25 - הכנסות (להלן - התקן).

תקן זה מטפל בהכרה בהכנסה משלושה סוגי עסקאות מסויימים: מכירת סחורות, הספקת שירותים, והכנסות מריבית, תמלוגים ודיבידנדים וקובע את התנאים הנדרשים להכרה עבור כל סוג כאשר הכלל הבסיסי הוא שההכנסות תימדדנה על-פי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה ו/או התמורה הזכאית להתקבל. אם התמורה אינה מתקבלת במועד העסקה, ההכנסה תימדד על ידי היוון התמורה לפי שיעור הריבית המקובלת בשוק. כמו כן, נקבע בתקן כי במקרים בהם ניתן לזהות בנפרד רכיבים בעסקה אחת, מדידת ההכנסות תיעשה לגבי כל רכיב בנפרד במידה וזה ישקף את מהותה של העסקה. התקן קובע כי הכנסות שיוכרו בדוחות הכספיים יכללו רק את הסכומים שהחברה קיבלה ו/או זכאית לקבל בעבור עצמה. לפיכך, סכומים שנגבו בעבור צד שלישי אינם בגדר הכנסות החברה.

לצורך הקביעה האם החברה נדרשת לדווח על הכנסותיה על בסיס ברוטו (מכיוון שפועלת כספק עיקרי) או על בסיס נטו (מכיוון שפועלת כסוכן), פורסמה במקביל לתקן הבהרה 8 - דיווח הכנסות על בסיס ברוטו או נטו (להלן - ההבהרה). על-פי ההבהרה, ההכרה בהכנסות על בסיס ברוטו או נטו תיקבע בהתאם לחלוקת הסיכונים והתשואות הנובעים מהעסקה. במסגרת ההבהרה נקבעו סממנים שיש להביאם בחשבון בקביעת אופן הדיווח (ברוטו או נטו).

התקן וההבהרה יחולו על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר, 2006 או לאחר מכן.

לגבי סכומים שדווחו כהכנסות אך הם מהווים סכומים שניגבו בעבור צד שלישי על-פי התקן וכן לגבי הכנסות שלא דווחו על בסיס ברוטו או בסיס נטו כנדרש על-פי ההבהרה, נקבע שיש ליישם את ההוראות בנדון למפרע, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה. כמו כן, נכסים והתחייבויות הכלולים במאזן ליום 31 בדצמבר, 2005 יותאמו ליום 1 בינואר, 2006 לסכומים שהיו מוכרים בהתאם להוראות התקן, כאשר השפעת ההתאמה תיזקף לדוח רווח והפסד לתקופות החל מתאריך זה בסעיף "השפעה מצטברת לתחילת השנה של שינוי בכללי חשבונאות, נטו".

להערכת החברה, השפעת התקן החדש על מצבה הכספי, תוצאות פעולותיה ותזרימי המזומנים שלה אינה צפויה להיות מהותית.

6. בחודש אוקטובר, 2005 פרסם המפקח חוזר בדבר בסיס התמותה הנדרש לצורך קביעת מקדמי קצבה ולצורך הערכת העתודות בגין פוליסות ביטוח חיים מסוג קצבה. החוזר מנחה את חברות הביטוח להעריך, החל מהדוחות הכספיים בגין הרבעון הראשון לשנת 2006, את העתודות בהתאם להמלצות הנוגעות לבסיס התמותה שהוצגו בנייר עמדה שפרסם המפקח בחודש אפריל, 2005, כפי שיעודכנו מעת לעת. בכוונת המפקח לפרסם הנחיות לאופן חישוב ההפרשה ופריסתה.

השינוי האמור צפוי להביא להגדלה הדרגתית של ההפרשה לעתודות אלה. חברת הביטוח המאוחדת תוכל לחשב את השפעת השינוי רק לאחר השלמת החוזר האמור.

באור 3: - ניירות ערך

א. במאזן המאוחד

31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
2,409,199	2,357,601
1,049,409	806,377
1,014,359	1,164,527
25,388	24,123
634,484	1,094,341
46,957	46,204
2,335	-
107,709	108,970
67,989	92,959
25,956	37,590
1,087,413	1,863,892
32,291	56,822
84,345	62,323
37,381	39,180
73,883	133,194
6,699,098	7,888,103
1,051,296	1,306,996
231,455	432,395
10,910	10,729
1,656	1,717
(2,248)	(6,564)
(2,171)	(2,227)
1,862	4,845
-	16,057
4,594	49,056
3,179	10,951
7,999,631	9,712,058
2,790	-
188,903	217,600
167,520	192,263
21,383	25,337
1,516,360	74,049
1,590,409	

1. להלן ההרכב:

אגרות חוב
ממשלתיות:
בלתי סחירות -
צמודות למדד
סחירות בישראל -
צמודות למדד (*)
בלתי צמודות
סחירות בחו"ל -
נסחרות במטבע חוץ
אחרות:
סחירות בישראל -
צמודות למדד
צמודות או נקובות במטבע חוץ
בלתי צמודות
ניתנות להמרה
סחירות בחו"ל -
נסחרות במטבע חוץ
ניתנות להמרה
בלתי סחירות - בישראל
צמודות למדד
צמודות או נקובות במטבע חוץ
בלתי צמודות
ניתנות להמרה
בלתי סחירות - בחו"ל

סך-הכל אגרות חוב

ניירות ערך אחרים
מניות סחירות בישראל
מניות סחירות בחו"ל
מניות בלתי סחירות בישראל
מניות בלתי סחירות בחו"ל
כתבי אופציה סחירים בישראל
כתבי אופציה סחירים בחו"ל
כתבי אופציה בלתי סחירים בישראל
תעודות השתתפות בקרנות נאמנות
קרנות השקעה והון סיכון בישראל
קרנות הון סיכון

סך-הכל ניירות ערך

(*) כולל אגרות חוב המופקדות בבנק ישראל

2.

כסום החשיפה נטו לנכס הבסיס המוצג במונחי דלתא של העסקאות שנעשו לתאריך המאזן מזה בגין נכסים החופפים להתחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחי השקעות

כולל ניירות ערך בלתי סחירים המוחזקים כנגד התחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחי השקעה שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2005 לפי שווי הוגן [באור 2(ט)(4)(ב):]

הערך לפי תנאי ההתקשרות התאמה לשווי הוגן

31 בדצמבר		באור 3: - ניירות ערך (המשך)
2004	2005	ב. במאזן החברה
אלפי ש"ח מדווחים		להלן ההרכב:
-	27,688	אגרות חוב
-	17,043	ממשלתיות: - סחירות בלתי צמודות
-	44,731	אחרות: - סחירות צמודות למדד
9,257	9,257	סך-הכל אגרות חוב
738	1,127	מניות סחירות בישראל המהוות השקעת קבע מניות בלתי סחירות
<u>9,995</u>	<u>55,115</u>	

31 בדצמבר		באור 4: - הלוואות
2004	2005	במאזן המאוחד
אלפי ש"ח מדווחים		א. חלוקה לפי בטחונות:
196,598	216,523	על פוליסות ביטוח חיים
306,544	350,647	אחרות: במשכנתאות על מקרקעין או בהתחייבויות לרישום משכנתא לחברות מדורגות:
30,440	99,899	בשעבוד מניות וזכויות
27,515	28,449	מדורגות אחרות
71,721	73,997	בערביות בנקאיות
2,720	3,111	בשעבוד כלי רכב
11,010	34,610	בבטחונות אחרים (*)
<u>449,950</u>	<u>590,713</u>	סך-הכל הלוואות אחרות
<u>646,548</u>	<u>807,236</u>	סך-הכל הלוואות
<u>4,950</u>	<u>6,800</u>	הפרשות לחובות מסופקים שנוכו מהלוואות הנ"ל

(* כולל הלוואות לסוכנים המובטחות בשעבוד עמלות.

באור 4: - הלוואות (המשך)

במאזן המאוחד (המשך)

ב. חלוקה לפי בסיסי הצמדה, שיעורי הריבית הממוצעת ומשך החיים הממוצע:

אלפי ש"ח מדווחים	משך החיים הממוצע שנים	שיעורי הריבית הממוצעת %	
			ליום 31 בדצמבר, 2005:
708,962	4.4	6.77	צמודות למדד
12,956	2.1	5.97	צמודות לדולר
(** 85,318)	0.63	0.88	בלתי צמודות
<u>(* 807,236)</u>			

(* כולל הלוואות המוחזקות כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה שנכללו בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן [באור 2(ט)6]:

484,887			הערך לפי תנאי ההתקשרות
13,100			התאמה לשווי הוגן
<u>497,987</u>			

ליום 31 בדצמבר, 2004:

556,193	3.83	6.24	צמודות למדד
14,124	0.93	5.97	צמודות לדולר
(** 76,231)	0.63	0.54	בלתי צמודות
<u>646,548</u>			

(** בעיקר בכרטיסי אשראי וללא ריבית.

באור 4: - הלוואות (המשך)

ג. להלן פרטים נוספים בהתאם לתקנות דין וחשבון בגין הלוואות שהעמידה מנורה ביטוח לגורם אחד בסכום כולל העולה על 11 מליון ש"ח:

1. יתרות ליום 31 בדצמבר, 2005

מאוחד והחברה						
יתרת ההלוואות אלפי ש"ח מדווחים	בסיס הצמדה	שיעורי הריבית הנקובה	משך חיים	בטחונות	מספר הלוואות	גורם
		הממוצעת	ממוצע			
		%	שנים			
11,616	מדד	7.50	5.98	דירוג	2	1
67,677	מדד	13.50	4.89	מניות (*)	4	2
11,939	דולר	6.00	2.19	דירוג	4	3
32,222	מדד	5.50	10.65	דירוג ושעבוד זכויות	2	4
39,767	מדד	5.85	5.00	נדל"ן	1	5
13,510	מדד	5.90	8.00	נדל"ן	1	6
<u>176,731</u>						

2. יתרות ליום 31 בדצמבר, 2004

מאוחד והחברה						
יתרת ההלוואות אלפי ש"ח מדווחים	בסיס הצמדה	שיעורי הריבית הנקובה	משך חיים	בטחונות	מספר הלוואות	גורם
		הממוצעת	ממוצע			
		%	שנים			
11,122	דולר	6.00	3.05	דירוג	4	1
30,440	מדד	5.50	11.27	דירוג ושעבוד זכויות	2	2
38,538	מדד	5.85	5.00	נדל"ן	1	3
<u>80,100</u>						

(*) שעבוד מדרגה שניה וללא זכות חזרה.

באור 5: - פקדונות בבנקים

במאזן המאוחד

חלוקה לפי בסיסי הצמדה, שיעורי הרבית הממוצעת ומשך החיים הממוצע:

אלפי ש"ח מדווחים	משך החיים הממוצע שנים	שיעורי הריבית הממוצעת %
		ליום 31 בדצמבר, 2005:
<u>1,422,980</u> (*)	5.52	5.66
		צמודים למדד
		(*) כולל פקדונות המוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחי השקעה שנכללו בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן [באור 2(ט)6]:
847,466		הערך לפי תנאי ההתקשרות
<u>22,596</u>		התאמה לשווי הוגן
<u>870,062</u>		
		ליום 31 בדצמבר, 2004:
<u>1,434,084</u>	5.91	5.59
		צמודים למדד

באור 6: - השקעות בחברות מוחזקות

א. במאזן החברה - השקעות בחברת ביטוח מאוחדת

1. החברה מחזיקה ב- 96.8% (31 בדצמבר, 2004 - 96%) מהון המניות והשליטה במנורה חברה לביטוח בע"מ (להלן: מנורה ביטוח). פרטים על הירידה בשיעור החזקה במהלך שנת 2003, עקב הקצאת מניות למנכ"ל החברה, ראה באור 23(ג) להלן.
2. מנורה ביטוח מחזיקה ב-100% מהון המניות והשליטה במבטחים קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת החל מתחילת חודש אוקטובר, 2004 [ראה באור 1'ב'א].

2. הרכב ההשקעה:

31 בדצמבר		
2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים		
		השקעה במניות:
157,371	162,699	עלות ההשקעה
<u>549,377</u>	<u>744,056</u>	חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים ובקרנות הון שנצברו מיום הרכישה
706,748	906,755	סך-הכל השקעה במניות
<u>150,000</u>	<u>150,000</u>	השקעה בשטר הון צמית (א)
<u>856,748</u>	<u>1,056,755</u>	
<u>26,127</u>	<u>75,180</u>	דיבידנד שנתקבל בשנת הדוח

(א) ביום 22 באוקטובר, 2004 השקיעה החברה סך של 150 מליון ש"ח במנורה ביטוח כתקבולים ע"ח מניות. בחודש פברואר, 2005 הוחלט כי במקום הקצאת מניות תנפיק מנורה ביטוח לחברה שטר הון צמית. שטר ההון הצמית עומד לפרעון רק בעת פירוק מנורה ביטוח. זכות החברה נדחית מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של מנורה ביטוח וקודמת לזכות בעלי המניות של מנורה ביטוח לקבלת כספים ו/או נכסים בעת פרוק החברה הנובעת מהשקעתם בהון המניות של מנורה ביטוח. שטר ההון הצמית אינו נושא הפרשי הצמדה וריבית.

באור 6: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

א. במאזן החברה - השקעות בחברת ביטוח מאוחדת (המשך)

3. תנועה בהשקעות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים		
514,951	856,748	יתרה לתחילת השנה
-	5,328	רכישת מניות מנורה ביטוח בתמורה להנפקת מניות החברה למנכ"ל מנורה ביטוח
217,924	269,859	חלק החברה ברווחים ובקרנות הון
(26,127)	(75,180)	דיבידנד שנתקבל
150,000	-	השקעה בשטר הון צמית
<u>856,748</u>	<u>1,056,755</u>	יתרה לסוף השנה

4. הון נדרש ממנורה ביטוח על-פי תקנות ההון:

31 בדצמבר		
2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים		
		(א) הון עצמי מינימלי:
1,239,646	1,348,126	(1) הסכום הנדרש על-פי התקנות
1,283,237	1,482,136	(2) הסכום המחושב על-פי התקנות
<u>43,591</u>	<u>134,010</u>	(3) עודף
		(ב) הון ראשוני:
72,904	74,860	הסכום הנדרש על-פי התקנות
880,334	1,082,497	הסכום המחושב על-פי התקנות
<u>807,430</u>	<u>1,007,637</u>	עודף
		(1) הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:
839,776	901,274	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז ורכוש אחר
200,919	191,316	חברה מאוחדת - מבטחים
28,473	51,324	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (בעיקר הלוואות)
<u>1,069,168</u>	<u>1,143,914</u>	

(2) הסכום המחושב על-פי התקנות כולל הון משני בסך 399,639 אלפי ש"ח (אשתקד - 402,903 אלפי ש"ח) (ראה באור 14) והינו לפני ניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך 53,179 אלפי ש"ח.

(3) חלוקת דיבידנד מעודפי הון כפופה לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות דרכי השקעה.

5. החברה התחייבה להשלים בכל עת את ההון העצמי של מבטחים לסכום הקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. התחייבות זו תהיה תקפה כל עוד החברה שולטת, במישרין או בעקיפין, במבטחים.

באור 6: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ב. במאזן החברה - השקעות בחברות מאוחדות אחרות

1. פירוט שיעורי ההחזקה:

בהון המונפק, ברווחים
ובזכויות ההצבעה

באחוזים		הערה
2004	2005	

מוחזקת על-ידי מנורה ביטוח:

100	100	(א)	מבטחים קרנות פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים)
80	80	(ב)	אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ (להלן - אורות)

מוחזקות על-ידי החברה:

-	100	(ג)	מנורה פיננסים בע"מ (להלן - מנורה פיננסים)
100	100	(ד)	מנורה דורות חברה לייזום פרויקטים והשקעות בנדל"ן בע"מ (להלן - דורות)
100	100	(ה)	דורות חברה לניהול קשרי לקוחות בע"מ
100	100	(ה)	מנורה ניהול קופות גמל בע"מ
100	100	(ה)	מנורה שירותי סוכנים (1994) בע"מ
100	100	(ה)	מנורה בריאות בע"מ

מוחזקות על ידי מנורה פיננסים:

-	100	(ו)	מנורה ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן - ניהול תיקים)
-	100	(א)	מנורה מבטחים גמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - מבטחים גמל)
-	100	(ז)	מנורה חיתום וניהול בע"מ (להלן - חיתום)

מוחזקת על ידי ניהול תיקים:

-	100	(ח),(א)	מנורה קרנות נאמנות בע"מ (להלן - קרנות נאמנות)
---	-----	---------	---

(א) בחודש ספטמבר, 2004 זכתה מנורה ביטוח במכרז לרכישת מלוא השליטה במבטחים. העסקה הושלמה בחודש אוקטובר, 2004 ועל כן אוחדו דוחותיה של מנורה מבטחים בדוחות מנורה ביטוח החל מיום 1 באוקטובר, 2004. למבטחים רשיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישור קופת גמל לקצבה.

מבטחים מנהלת שתי קרנות פנסיה מסוג קרן תשואה. כמו כן, עד לחודש ספטמבר, 2005 החזיקה מבטחים במלוא המניות של מבטחים קופות גמל והשתלמות (להלן - מבטחים קופות גמל). בחודש ספטמבר, 2005 מכרה מבטחים את הבעלות על מבטחים קופות גמל למנורה פיננסים. החל מאותו מועד מבטחים קופות גמל הינה בבעלות מלאה של מנורה פיננסים.

מבטחים קופות גמל הוקמה בשנת 1999, במטרה להקים ולנהל קופות גמל לתגמולים פיצויים, השתלמות, מחלה ולכל מטרה אחרת. בחודש יוני, 2003 קיבלה מבטחים קופות גמל את אישור הממונה לניהול קופות גמל. ביום 18 בדצמבר, 2005 מבטחים קופות גמל שינתה את שמה ממבטחים קופות גמל והשתלמות בע"מ לשמה הנוכחי - מנורה מבטחים גמל בע"מ [ראה גם באור 26(ג)(1)(ב)].

באור 6: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ב. במאזן החברה - השקעות בחברות מאוחדות אחרות (המשך)

1. פירוט שיעורי ההחזקה: (המשך)

- (ב) אורות התאגדה ביום 16 במאי, 2005 כחברה פרטית במטרה לעסוק בתיווך ביטוח.
- (ג) מנורה פיננסים התאגדה ביום 21 ביוני, 2005. לתאריך המאזן מחזיקה מנורה פיננסים בשלוש חברות מאוחדות כמפורט לעיל. בחודש פברואר, 2006 הועברה מלוא השליטה בקרנות נאמנות מניהול תיקים למנורה פיננסים.
- (ד) בחודש מאי, 2004 התקשרה דורות עם חברה פרטית לייזום והשקעות בנדל"ן, בהסכם (להלן - ההסכם) לייזום והקמה של חברה משותפת שתאוגד בספרד ותעסוק בייזום והקמת פרויקטים בנדל"ן. על-פי תנאי ההסכם, כל צד התחייב להעמיד לרשות החברה המשותפת מסגרת הון עצמי ו/או הלוואות בעלים עד לסך כולל של 5 מליוני יורו. בחודש אוקטובר, 2004 הוקמה החברה המשותפת בספרד תחת השם Blue Storm Menorah S.L. (להלן - בלו סטורם - ספרד) ובמקביל העבירה דורות לחברה המשותפת סך 450 אלפי יורו, מתוכם 400 אלפי יורו כהלוואות בעלים ו-50 אלפי יורו כתקבולים על חשבון מניות.
- בחודש פברואר, 2005 הקימה דורות, ביחד עם חברה פרטית אחרת, חברה משותפת שאוגדה בקפריסין תחת השם Blue Storm Menorah Enterprises LTD (להלן - בלו סטורם - קפריסין), שעיסוקה ייזום והקמת נדל"ן בגרמניה. החברה המשותפת, ביחד עם שותפים נוספים, חתמה על עסקאות לרכישת דירות להשכרה בגרמניה.
- דורות העבירה לבלו סטורם - קפריסין 800 אלפי יורו כהלוואת בעלים.
- (ה) חברות לא פעילות.
- (ו) ניהול תיקים התאגדה ביום 7 באוגוסט, 2005 כחברה פרטית במטרה לעסוק בניהול תיקי השקעות, בייעוץ השקעות, בביצוע פעולות בבורסה ובביצוע פעולות נלוות הדרושות לשם כך.
- החברה החלה בפעילות העסקית בחודש אוקטובר, 2005.
- (ז) חיתום התאגדה ביום 5 בספטמבר, 2005 והתחילה בפעילותה העסקית בחודש נובמבר, 2005. חיתום עוסקת בתחום החיתום ובתחום בנקאות השקעות.
- (ח) קרנות נאמנות התאגדה ביום 17 באוגוסט, 2005 כחברה פרטית במטרה לנהל קרנות נאמנות. החברה טרם החלה בפעילותה העסקית [ראה גם באור 26(ג)(1)(א)].

באור 6 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ב. במאזן החברה - השקעות בחברות מאוחדות אחרות (המשך)

2. הרכב ההשקעות:

31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
2,881	2,908
(1,103)	(3,656)
1,778	(748)
2,668	64,530
4,446	63,782

השקעה במניות:

עלות חלק החברה בתוצאות, נטו ובקרנות הון שנצברו מיום הרכישה

סך הכל השקעה במניות

הלוואות (ראה 4 להלן)

3. התנועה בהשקעות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
40,742	4,446
-	27
4,623	(2,553)
(737)	-
(39,167)	-
2,972	-
(3,987)	61,862
4,446	63,782

יתרה לתחילת השנה

השקעה חלק החברה בתוצאות ובקרנות הון, נטו הפחתת הפרש מקורי תמורה ממימוש השקעה רווח ממימוש השקעה שינוי בהלוואות

יתרה לסוף השנה

4. תנאי ההלוואות לחברות מאוחדות:

31 בדצמבר		שיעור הריבית %
2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים		
-	54,693	5
-	3,029	-
2,668	6,808	-
2,668	64,530	

הלוואות למנורה פיננסים:

צמודות מדד

צמודות מדד

הלוואות לדורות:

נקובות באירו

ההלוואות ניתנו בחודש אוקטובר, 2004 ובמהלך שנת 2005 וטרם נקבע מועד לפרעונן.

באור 6: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)
 ג. במאזן המאוחד - השקעות בחברות כלולות
 1. פירוט שיעורי ההחזקה:

בהון המונפק, ברווחים ובזכויות ההצבעה באחוזים	
2004	2005

חברות כלולות של חברה מאוחדת - דורות:
 בלו סטורם - ספרד
 בלו סטורם - קפריסין

50	50
50	50

2. הרכב השקעות:

31 בדצמבר	
2004	2005

השקעה במניות:

אלפי ש"ח מדווחים	
2004	2005
277	282
(13)	(268)
264	14
(* 2,365)	(* 6,643)
<u>2,629</u>	<u>6,657</u>

עלות
 חלק החברה בהפסדים ובקרנות הון, נטו שנצברו מיום
 הרכישה

סך הכל השקעה במניות

הלוואות לחברה כלולה

(* נקובות באירו ונושאות בחלקן ריבית שנתית בשיעור של 3%.

3. התנועה בהשקעות:

31 בדצמבר	
2004	2005

יתרה לתחילת השנה
 יציאה מאיחוד
 השקעה בחברה כלולה
 חלק החברה בהפסדים ובקרנות הון, נטו
 גידול בהלוואות, נטו

יתרה לסוף השנה

260	2,629
(197)	-
397	5
(196)	(255)
2,365	4,278
<u>2,629</u>	<u>6,657</u>

באור 7: - מקרקעין ובניין משרד

א. להלן ההרכב:

מקרקעין	בניין (משרד **)	מאוחד		פנויים	החברה
		מקרקעין להשכרה (*)	סך-הכל		
אלפי ש"ח מדווחים					
<u>עלות</u>					
24,798	103,158	60,908	59,798	1,110	יתרה ליום 1 בינואר, 2005
-	1,673	8,611	8,611	-	רכישות
24,798	104,831	69,519	68,409	1,110	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
<u>פחת שנצבר</u>					
		1			
		7			
		,			
		2			
		2			
1,489	22,498	17,226	17,226	-	יתרה ליום 1 בינואר, 2005
14	2,971	969	969	-	פחת לשנה
1,503	25,469	18,195	18,195	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
<u>הערכה מחדש (הפחתת ערך)</u>					
4,686	(886)	9,730	9,352	378	יתרה ליום 1 בינואר, 2005
-	34	(161)	(161)	-	הפחתה לשנה
4,686	(852)	9,569	9,191	378	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
<u>יתרה מופחתת</u>					
27,981	78,510	60,893	59,405	1,488	ליום 31 בדצמבר, 2005
<u>יתרה מופחתת</u>					
27,995	79,774	53,412	51,924	1,488	ליום 31 בדצמבר, 2004
שיעורי הפחת השנתיים					
4%	4%	4%	4%	-	(למעט ערך הקרקע)

(*) מזה מוחזקים על חשבון עסקי ביטוח חיים סך 32,912 אלפי ש"ח (אשתקד - 25,417 אלפי ש"ח).

(**) כולל בנין המשרדים של מנורה ביטוח ברחוב אלנבי 115, תל-אביב.

באור 7: - מקרקעין ובניין משרד (המשך)
 ב. הזכויות במקרקעין הן כדלקמן:

החברה		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים			
27,504	27,505	132,390	138,634
491	476	796	769
<u>27,995</u>	<u>27,981</u>	<u>133,186</u>	<u>139,403</u>

זכויות בבעלות החברה
 והחברות המאוחדות
 זכויות בחכירה מהוונת

חלק מהזכויות רשומות על שם חברות נדל"ן בשליטה מלאה של החברה והחברות המאוחדות.

באור 8: - רכוש קבוע אחר

להלן ההרכב:

סך-הכל	מאוחד			
	שיפורים במושכר	כלי רכב	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים ותוכנה
אלפי ש"ח מדווחים				

עלות

230,170	8,780	8,368	27,639	185,383	יתרה ליום 1 בינואר, 2005
66,707	490	7,477	1,798	56,942	רכישות
(1,762)	-	(1,762)	-	-	גריעות

<u>295,115</u>	<u>9,270</u>	<u>14,083</u>	<u>29,437</u>	<u>242,325</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
----------------	--------------	---------------	---------------	----------------	---------------------------

פחת שנצבר

151,909	4,208	2,387	18,741	126,573	יתרה ליום 1 בינואר, 2005
25,167	290	1,688	1,502	21,687	פחת לשנה
(1,390)	-	(1,390)	-	-	גריעות

<u>175,686</u>	<u>4,498</u>	<u>2,685</u>	<u>20,243</u>	<u>148,260</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
----------------	--------------	--------------	---------------	----------------	---------------------------

יתרה מופחתת

ליום 31 בדצמבר, 2005

<u>119,429</u>	<u>4,772</u>	<u>11,398</u>	<u>9,194</u>	<u>94,065</u>	
----------------	--------------	---------------	--------------	---------------	--

יתרה מופחתת

ליום 31 בדצמבר, 2004

<u>78,261</u>	<u>4,572</u>	<u>5,981</u>	<u>8,898</u>	<u>58,810</u>	
---------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--

שיעורי הפחת השנתיים

<u>10%-20%</u>	<u>15%</u>	<u>6%-25%</u>	<u>25%-33%</u>	
----------------	------------	---------------	----------------	--

באור 9 - חברות ביטוח ותוכני ביטוח

א. להלן ההרכב:

1. יתרות חובה:

מאוחד	
31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
58,399	77,949
131,632	116,096
190,031	194,045

חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח:

בביטוח חיים
בביטוח כללי

חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות:

בביטוח חיים
בביטוח כללי

26,393	25,178
501,796	434,961
528,189	460,139

חשבונות אחרים:

בביטוח חיים
בביטוח כללי

386	3,633
29,362	35,843
29,748	39,476
747,968	693,660

סך-הכל יתרות חובה

2. יתרות זכות:

פקדונות של מבטחי משנה:

בביטוח חיים
בביטוח כללי

58,178	80,255
67,517	64,534
125,695	144,789

חשבונות אחרים:

בביטוח חיים
בביטוח כללי

47,894	26,039
24,058	26,746
71,952	52,785
197,647	197,574

סך-הכל יתרות זכות

באור 9: - חברות ביטוח ותוכני ביטוח (המשך)

ב. מידע בדבר חשיפה למבטחי משנה ליום 31 בדצמבר, 2005:

1. בביטוח כללי - במאזן המאוחד:

חובות שוטפים בפיגור		יתרות פתוחות					יתרות שוטפות בחובה (בזכות) נטו (א)	סך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2005	
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	פקדונות מבטחי משנה	חלקם של מבטחי משנה		בעתודות ביטוח			
				בתביעות תלויות רכוש	חבויות				
				אלפי ש"ח מדווחים					
-	-	8,182	13,517	11,654	-	14,922	(4,877)	36,413	קבוצת הדירוג AA ומעלה - Everest Re GE Frankona אחרים
-	-	44,459	4,527	42,454	1,192	4,758	582	56,655	
113	88	107,010	23,005	36,504	56,995	45,141	(8,625)	117,513	
113	88	159,651	41,049	90,612	58,187	64,821	(12,920)	210,581	
-	-	146,441	-	3,593	141,551	189	1,108	197	BBB - AA R&V Versiche אחרים
179	4,414	135,134	17,163	52,569	50,647	41,753	7,328	116,155	
179	4,414	281,575	17,163	56,162	192,198	41,942	8,436	116,352	
2,689	2,262	27,345	6,322	6,102	10,979	7,557	9,029	16,202	נמוך מ-BBB - אחרים
249	519	27,049	-	6,415	14,306	1,776	4,552	4,522	לא מדורג
3,230	7,283	495,620	64,534	159,291	275,670	116,096	9,097	347,657	סך-הכל

הערות:

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: סך-כל חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות, בניכוי הפקדונות ובתוספת (בניכוי) היתרות השוטפות בחובה (בזכות), נטו.
- (ב) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P. במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע הדירוג על ידי חברות דירוג אחרות שדירוגן הומר לפי מפתח שנקבע בתקנות ההשקעה.
- (ג) סך-כל החשיפה של מבטחי משנה לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של 2% (MPL) הינה 565 מיליוני ש"ח, ממנה חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זה הינו 14%.
- (ד) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה בביטוח כללי או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה בביטוח כללי לשנת 2005.
- (ה) בקבוצה הלא מדורגת נכללות יתרות בגין תביעות תלויות באמצעות ברוקרים עד וכולל שנת 2003 אשר החשיפה בגינם 15,113 אלפי ש"ח.

באור 9: - חברות ביטוח ותוכני ביטוח (המשך)

ב. מידע בדבר חשיפה למבטחי משנה ליום 31 בדצמבר, 2005: (המשך)

2. בביטוח חיים - במאזן המאוחד:

חובות שוטפים בפיגור		יתרות פתוחות					יתרות שוטפות בחובה (בזכות) נטו	סך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2005
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	חלקם של מבטחי משנה					
			פקדונות מבטחי משנה	בתביעות תלויות	בעתודות ביטוח	אלפי ש"ח מדווחים		
-	-	6,158	12,714	3,388	15,264	220	13,945	
-	-	(5,030)	14,200	2,219	5,451	1,500	12,534	
-	-	(8,105)	26,111	12,264	25,125	(19,383)	46,950	
-	-	(2,863)	789	488	265	(2,827)	2,260	
-	-	(9,840)	53,814	18,359	46,105	(20,490)	75,689	
-	-	(2,484)	22,967	5,520	14,833	131	25,063	
-	-	9,945	-	39	9,893	12	215	
-	-	844	1,132	681	1,470	(176)	1,784	
-	-	8,305	24,099	6,240	26,196	(33)	27,062	
-	-	400	2,195	569	2,149	(122)	2,490	
-	-	1,601	147	10	3,499	(1,761)	231	
-	-	466	80,255	25,178	77,949	(22,406)	105,472	

קבוצת הדירוג
AA ומעלה -
GE Frankona
General & Cologne Life Re
Swiss Re
אחרים

- AA עד BBB
Munich Re
Assicurazioni Generali
אחרים

נמוך מ-BBB -
אחרים

לא מדורג

סך-הכל

הערות:

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: סך-כל חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות, בניכוי הפקדונות ובתוספת (בניכוי) היתרות השוטפות בחובה (בזכות), נטו.
- (ב) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P. במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע הדירוג על ידי חברות דירוג אחרות שדירוגן הומר לפי מפתח שנקבע בתקנות ההשקעה.
- (ג) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה בביטוח כללי או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה בביטוח כללי לשנת 2005.

באור 10: - פרמיות לגביה

מאוחד וחברה		מאוחד		להלן ההרכב:
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2004	2005	2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים				
(** 257,308	302,978			ביטוח כללי:
(** 38,708	44,085			צמודות למדד
				נקובות בדולר או בהצמדה לו
296,016	347,063			
3,150	3,650			בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
292,866	343,413			סך-הכל ביטוח כללי (*)
81,043	80,909			ביטוח חיים:
343	520			צמודות למדד
				נקובות בדולר או בהצמדה לו
81,386	81,429			סך-הכל ביטוח חיים
374,252	424,842			סך-הכל
250,394	279,333			(* כולל ממסרים לגביה והוראות קבע למשיכה מחשבונות הבנקים של לקוחות (** סווג מחדש.

באור 11: - חייבים ויתרות חובה

החברה		מאוחד		להלן ההרכב:
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2004	2005	2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים				
-	-	34,207	32,111	מקדמות לסוכני ביטוח בגין עמלות בביטוח חיים
-	-	13,502	-	דמי ניהול לקבל מקרנות פנסיה
273	121	17,668	22,755	הוצאות מראש והכנסות לקבל חברות קשורות
1,628	1,650	-	-	מסים נדחים לקבל (ראה באור 15(א) להלן)
36	99	4,682	690	מס הכנסה חברה
-	1,778	10,630	67,170	אחרים
151	50	6,999	6,147	
2,088	3,698	87,688	128,873	

באור 12: - הוצאות רכישה נדחות

א. בביטוח חיים:

1. להלן התנועה:

מאוחד		הוצאות רכישה נדחות D.A.C	
סך-הכל	ניכוי צילמר אלפי ש"ח		
687,600	103,539	584,061	יתרה ליום 1 בינואר, 2004
			התנועה בשנת 2004:
147,123	-	147,123	תוספות [ראה 2(ב)]
(132,804)	-	(132,804)	הפחתה בגין ביטולים
(53,317)	(20,080)*	(33,237)	הפחתה לשנה
648,602	83,459	565,143	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2004
			התנועה בשנת 2005:
115,422	-	115,422	תוספות [ראה 2(א)]
(69,669)	-	(69,669)	הפחתה בגין ביטולים
(53,908)	(13,466)*	(40,442)	הפחתה לשנה
640,447	69,993	570,454	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005
			הרכב לפי שנות חיתום:
		436,053	בגין עסקים שנחתמו בשנים 1999 עד 2003
		134,401	בגין עסקים שנחתמו החל משנת 2004
		570,454	

(* כולל הפחתה בגין ביטולים).

באור 12: - הוצאות רכישה נדחות (המשך)

א. בביטוח חיים: (המשך)

2. פירוט התוספות להוצאות רכישה נדחות:

(א) בשנת הדוח:

מאוחד						סה"כ הוצאות בשנת הדוח	שיעור באחוזים
תוספות להוצאות רכישה נדחות			שנות חיתום				
עד וכולל	2003	2004	2005 (*)	סה"כ אלפי ש"ח מדווחים	2003	2004	
	33,781	456	40,417	74,654	45.4	164,611	עמלות הוצאות הנהלה וכלליות
	-	-	40,768	40,768	30.1	135,535	סך-הכל
	<u>33,781</u>	<u>456</u>	<u>81,185</u>	<u>115,422</u>	<u>38.5</u>	<u>300,146</u>	

(ב) בשנה קודמת:

מאוחד						סה"כ הוצאות בשנת הדוח	שיעור באחוזים
תוספות להוצאות רכישה נדחות			שנות חיתום				
עד וכולל	2002	2003	2004 (*)	סה"כ אלפי ש"ח מדווחים	2002	2003	
	30,846	34,310	46,592	111,748	66.6 (**)	167,675	עמלות הוצאות הנהלה וכלליות
	-	-	35,375	35,375	29.3	120,836	סך-הכל
	<u>30,846</u>	<u>34,310</u>	<u>81,967</u>	<u>147,123</u>	<u>51.0</u>	<u>288,511</u>	

(*) התוספות להוצאות הרכישה הנדחות בגין שנת החיתום השוטפת הינן בגין פוליסות בתוקף לתאריך המאזן (לאחר הפחתה בגין ביטולים).

(**) השיעור הגבוה נובע מכך שבשנת 2004 שולמו עמלות רכישה נוספות בגין שנות חיתום קודמות, בהתאם לשיטת תגמול הסוכנים שהיתה קיימת עד לשנת חיתום 2004.

באור 12: - הוצאות רכישה נדחות (המשך)

א. בביטוח חיים: (המשך)

3. לענין ברות השבת ה-DAC - ראה באור 17(ו)1 להלן.

4. שיעור ההפחתה:

1. לגבי ניכוי צילמר -

מחושב כאמור בבאור 2(ו)5 ומופחת כדלקמן:
בפוליסות מסוג "עדיף" ב- 10% לשנה ובפוליסות מסוג "מסורתי" על פני תקופת הפוליסה.

2. לגבי DAC -

על פני תקופת הפוליסה אך לא יותר מ- 15 שנה.

ב. בביטוח מפני מחלות ואישפוז:

1. החל מיום 1 בינואר, 2005 בהתאם להנחיות המפקח ותיקון לתקנות דין וחשבון, מחושבות הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואישפוז, כאמור בבאור 2(ז)6(ב) לעיל. הוצאות רכישה בגין פוליסות שהופקו עד לאותו תאריך נכללו כהוצאה שוטפת. בענפי בריאות אחרים (נסיעות לחו"ל, עובדים זרים, שיניים ואחרים), שבהם מופקות הפוליסות לתקופות של עד שנה, מחושבות הוצאות רכישה נדחות כאמור בבאור 2(ז)6(א).

2. ההרכב:

מאוחד	
31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
-	-
-	14,782
-	1,203
-	13,579
5,838	9,463
5,838	23,042

יתרה ליום 1 בינואר, 2005

התנועה בשנת 2005:

תוספות (*)

הפחתה לשנה (ראה 3 להלן)

הוצאות רכישה נדחות בענפי בריאות אחרים

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005

(* התוספות להוצאות הרכישה הנדחות בגין שנת החיתום השוטפת הינן בגין פוליסות בתוקף לתאריך המאזן (לאחר הפחתה בגין ביטולים).

3. שיעור ההפחתה:

על פני תקופת הפוליסה, ואולם בפוליסות שתקופת הביטוח בהן ארוכה משש שנים, מופחתות הוצאות הרכישה הנדחות בתקופה של שש שנים.

באור 13: - רכוש אחר

מאוחד		הפחתה שנצברה	עלות	שיעור הפחתה שנתי %	
2004	2005				
31 בדצמבר					
יתרה	יתרה	אלפי ש"ח מדווחים			
193,531	183,730	(12,251)	195,981	5	א. עודף עלות ההשקעה ברכישת מניות בחברות מאוחדות
					מבטחים (מיוחס למוניטין ולדמי ניהול עתידיים) (באור 2(ט)(9)(א))
405,171	384,929	(25,371)	410,300	5	ב. עלות מוניטין הכולל תיקי ביטוח חיים פוטנציאליים (ראה באור 2(ט)(9)(ב))
-	49,669	(308)	49,977		ג. זכויות ניהול של קופות גמל (*)
598,702	618,328	(37,930)	656,258		

(*) ביום 1 בנובמבר, 2005 רכשה מבטחים גמל את זכויות הניהול של: מבטחים מרכזית לפיצויים, מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה ומבטחים קופה לפיצויים ותגמולים ממבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ, וזאת בתמורה לסך של כ- 36.8 מליון ש"ח. היקף נכסי שלוש הקופות למועד הרכישה הסתכם לסך של כ- 1.1 מיליארד ש"ח.

ביום 29 בדצמבר, 2005 רכשה מבטחים גמל את זכויות הניהול של ארבע קופות גמל: אלדר, מורג, מיתר ומסד השתלמות מבנק מסד בע"מ (להלן - קופות מסד), וזאת בתמורה לסך של כ- 12.7 מליון ש"ח. היקף נכסי הקופות למועד הרכישה הסתכם לסך של כ- 390 מליוני ש"ח. הקופות מנוהלות על ידי בנק מסד וזאת בתמורה לדמי ניהול חודשיים [ראה גם באור 26(ג)(1)(ב)].

באור 14: - התחייבות לבנקים וכתבי התחייבות נדחים

א. להלן ההרכב:

1. במאזן המאוחד:

31 בדצמבר		שיעור הריבית %	בסיס הצמדה	הערה	
2004	2005				
אלפי ש"ח מדווחים					
63,763	65,476	5.84	מדד	(א)	כתבי התחייבות נדחים
67,494	61,606	6.6	מדד	(ב)	כתב התחייבות נדחה
293,021	301,054	5.45	מדד	(ג)	כתבי התחייבות נדחים
23,805	20,950	4.9	מדד	(2)א	הלוואה
448,083	449,086				

באור 14: - התחייבות לבנקים וכתבי התחייבות נדחים (המשך)

א. להלן ההרכב: (המשך)

1. במאזן המאוחד: (המשך)

(א) כתבי התחייבויות נדחים שהונפקו על ידי מנורה ביטוח למשקיעים מוסדיים ביום 8 ביולי, 2001 ושאינם סחירים בבורסה. כתבי ההתחייבות יפרעו בעשרה תשלומים שנתיים שווים, החל מיום 8 ביולי, 2006. זכויות המשקיעים לקבלת סכומים כלשהם נדחית מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של מנורה ביטוח.

(ב) כתב התחייבות נדחה שהונפק על-ידי מנורה ביטוח לבנק ביום 20 בינואר, 2000. כתב ההתחייבות נפרע בעשרה תשלומים שנתיים שווים החל מיום 20 בינואר, 2004. זכויות הבנק לקבלת סכומים כלשהם נדחית מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של מנורה ביטוח.

(ג) כתבי התחייבות נדחים שהנפיקה מנורה ביטוח למשקיעים מוסדיים. בחודש מאי, 2004 הונפקו כתבי התחייבות בסך כולל של 250 מליון ש"ח ובחודש ספטמבר, 2004 הונפקו כתבי התחייבות נדחים נוספים בסך 40 מליון ש"ח. כתבי ההתחייבות הנדחים, אינם סחירים בבורסה. כתבי ההתחייבות דורגו על-ידי חברת מידרוג בדירוג Aa2. כתבי ההתחייבות יפרעו בששה תשלומים שנתיים שווים החל מיום 6 במאי, 2010. זכויות המשקיעים לקבלת סכומים כלשהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של מנורה ביטוח.

(ד) על-פי תקנות ההון, החלק של כתבי ההתחייבות הנדחים שזמן פרעונם לאחר שנתיים מתאריך הדוח הכספי, נחשב כהון משני לענין תקנות ההון [ראה באור 6(א)(4)].

2. במאזן החברה:

31 בדצמבר		שיעור הריבית %	בסיס הצמדה	
2004	2005			
אלפי ש"ח מדווחים				
23,805	20,950	4.90	מדד	הלוואה
3,400	3,492			בניכוי - חלויות שוטפות
<u>20,405</u>	<u>17,458</u>			

באור 14: - התחייבות לבנקים וכתבי התחייבות נדחים (המשך)

ב. להלן מועדי הפרעון:

החברה		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2004	2005	2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים				
3,400	3,492	10,899	17,741	שנה ראשונה - חלות שוטפת
3,400	3,492	17,275	17,740	שנה שניה
3,400	3,492	17,275	17,740	שנה שלישית
3,400	3,492	17,275	17,740	שנה רביעית
10,205	6,982	385,359	378,125	שנה חמישית ואילך
20,405	17,458	437,184	431,345	
23,805	20,950	448,083	449,086	

באור 15: - מסים נדחים

א. מסים נדחים לקבל:

החברה		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2004	2005	2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים				
36	99	4,682	(2,877)	1. מוצג בסעיף חייבים ויתרות חובה (זכאים ויתרות זכות), נטו בגין הפרשי עיתוי לזמן קצר
				2. מוצג בסעיף נפרד:
-	-	6,535	6,435	מסים נדחים לקבל בגין הפרשי עיתוי לזמן ארוך

באור 15: - מסים נדחים (המשך)

ב. התחייבויות לזמן ארוך למסים נדחים:

החברה		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים			
-	-	144,986	150,801
-	-	-	10,502
1,408	1,622	2,859	2,888
<u>1,408</u>	<u>1,622</u>	<u>147,845</u>	<u>164,191</u>

בגין הוצאות רכישה נדחות
בביטוח חיים
בגין עודף עלות ורכוש אחר הנובעים
מרכישת מבטחים
בגין בנייני משרד ומקרקעין

ג. להלן התנועה:

בסעיף התחייבויות לזמן ארוך למסים נדחים	בסעיף חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו	בסעיף רכוש אחר
אלפי ש"ח מדווחים		

1. במאזן המאוחד

(147,845)	4,682	6,535
234	-	-
<u>(16,580)</u>	<u>(7,559)</u>	<u>(100)</u>
<u>(164,191)</u>	<u>(2,877)</u>	<u>6,435</u>

יתרה לתחילת השנה
סכומים שנזקפו לקרן הון
סכומים שנזקפו לדוח רווח והפסד

יתרה לסוף השנה

2. במאזן החברה

(1,408)	36	-
234	-	-
<u>(448)</u>	<u>63</u>	<u>-</u>
<u>(1,622)</u>	<u>99</u>	<u>-</u>

יתרה לתחילת השנה
סכומים שנזקפו לקרן הון
סכומים שנזקפו לדוח רווח והפסד

יתרה לסוף השנה

באור 16: - עתודות ביטוח חיים

א. הרכב

1. עתודות ביטוח לפי בסיסי הצמדה:

מאוחד	
31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
3,415,188 (*)	3,449,722
5,351,608	6,499,805
26,974	37,566
8,793,770	9,987,093
-	103,309
<u>8,793,770</u>	<u>10,090,402</u>

בגין פוליסות הכוללות מרכיבי חסכון וריסק:
 צמודות למדד
 בגין פוליסות משתתפות ברווחי השקעה לרבות
 פוליסות במסלולי השקעה אישיים
 לא צמודות או נקובות במטבע חוץ

בגין פוליסות חסכון טהור:
 משתתפות ברווחי השקעה, לרבות פוליסות במסלולי
 השקעה אישיים

2. סוגי העתודות העיקריים:

מאוחד			
31 בדצמבר			
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים		אחוזים	
4,301,288	5,125,548	48.9	50.8
4,492,482 (*)	4,964,854	51.1	49.2
<u>8,793,770</u>	<u>10,090,402</u>	<u>100.0</u>	<u>100.0</u>

עתודות בגין פוליסות מסוג עדיף
 עתודות בגין פוליסות מסוג מעורב
 ואחרות

(*) סווג מחדש.

ב. פירוט סוגי עתודות הביטוח והשיטות לקביעתן

1. פוליסות מסוג עדיף:

בפוליסות אלו מרכיב החיסכון מזוהה. העתודה הבסיסית והעיקרית היא בגובה החיסכון שנצבר בתוספת תשואה בהתאם לתנאי הפוליסה כדלקמן:

- קרן צמודה לקרן נכסים (פוליסות משתתפות ברווחי השקעה).
- קרן צמודה למדד בתוספת ריבית קבועה מובטחת או מזוכה בתשואה מובטחת כנגד נכסים מותאמים (פוליסות שאינן משתתפות ברווחי השקעה). בגין מרכיבים ביטוחיים המצורפים לפוליסות עדיף (אי כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי וכו') מחושבת עתודה כאמור בסעיף (2) להלן.

2. פוליסות מסוג מעורב (מסורתי) ואחרות:

בפוליסות מסוג מעורב משולב מרכיב חיסכון עם מרכיב ביטוחי של סיכון מוות. בפוליסות אחרות נכללים מוצרי סיכון טהור (אי-כושר עבודה, מקרה-מוות, סיעודי וכו') וכן מרכיבי סיכון כאמור המצורפים לפוליסות מסוג עדיף. בפוליסות אלה מחושבת עתודה מתמטית. בנוסף, מחושבות עתודות בגין תביעות בתשלום על פני תקופה מתמשכת בפוליסות מסוג אי כושר עבודה וסיעודי.

עתודות הביטוח כוללות גם הפרשות בגין תביעות IBNR והשתתפות ברווחים בביטוח קבוצתי.

באור 16: - עתודות ביטוח חיים (המשך)

ג. להלן פירוט השיטות לחישוב העתודות של פוליסות מסוג מעורב ואחרות, לפי סוגי העתודה והמוצרים השונים:

1. כ- 42% מהעתודה המתמטית הינו בגין מוצרים מסורתיים עם מרכיב חיסכון (בעיקר המוצר "מעורב") ומוצרי סיכון טהור עם פרמיה קבועה (בעיקר אי-כושר עבודה וסיעודי). עתודה זו מחושבת לכל כיסוי כהיוון של תזרים המזומנים בגין התביעות הצפויות, בניכוי הפרמיות העתידיות הצפויות. חישוב זה מבוסס על ההנחות לפיהן תומחרו המוצרים, כולל שיעור הריבית (להלן - ריבית תעריפית), לוח התמותה או התחלואה. החישוב נעשה על-ידי חישוב תיאורטי, הידוע בשם "Net Premium reserve", לפיו במקום להתחשב בהוצאות ועמלות באופן ישיר, החישוב מבוסס על "פרמיה נטו" אשר כוללת את העלות הצפויה במרכיב התביעות בלבד ואינה כוללת את שיעור העמלות וההוצאות, וזאת לפי הנחות החישוב.

שיעורי הריבית להיוון הינם בין 3.5% לבין 4.8% לפוליסות צמודות מדד (פוליסות שהעתודות בגינן מושקעות בעיקר באגרות חוב מיועדות), ו- 2.5% לפוליסות משתתפות ברווחי השקעה (הנמכרות משנת 1991).

2. נוסף על עתודה זו, עבור מוצרים מסורתיים המשתתפים ברווחי השקעה, מחושבת עתודה בגובה יתרת הבונוס המצטבר בפועל. הבונוס משקף את הפער שבין התשואה בפועל לבין הריבית התעריפית.

3. בגין תביעות מתמשכות בתשלום, כולל בגין ביטוח סיעודי ואי-כושר עבודה, חושבה עתודה בהתאם לתקופת תשלום התביעות הצפויות ושיעור ריבית המותאם לסוג הפוליסה כפי שתואר בסעיף 1 לעיל.

4. בגין גמלאות בתשלום חושבה עתודה לכל פוליסה בהתאם לשיעורי תמותה מעודכנים המבוססים על ניירות עמדה של המפקח, כולל שיפורים עתידיים לתוחלת חיים ושיעורי ריבית מתאימים לכל סוג פוליסה והכול לפי הוראות המפקח.

ביום 30 באפריל, 2002 הוציא המפקח הנחיות בקשר לחישוב עתודות לתשלום גימלא בפוליסות ביטוח חיים. ההנחיות הוצאו בעקבות העלייה המתמשכת בתוחלת החיים. על-פי ההנחיות, העתודות הנדרשות גבוהות מהעתודות שהיה נהוג לחשב בעבר בענף הביטוח. את הפער, בגין פרמיות שהופקדו לפני שנת 2000, שבין העתודות שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2001 לבין העתודות המחושבות על-פי ההנחיות יש להשלים בסכומים שנתיים שווים, במשך עשר שנים עד ליום 31 בדצמבר, 2011. היתרה שיש להפריש בשנים הבאות הינה בסך 13,885 אלפי ש"ח.

לנוכח העלייה המתמשכת והצפויה בתוחלת החיים יחול בשנת 2006, לפי הוראות המפקח, עדכון נוסף של לוחות התמותה אשר יביא להגדלת העתודה לגימלא בגין פוליסות בתוקף (משולמות ומסולקות). סך ההוצאה השנתית יגזר מאופן פריסת ההפרשה אשר אמור להיקבע על ידי המפקח.

5. עתודה ל- IBNR (תביעות אשר אירעו אך טרם דווחו) מחושבת בהתבסס על ניסיון העבר.

6. העתודה בגין ביטוח חיים קבוצתי חושבה בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי) התשנ"ג-1993, ומורכבת מעתודה לפרמיה לא מורווחת, הפרשה להשתתפות ברווחים, עתודה ל- IBNR, עתודה לסטיות תקן והפרשה להפסדים עתידיים במידת הצורך.

באור 16: - עתודות ביטוח חיים (המשך)

ד. ההנחות המשמשות בחישוב העתודות מסוג אקטוארי

1. בגין מוצרים מסורתיים עם מרכיב חיסכון ומוצרי סיכון טהור עם פרמיה קבועה, כמפורט בסעיף ב'2, הריבית המשמשת להיוון העתודה היא הריבית התעריפית.
2. כמו כן, עבור העתודות המפורטות בסעיף ב'2, במרבית המקרים שיעורי התמותה והתחלואה הינם זהים לשיעורים אשר שימשו לקביעת התעריף המאושר על-ידי הפיקוח. בענפי סיעוד, אובדן כושר עבודה וגימלא בהתאם לנסיון החברה המאוחדת ו/או מחקרים כלליים או מחקרים של מבטחי משנה המצביעים על כך שיש לעדכן את שיעורי התמותה או התחלואה בחישובים. החברה המאוחדת מגדילה בהתאמה את העתודה.
3. עבור יתר העתודות, האקטואר קובע את ההנחות לפי הוראות המפקח במידה וקיימות הוראות, על בסיס ניסיון העבר (אשר נבדק מעת לעת) ו/או לפי מחקרים של מבטחי משנה או לוחות סטנדרטיים כאשר אין מספיק היסטוריה בחברה המאוחדת להשתמש בניסיון העבר.

ה. שינויים בהנחות ובמודלים האקטואריים והשפעתם על העתודות

השנה לא נעשו שינויים מהותיים בבסיסי החישוב.

ו. בדיקת נאותות - Liability Adequacy

אקטואר החברה המאוחדת בודק מדי שנה כי סך סכום העתודה, בניכוי הוצאות רכישה נדחות, מספיק לכסות את התזרים העתידי הצפוי: תביעות, עמלות והוצאות בניכוי פרמיות והכנסות מהשקעות. התזרים נבדק לאחר ניכוי ביטולים צפויים ומהוון בריבית ריאלית חסרת סיכון בגין הפוליסות הקיימות, תחת הנחות סבירות. בדיקה זו נעשית במספר מישורים, כדלקמן:

1. בדיקה של ברות השבת ה-DAC (על פי חוזר המפקח). בחישוב זה נערכת בדיקה שהעתודה בניכוי ה-DAC בגין הפוליסות שנמכרו מאז שנת 1999 מספיקה, ושהפוליסות צפויות ליצור הכנסות עתידיות המכסות את הפחתת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, הוצאות התפעול והעמלות בגין אותן פוליסות.
- במידה ושיעור הביטולים יחמיר בכ- 65% תיפגע רמת ברות ההשבה של ה-DAC ויהיה צורך להקטין את יתרת ה-DAC.
2. החברה המאוחדת עורכת בדיקה לגבי הלימות העתודה. במידה והיא מעלה כי הפרמיות המתקבלות אינן מספיקות לכיסוי התביעות הצפויות, מחזיקה החברה המאוחדת הפרשה מיוחדת כנגד. הבדיקה נעשית בנפרד עבור פוליסות פרט ובנפרד עבור פוליסות קולקטיביות. במקרה של פוליסות פרט, הבדיקה נעשית ברמת המוצר ובמקרה של פוליסות קולקטיביות, הבדיקה מתבצעת ברמת הקולקטיב הבודד.

ההנחות המשמשות לבדיקות הנ"ל ואשר כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים, תמותה ותחלואה, נקבעות על-ידי האקטואר מדי שנה על-פי בדיקות, ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים. עבור פוליסות קולקטיביות הבדיקה נעשית בהתאם לנסיון התביעות של הקולקטיב הבודד בפועל ובכפוף למהימנות הסטטיסטית של נסיון זה.

באור 17: - תביעות תלויות בביטוח כללי
א. להלן ההרכב לפי ענפים:

מאוחד	
31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
831,271	1,033,338
123,121	143,339
322,153	365,661
1,276,545	1,542,338
(* 346,441)	311,482
1,622,986	1,853,820

ענף רכב חובה - ראה ד' (1) להלן
צד שלישי - ראה ד' (2) להלן
ענפי חבויות אחרים

סך-הכל ענפי חבויות

ענפי רכוש ואחרים

סך-הכל הפרשות לתביעות תלויות

ב. להלן ההרכב לפי סוגי הפרשות:

מאוחד	
31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים	
(* 1,196,719)	1,362,175
174,452	161,415
251,815	330,230
1,622,986	1,853,820

הערכות אקטואריות - ראה ג' להלן
הערכות אחרות
עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)

סך-הכל הפרשות לתביעות תלויות

(* סווג מחדש.

להלן פרטים נוספים לגבי אופן חישוב ההערכה האקטוארית

- קיימת התחשבות הן בהתפתחות של התשלומים והן בהתפתחות של סכום התשלומים וההערכות הפרטניות.
- הערכת התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד.
- הערכת חלקו של מבטח המשנה נעשה בהתאם לסוג הכיסוי, תנאי הפוליסה ונסיון התביעות בפועל.
- השיבובים וההשתתפות העצמית שתגבה מהמבוטחים, מחושבים על בסיס ניסיון העבר המשתקף בנתוני המודל האקטוארי.
- לא חושבה הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות. על-פי הוראות המפקח הפרשה כאמור יש לחשב החל משנת 2006 בגין פוליסות שיונפקו החל מתאריך זה.
- הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה המאוחדת במאגר הישראלי לביטוחי רכב (להלן - הפול) ובביטוחי משנה וביטוחים משותפים המתקבלים מחברות ביטוח אחרות (מבטחים מובילים) התבססה על חישוב שבוצע על ידי הפול או על ידי המבטחים המובילים.

ג. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי

1. תביעות תלויות:

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח, סוג של אירוע ולכל שנת אירוע/פתיחה, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים שעשויים להשפיע על התביעות בעתיד באופן שונה מאשר התפתחות בעבר.

באור 17: - תביעות תלויות בביטוח כללי (המשך)

ג. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי (המשך)

1. תביעות תלויות: (המשך)

א. chain ladder:

שיטה זו מתבססת על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סך התביעות, התפתחות כמות התביעות ועוד), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות.

ב. הממוצעים:

לעיתים, כאשר ניסיון התביעות בתקופות האחרונות אינו מספיק בשל, משתמשים בשיטת ממוצעים היסטוריים.

שיטה זו מתבססת על חישוב סכום ממוצע לתביעה פתוחה או סגורה (חומרת התביעה), ולפעמים גם במשך הזמן מיום פתיחת התביעה ועד לסילוקה/סגירתה.

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית:

- בכל הענפים הערכת תביעות תלויות מבוססת בעיקרה על שתי השיטות לעיל. ההנחה העיקרית במודלים אלה הינה יציבות התפתחות התביעות, כלומר שדפוס התנהגות העבר ימשיך גם בעתיד.

- החישובים האקטואריים אינם כוללים הפחתה בשל היוון תשלומי התביעות העתידיים. מצד שני, לא נכללה תוספת בעד מרווח לסיכון (סטיית תקן).

- בהערכת תביעות תלויות גדולות במיוחד, החברה המאוחדת מתבססת על הערכות פרטניות של מומחי מחלקת התביעות.

3. שינויים בהנחות, עובדות (פסיקה וחקיקה) ובמודלים האקטואריים והשפעתם על ההפרשות:

להלן פרוט השינויים שחלו בשנת הדוח בהנחות המהותיות והשפעתם על ההפרשות:

- החל מיום 1 בינואר, 2005 מיישמת החברה המאוחדת בחלקן את הנחיות המפקח לגבי החלת הערכה אקטוארית גם בענפי בריאות (ראה באור 2(ז)(5)(ב) לעיל).

- בעקבות פסיקת בתי המשפט בעניין "השנים האבודות" והאצה בשיבובים של המוסד לביטוח לאומי עודכנו הערכות התביעות התלויות בענף רכב חובה.

4. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות:

ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של הפרשה. לכן, עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי.

הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד. במקרים כאלה העתודה תשתנה בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח עסקי ביטוח כללי.

באור 17: - תביעות תלויות בביטוח כללי (המשך)

ד. בדיקת הערכת התביעות התלויות ברוטו

1. בענף רכב חובה:

א. במאוחד:

סה"כ	שנת חיתום				
	2005	2004	2003	2002	2001
	אלפי ש"ח מותאמים למוד דצמבר 2005 (**)				
	8,452	6,142	5,155	4,989	3,724
	-	48,848	33,775	31,245	27,633
	-	-	64,897	55,121	50,334
	-	-	-	72,535	66,005
	-	-	-	-	81,443
					תביעות ששולמו (מצטבר) לאחר שנה ראשונה
					לאחר שנתיים
					לאחר שלוש שנים
					לאחר ארבע שנים
					לאחר חמש שנים
					אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים)
	380,872	369,534	273,429	181,391	151,643
	-	360,775	273,652	193,443	196,159
	-	-	284,141	203,714	201,052
	-	-	-	161,617	154,384
	-	-	-	-	147,756
					לאחר שנה ראשונה (*)
					לאחר שנתיים
					לאחר שלוש שנים
					לאחר ארבע שנים
					לאחר חמש שנים
6,628	-	-	-	-	6,628
					עודף לאחר שחרור הצבירה
4.3%	-	-	-	-	4.3%
					שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה (%)
1,335,161	(*380,872)	360,775	284,141	161,617	147,756
					אומדן תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר, 2005
276,175	8,452	48,848	64,897	72,535	81,443
					תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2005
1,058,986	372,420	311,927	219,244	89,082	66,313
137,041					
					תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת 2000
1,196,027					
					סה"כ התחייבויות ביטוחיות ליום 31 בדצמבר, 2005
					הרכב ההתחייבויות הביטוחיות:
162,689					עתודה לסיכונים שטרם חלפו
1,033,338					תביעות תלויות (כולל צבירה)
1,196,027					

(*) כולל עתודה לסיכונים שטרם חלפו.
(**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד בהתאם להוראת המפקח, וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

באור 17: - תביעות תלויות בביטוח כללי (המשך)

ד. בדיקת הערכת התביעות התלויות ברוטו

2. בענף צד שלישי:

א. במאוחד:

סה"כ	שנת חיתום					
	2005	2004	2003	2002	2001	
	אלפי ש"ח מותאמים למדד דצמבר 2005 (**)					
	598	322	574	263	362	תביעות ששולמו (מצטבר)
	-	1,736	2,128	1,782	1,783	לאחר שנה ראשונה
	-	-	3,210	3,628	3,363	לאחר שנתיים
	-	-	-	6,762	4,575	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	-	6,063	לאחר ארבע שנים
						לאחר חמש שנים
						אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים)
	42,188	38,467	36,469	29,522	25,352	לאחר שנה ראשונה (*)
	-	34,642	30,265	24,668	17,067	לאחר שנתיים
	-	-	31,433	25,925	18,759	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	17,344	14,935	לאחר ארבע שנים
	-	-	-	-	16,619	לאחר חמש שנים
(1,684)	-	-	-	-	(1,684)	חוסר לאחר שחרור הצבירה
(11.3%)	-	-	-	-	(11.3%)	שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה (%)
142,226	*42,188	34,642	31,433	17,344	16,619	אומדן תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר, 2005
18,369	598	1,736	3,210	6,762	6,063	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2005
123,857	41,590	32,906	28,223	10,582	10,556	
38,794						תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת 2000
162,651						סה"כ התחייבויות ביטוחיות ליום 31 בדצמבר, 2005
						הרכב ההתחייבויות הביטוחיות:
19,312						עתודה לסיכונים שטרם חלפו
143,339						תביעות תלויות (כולל צבירה)
162,651						

(*) כולל עתודה לסיכונים שטרם חלפו.
 (**) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד בהתאם להוראת המפקח, וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

באור 18: - אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים

מאוחד והחברה		שיעור ריבית שנתית לתאריך המאזן %
31 בדצמבר		
2004	2005	
אלפי ש"ח מדווחים		
87,750	9,001	5.2
3,400	3,492	4.9
91,150	12,493	

בסיס הצמדה

בלתי צמוד
חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך
צמוד למדד

באור 19: - זכאים ויתרות זכות

א. להלן ההרכב:

החברה		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים			
-	-	67,129	63,705
-	-	7,430	11,656
-	-	80,353	101,610
-	-	30,092	40,238
-	-	8,088	1,237
-	15	31,608	37,544
-	-	38,896	13,593
-	-	-	24,551
-	177	15,590	16,566
73	281	89	620
1,635	-	17,800	3,230
-	-	-	3,567
-	-	32,849	32,729
-	105	19,592	33,808
1,708	578	349,516	384,654

תביעות לתשלום
פרמיות מראש
סוכני ביטוח בגין עמלות
ספקים ונותני שירותים
התחייבות בשל סיום יחסי עובד-
מעביד [ראה (ב) להלן]
התחייבות לעובדים והתחייבויות
אחרות בשל שכר ומשכורת
עסקאות עתידיות ומכירת ניירות
ערך בחסר
החזר דמי ניהול מקרנות פנסיה
ריבית לשלם בגין התחייבות לזמן
ארוך
הוצאות לשלם
מס הכנסה חברה
מסים נדחים [ראה באור 15(א)]
הפרשה להשתתפות בהוצאות
ורכישת כיסויים ביטוחיים
בקרן פנסיה
אחרים

באור 19: - זכאים ויתרות זכות (המשך)

ב. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד:

1. התחייבויות חברות הקבוצה לעובדיהן בשל סיום יחסי עובד-מעביד מכוסות במלואן על-ידי פוליסות ביטוח מנהלים, שהוצאו ברובן על-ידי החברות המאוחדות ועל-ידי הפרשה משלימה הכלולה בסעיף זכאים ויתרות זכות לעיל. הסכומים הכלולים בפוליסות ביטוח המנהלים אינם כלולים במאזן, מאחר ואינם בשליטת החברות.

2. להלן ההרכב:

החברה		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים			
-	-	16,231	15,447
-	-	8,143	14,210
-	-	8,088	1,237

התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד
בניכוי - הפקדות בקופת פיצויים
יתרה

באור 20: - הכנסות, נטו מחברות מאוחדות

א. הכנסות, נטו מניהול קרנות פנסיה ומשירותים פיננסיים:
להלן ההרכב:

מאוחד	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2005	2004 (*)
אלפי ש"ח מדווחים	
153,922	43,440
1,905	-
7,449	904
163,276	44,344
92,964	24,362
70,312	19,982

הכנסות:

דמי ניהול קרנות פנסיה
שירותים פיננסיים
אחרות

בניכוי - הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות, נטו

(*) תוצאות פעולותיה של מבטחים אוחדו בדוחות הכספיים החל מיום 1 באוקטובר, 2004.

ב. הכנסות של חברות מאוחדות אחרות, נטו:
להלן ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2005	2004 (*)	2003 (*)
מדווחים		
-	52,943	68,029
-	37,377	51,456
-	15,566	16,573

הכנסות מהשקעות ומשירותים
בניכוי - הוצאות הנהלה וכלליות

(*) ההכנסות נבעו מחברה מאוחדת - מנורה גאון חברה להשקעות בע"מ שנמכרה בחודש דצמבר, 2004.

באור 21: - הוצאות הנהלה וכלליות

א. להלן ההרכב במאוחד:

מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
מותאמים	מדווחים		
151,815	146,231	164,889	שכר ונלוות לשכר
40,634	44,590	53,622	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
12,841	11,213	10,818	שכר דירה והחזקת משרדים
4,518	4,487	3,864	תקשורת
640	678	841	שיווק ופרסום
5,632	6,063	6,894	ייעוץ מקצועי ומשפטי
6,245	5,891	6,926	פחת
35,878	40,836	50,337	אחרות
<u>258,203</u>	<u>259,989</u>	<u>298,191</u>	

ההוצאות לעיל נכללו בדוחות הכספיים המאוחדים כדלקמן:

מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
מותאמים	מדווחים		
123,220	120,836	135,535	דוחות עסקי ביטוח חיים
131,398	134,990	157,406	דוחות עסקי ביטוח כללי
3,585	4,163	5,250	דוחות רווח והפסד
<u>258,203</u>	<u>259,989</u>	<u>298,191</u>	

ב. להלן ההרכב בחברה:

החברה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
מותאמים	מדווחים		
485	490	553	שכר עבודה ונלוות
10	10	359	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
98	85	84	שכר דירה והחזקת משרדים
541	729	753	ייעוץ מקצועי ומשפטי
131	15	14	פחת
(50)	373	396	אחרות, נטו
<u>1,215</u>	<u>1,702</u>	<u>2,159</u>	

באור 22: - הפרשה למסי הכנסה ורווח

א. חוקי המס החלים:

1. על החברה והחברות המוחזקות חלות הוראות חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על פי החוק, נמדדות התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד.
2. חלק מהחברות המאוחדות (חברת ביטוח, חברות לניהול קרנות פנסיה ואחרות) הינן "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על מוסדות כספיים מורכב ממש חברות וממס רווח. על הכנסות החברה ויתר החברות המוחזקות חל מס חברות.
3. בין חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף כמפורט להלן:
  - תקופת הפחתת הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים (D.A.C.) לצורכי מס.
  - שיעור ייחוס הוצאות להכנסות החייבות בשיעורי מס מועדפים (הכנסות ריבית ודיבידנד מניירות ערך החייבות על-פי חוק בשיעור מס נמוך משיעור מס חברות).
  - מיסוי הכנסות מנכסים המוחזקים כהשקעות חופפות להתחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחי השקעה.
  - סכום הפרשה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים המותר לניכוי לצורכי מס.

טרם נחתם הסכם לשנת המס 2005.

ב. שיעורי המס החלים על החברה והחברות המאוחדות:

1. עד ליום 31 בדצמבר, 2003 שיעור המס הרגיל החל על הכנסות החברות היה 36%. בחודש יוני, 2004 התקבל בכנסת תיקון פקודת מס הכנסה (מס' 140 והוראת שעה), התשמ"ד-2004, וביום 25 ביולי, 2005 התקבל בכנסת חוק נוסף, החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147), התשמ"ה-2005 אשר קובעים, בין היתר, כי שיעור מס החברות יופחת בהדרגה לשיעורי המס הבאים: שנת 2004 - 35%, שנת 2005 - 34%, שנת 2006 - 31%, שנת 2007 - 29%, שנת 2008 - 27%, שנת 2009 - 26%, שנת 2010 ואילך - 25%.
- כתוצאה מכך הופחתו שיעורי המס המשוקללים (כולל מס רווח, לפי חוק מס ערך מוסף) החלים על החברות המאוחדות המוגדרות כמוסד כספי, לפי חוק מס ערך מוסף, כדלקמן: שנת 2005 - 43.59%, שנת 2006 - 41.03%, שנת 2007 - 39.32%, שנת 2008 - 37.61%, שנת 2009 - 36.75% ומשנת 2010 ואילך - 35.9%. כמו כן, החל משנת 2010, עם הפחתת שיעור מס חברות ל- 25%, יתחייב כל רווח הון ריאלי בשיעור מס של 35.9%.

באור 22: - הפרשה למסי הכנסה ורווח (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על החברה והחברות המאוחדות: (המשך)

1. (המשך)

יתרות המסים הנדחים מחושבות בהתאם לשיעורי המס החדשים, כפי שנקבעו בתיקונים כאמור. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005 הינה קיטון בהוצאות מסים על ההכנסה בסכום של כ- 9.1 מליון ש"ח במאוחד ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2004 בסכום של כ- 12.3 אלפי ש"ח במאוחד.

2. בהוראת שעה שחלה מיום 15 ביוני, 2002 ועד לביטולה החל מיום 1 במרס, 2004 הועלה שיעור מס ערך מוסף מ- 17% ל- 18%.

בעקבות כך, עלה גם שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים באותה תקופה.

ג. הרכב מסים על הכנסה

החברה			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2003	2004	2005	2003	2004	2005	
אלפי ש"ח						
מותרים	מדווחים		מותרים	מדווחים		
1,866	1,485	115	183,643	153,644	166,168	מסים שוטפים
656	(618)	385	19,895	14,652	24,239	מסים נדחים
<u>2,522</u>	<u>867</u>	<u>500</u>	<u>203,538</u>	<u>168,296</u>	<u>190,407</u>	סך-הכל מסים על ההכנסה

באור 22: הפרשה למסי הכנסה ורווח (המשך)

ד. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות שוטפות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על חברת ביטוח לבין הפרשה למסים על הרווח מפעולות שוטפות, כפי שנזקפה בדוחות רווח והפסד:

החברה			מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2003	2004	2005	2003	2004	2005
אלפי ש"ח					
מאותאמים	מדווחים	מאותאמים	מדווחים	מאותאמים	מדווחים
232,885	224,797	262,725	440,832	405,806	462,595
36%	35%	34%	45.76%	44.52%	43.59%
83,839	78,679	89,327	201,725	180,665	201,645
-	-	-	-	(12,275)	(9,147)
-	-	-	536	(1,055)	83
348	181	39	2,638	3,386	2,002
(81,221)	(77,644)	(88,914)	(716)	(841)	(4,775)
(410)	(199)	(23)	(1,850)	(3,807)	(2,442)
-	-	-	890	1,255	4,272
-	-	-	2,087	2,024	2,948
-	-	-	(1,016)	(786)	-
(34)	(150)	71	(126)	(270)	(4,179)
-	-	-	(630)	-	-
2,522	867	500	203,538	168,296	190,407

ה. מנורה ביטוח, בהתבסס על חוות דעת משפטית, תובעת בניכוי לצורכי מס את הפחתת עודף עלות רכישת החברה המנהלת של מבטחים מעל ההון העצמי לתאריך הרכישה. על-פי חוות הדעת המשפטית עודף עלות הרכישה כאמור מתייחס למוניטין של מבטחים, תיקי ביטוח ומוניטין של מנורה ביטוח הנובע מהסינרגיה בין הפנסיה לביטוח.

לענין הצגת עלות הרכישה של מבטחים בדוחות הכספיים, ראה באור 2(ט)(9).

ו. החברה קיבלה שומות מס סופיות עד ליום 31 בדצמבר, 2001. מנורה ביטוח קיבלה שומות מס סופיות עד ליום 31 בדצמבר, 2002. מבטחים קיבלה שומות מס סופיות עד ליום 31 בדצמבר, 2001.

הדוחות של חברות מאוחדות אחרות עד וכולל שנת 2001 נחשבים כשומות סופיות לפי סעיף 145 לפקודת מס הכנסה ובכפוף לתנאים הקבועים בפקודת מס הכנסה.

באור 23: - צדדים קשורים ובעלי עניין

א. יתרות של צדדים קשורים נכללו במאזנים בסעיפים הבאים

החברה		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2004	2005	2004	2005
אלפי ש"ח מדווחים			
2,668	-	-	-
1,628	1,651	-	-

השקעות הלוואות

סכומים לקבל חייבים ויתרות חובה

ב. הכנסות והוצאות שלא במהלך עסקי ביטוח

החברה			מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005	2003	2004	2005
אלפי ש"ח					
מאותאמים	מדווחים	מאותאמים	מדווחים	מאותאמים	מדווחים
1,210	1,410	-	-	-	-
1,161	1,207	1,762	-	-	-
-	-	418	-	-	-
57	194	839	-	-	-
-	-	-	1,335	1,370	1,341
-	-	-	2,599	2,381	2,488
252	272	313	367	423	473
30	-	409	-	-	-

הכנסות:

דמי ניהול מחברה מוחזקת השתתפות בהוצאות ודמי ניהול מחלקת ההלוואות השתתפות בהוצאות שכר

ריבית והפרשי הצמדה (בערכים נומינליים):

מחברות מאוחדות בגין שטרי הון והלוואות

הוצאות:

משכורות והוצאות נלוות: למנכ"ל החברה ויר"ר הדירקטוריון

למנכ"ל חברת ביטוח מאוחדת:

משכורות והוצאות נלוות שווי מניות שהומרו [ראה ג(2) להלן]

שכר חברי דירקטוריון

ריבית והפרשי הצמדה (בערכים נומינליים):

לחברה מאוחדת

באור 23 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ג. הסכם העסקה ותוכנית להקצאת מניות למנכ"ל מנורה ביטוח

ביום 27 באוגוסט, 2003 אישרו ועדת הביקורת, הדירקטוריון של החברה והדירקטוריון של מנורה ביטוח הסכם העסקה עם מר ארי קלמן, מנכ"ל מנורה ביטוח (להלן - המנכ"ל), ותוכנית להקצאת מניות כמפורט להלן:

1. הסכם העסקה

בהתאם להסכם יכהן מר ארי קלמן כמנכ"ל מנורה ביטוח למשך תקופה של שלוש עשרה שנים שמוארכת אוטומטית. מנורה ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בהודעה מוקדמת של 12 חודשים מראש. על פי ההסכם עלות שכרו השנתית של המנכ"ל תהיה כ- 2,300 אלפי ש"ח צמוד למדד חודש יוני, 2003 והוא יועלה מדי שנה באחוז אחד מעבר לעליית המדד.

במקרה של הפסקת עבודתו יהיה זכאי המנכ"ל למרכיב הפיצויים שיועבר לו מפוליסת ביטוח המנהלים ולפיצוי נוסף בשיעור של 50% מפיצויי הפיטורין המגיעים לו על-פי דין.

2. תכנית להקצאת מניות

במסגרת התכנית הקצתה מנורה ביטוח לנאמן עבור המנכ"ל מניות המהוות 4% מהונה המונפק של מנורה ביטוח לאחר ההקצאה. המניות הוקצו ללא תמורה והינן זכאיות לכל דיבידנד או הטבה אחרת, שתחלק מנורה ביטוח ממועד אישור התכנית. מניות אלה אינן ניתנות להעברה, מכירה או שעבוד. ערכן המאזני של המניות שהוקצו כאמור במועד הקצאתן הינו 19,239 אלפי ש"ח.

הנאמן יעביר את המניות למנכ"ל בעשר מנות שנתיות שוות, החל מתום שנה ממועד חתימת התוכנית. כמו כן, ממועד הזכאות, תהיה למנכ"ל הזכות להמיר את מניות מנורה ביטוח למניות של החברה, המהוות 4% מהונה של החברה לאחר ההמרה, כפוף להתאמות. לחברה הזכות לחייב את המנכ"ל להמיר את המניות כאמור לעיל.

החברות קיבלו משלטונות המס אישור לתכנית בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול הכנסת עבודה.

תוכנית הקצאת המניות כוללת תנאים אשר בקרות אחד מהם יהיה המנכ"ל זכאי לכל המניות והפירות מהן באופן מיידי וכן ניתנה ליו"ר הדירקטוריון הסמכות להקדים את זכאות העובד בגין המניות בכמות שלא תעלה על 20% מהמניות.

התכנית להקצאת המניות אושרה באסיפה הכללית של החברה ביום 19 בנובמבר, 2003 וקיבלה את כל האישורים הנדרשים לפי החוק.

בשנת 2005 המיר המנכ"ל שתי מנות (מתוך עשר) של מניות מנורה ביטוח שהוענקו לו למניות החברה.

באור 23: - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ד. שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

תקנות החברה והחברות המאוחדות שלה מאפשרות שיפוי וביטוח של דירקטורים ונושאי משרה על-פי דין. בהתאם לכך, קבעו החברה והחברות המאוחדות שלה מדיניות שיפוי והחליטה לבטח את אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה והכל בכפוף להוראות הדין ולהגבלות נוספות.

חברה			מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2003	2004	2005	2003	2004	2005
אלפי ש"ח					
מאותאמים		מאותאמים		מאותאמים	
מאותאמים		מאותאמים		מאותאמים	
131	129	201	304	560	1,754

סכום ההוצאות עבור
שיפוי וביטוח דירקטורים
ונושאי משרה

באור 24: - פרטים נוספים בעסקי ביטוח חיים

א. פירוט פעילות החברה בענף ביטוח חיים

1. נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005

במאוחד:

סך-הכל	פוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון				פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003 (2)	עד שנת 1990 (1)	
	קבוצתי	פרטי	קבוצתי	פרטי	משתתף	מבטיח תשואה			
	אלפי ש"ח מדווחים								
173,103	-	-	-	-	-	-	98,917	74,186	(1) פרמיות ברוטו: מסורתי/מעורב
828,390	-	-	-	-	-	175,723	617,762	34,905	מרכיב החיסכון
422,913	230	30,689	18,829	174,276	-	16,347	151,029	31,513	אחר
1,424,406	230	30,689	18,829	174,276	-	192,070	867,708	140,604	סה"כ
175,065	-	-	-	-	-	1,359	135,563	38,143	(2) מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)
201,647	(646)	(3,169)	2,280	(3,013)	-	(26,917)	141,699	91,413	(3) רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו בתקופה זו היו בעיקרם מביטוחי תשואה והם גובו בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
  - (2) המוצרים שהונפקו בתקופה זו היו בעיקרם במסגרת פוליסות משתתפות ברווחים.
  - (3) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. כמו כן, הוא אינו כולל את מרכיב הרווח מהשקעות העומדות כנגד העתודה לסיכונים מיוחדים. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המבוטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.
- בפוליסות משתתפות ברווחים המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 24: - פרטים נוספים בעסקי ביטוח חיים (המשך)

א. פירוט פעילות החברה בענף ביטוח חיים (המשך)

2. נתונים ליום 31 בדצמבר, 2005

במאוחד:

סך-הכל	פוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		מסגרת 2004				
	סיעודי	קבוצתי	מבטיח	משתתף	עד שנת 2003 (2)	עד שנת 1990 (1)	
	פרטי	קבוצתי	תשואה	אלפי ש"ח מדווחים			
3,817,796	-	-	-	-	-	2,758,097	1,059,698
23,190	-	-	-	-	-	5,469	6,041
119,085	-	-	-	-	-	20,981	98,104
5,535,846	-	-	-	-	-	229,462	3,099,662
491,176	4,732	32,588	17,341	139,940	-	113	98,333
9,987,093	4,732	32,588	17,341	139,940	-	256,025	6,060,237
103,309							
10,090,402							

1. עתודות ביטוח (ברוטו):

(א) לפי חשיפה ביטוחית:

קצבה עד מאי 2001

נדחית מיוני 2001

קצבה בתשלום

הוני

אחר

סה"כ

עתודות חסכון טהור (*)

(ב) לפי חשיפה פיננסית:

מבטיח תשואה

משתתף

אחר

סה"כ

2. תביעות תלויות

(*) ראה באור 16(א).

באור 24--: פרטים נוספים בעסקי ביטוח חיים (המשך)

ב. הרכב הפרמיות לפי סוגי ביטוח:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005
אלפי ש"ח		
מותאמים	מדווחים	
69,126	59,978	52,335
516,502	542,413	502,147
-	21,451	117,896
200,823	172,208	159,751
241,826	195,212	175,286
-	10,218	35,996
76,429	99,666	127,900
15,591	18,416	15,987
128,047	137,644	161,941
14,939	26,069	30,919
44,638	50,289	44,248
<u>1,307,921</u>	<u>1,333,564</u>	<u>1,424,406</u>
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>96,332</u>

הרכב הפרמיות לפי סוגי ביטוח:

ביטוח מנהלים:

מסורתי
עדיף
פוליסות במסלולי השקעה אישיים שהונפקו
החל מיום 1 בינואר, 2004

ביטוח פרט:

מסורתי
עדיף
פוליסות במסלולי השקעה אישיים שהונפקו
החל מיום 1 בינואר, 2004

ביטוח ריסק טהור:

פרט
קבוצתי

אובדן כושר עבודה
ביטוח סיעודי
ביטוח מחלות קשות

הפרמיות לעיל לא כוללות פרמיות בגין
פוליסות חסכון טהור שנזקפו ישירות
לעתודת ביטוח חיים

באור 24-- פרטים נוספים בעסקי ביטוח חיים (המשך)

ג. שיעורי תשואה בפוליסות משתתפות ברווחי השקעה:

להלן שיעורי התשואה הממוצעת בפוליסות משתתפות ברווחי השקעה שהוצאו החל משנת 1992 ועד לשנת 1993 (קרן י') ובגין פוליסות שהוצאו משנת 2004 ואילך במסלול השקעה כללי:

תשואה ממוצעת למשך 5 שנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר	תשואה שנתית		
	2003	2004	2005
	%	%	%
	22.76	10.16	12.16
	19.51	8.07	9.81
	20.36	11.15	15.17
	17.17	9.05	12.76

1. תשואה ריאלית:

לפני דמי ניהול

לאחר דמי ניהול (*)

2. תשואה נומינלית:

לפני דמי ניהול

לאחר דמי ניהול (*)

(*) התשואה לאחר דמי ניהול מתייחסת לפוליסות משתתפות ברווחי השקעה שהוצאו החל משנת 1992 ועד לשנת 2003. דמי הניהול לגבי פוליסות שהוצאו משנת 2004 מחושבים לפי האמור בבאור ד(2)(א) להלן.

ד. דמי ניהול:

1. דמי הניהול מחושבים בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח.

2. (א) דמי ניהול כוללים את המרכיבים דלקמן:

בגין פוליסות שנמכרו עד ליום 31 בדצמבר, 2003 - דמי ניהול קבועים ומשתנים.

בגין פוליסות שנמכרות החל מיום 1 בינואר, 2004 - דמי ניהול קבועים בלבד.

(ב) דמי ניהול משתנים נגבו בשנת 2003 רק לאחר שהושגה תשואה חיובית שכיסתה את ההפסד שנזקף בשנת 2002, וזאת בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזה ביטוח), התשמ"ב-1981. בשל כך, פחתה ההכנסה מדמי ניהול שנרשמה בשנת 2003 בכ- 26.6 מליון ש"ח.

ה. תוצאות ביטוח משנה מסוג "מודיפייד רי":

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2003	2004	2005
אלפי ש"ח		
מותרים	מדווחים	
(12,424)	(9,667)	(11,888)

בגין שנות חיתום לפני שנת 1997

א. להלן תוצאות עסקי ביטוח כללי מאוחדים לפי ענפי הביטוח העיקריים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2005

סה"כ	אחרים	בריאות		חבויות					רכוש				
		מחלות ואשפוז	תאונות אישיות	אחרים	רכב חובה	צד ג'	מקצועיות	אחריות מעבידים	אחרים	מקיף דירות	רכב רכוש		אובדן רכוש
1,353,678	6,876	191,883	7,114	12,453	341,205	36,655	83,077	23,557	114,778	122,523	363,820	49,737	פרמיות
377,435	2,931	12,495	2,405	1,946	54,675	11,601	27,069	6,877	29,592	55,667	166,463	5,714	דמים
1,731,113	9,807	204,378	9,519	14,399	395,880	48,256	110,146	30,434	144,370	178,190	530,283	55,451	סך-הכל דמי ביטוח
347,657	1,922	53,649	5,532	5,908	7,731	7,187	40,054	1,278	86,024	45,291	45,168	47,913	בניכוי ביטוח משנה
1,383,456	7,885	150,729	3,987	8,491	388,149	41,069	70,092	29,156	58,346	132,899	485,115	7,538	סך-הכל דמי ביטוח בשייר
(76,295)	(3,684)	(12,781)	961	(919)	(11,011)	(490)	(983)	(1,492)	1,278	(5,580)	(42,419)	825	שינוי בעתודה לסיכוני שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
1,307,161	4,201	137,948	4,948	7,572	377,138	40,579	69,109	27,664	59,624	127,319	442,696	8,363	דמי ביטוח שהורווחו
154,080	300	10,068	651	1,433	75,583	10,869	11,257	9,346	3,780	6,835	23,454	504	הכנסות מהשקעות
1,461,241	4,501	148,016	5,599	9,005	452,721	51,448	80,366	37,010	63,404	134,154	466,150	8,867	סך-הכל הכנסות לשנה
1,052,740	897	25,711	6,630	11,077	348,360	33,438	38,010	30,824	85,844	73,443	351,838	46,668	תביעות ששולמו ותלויות
179,703	(221)	(5,522)	3,453	4,911	4,918	6,267	(6,249)	1,273	47,815	23,981	58,387	40,690	בניכוי ביטוח משנה
873,037	1,118	31,233	3,177	6,166	343,442	27,171	44,259	29,551	38,029	49,462	293,451	5,978	סך-הכל תביעות לשנה
588,204	3,383	116,783	2,422	2,839	109,279	24,277	36,107	7,459	25,375	84,692	172,699	2,889	עודף הכנסות על התביעות לשנה
300,077	336	60,598	2,884	1,217	17,084	8,525	18,238	5,211	30,344	49,855	101,952	3,833	דמי עמלה ששולמו
49,089	176	10,841	469	31	223	286	220	14	18,714	6,778	6,781	4,556	בניכוי דמי עמלה מביטוח משנה
250,988	160	49,757	2,415	1,186	16,861	8,239	18,018	5,197	11,630	43,077	95,171	(723)	
157,406	748	25,453	909	1,206	37,909	4,125	8,838	2,515	13,452	13,988	45,427	2,836	הוצאות הנהלה וכלליות
408,394	908	75,210	3,324	2,392	54,770	12,364	26,856	7,712	25,082	57,065	140,598	2,113	
(32,649)	(229)	(17,203)	343	(113)	(1,359)	(199)	(738)	(405)	109	(1,673)	(11,363)	181	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
375,745	679	58,007	3,667	2,279	53,411	12,165	26,118	7,307	25,191	55,392	129,235	2,294	סך-הכל הוצאות לשנה, נטו
212,459	2,704	58,776	(1,245)	560	55,868	12,112	9,989	152	184	29,300	43,464	595	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח כללי

א. להלן תוצאות עסקי ביטוח כללי מאוחדים לפי ענפי הביטוח העיקריים: (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2004

סה"כ	בריאות			חבויות				רכוש					
	מחלות (ואשפוזים*)	תאונות אישיות	אחרים	רכב חובה	אחריות מקצועית	אחריות מעבידים	צד ג' אלפי ש"ח מדווחים	מקיף דירות	רכב רכוש	אובדן רכוש	אחרים		
1,222,556	869	166,398	6,870	10,231	326,333	30,695	72,763	19,673	108,765	105,049	331,247	43,663	פרמיות
338,497	70	12,036	2,403	1,687	50,947	10,796	25,173	6,063	25,888	48,083	150,018	5,333	דמים
1,561,053	939	178,434	9,273	11,918	377,280	41,491	97,936	25,736	134,653	153,132	481,265	48,996	סה"כ דמי ביטוח
373,275	562	49,502	2,888	5,376	9,274	3,476	39,294	1,383	76,088	43,279	102,088	40,065	בניכוי ביטוח משנה
1,187,778	377	128,932	6,385	6,542	368,006	38,015	58,642	24,353	58,565	109,853	379,177	8,931	סה"כ דמי ביטוח בשייר
(80,051)	(70)	(1,235)	(302)	(101)	(25,972)	(744)	(9,435)	(628)	(674)	(2,315)	(39,103)	528	שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
1,107,727	307	127,697	6,083	6,441	342,034	37,271	49,207	23,725	57,891	107,538	340,074	9,459	דמי ביטוח שהורווחו
111,697	14	8,006	573	1,011	50,981	8,496	7,611	8,386	3,349	5,466	17,241	563	הכנסות מהשקעות
1,219,424	321	135,703	6,656	7,452	393,015	45,767	56,818	32,111	61,240	113,004	357,315	10,022	סה"כ הכנסות לשנה
959,935	735	89,566	6,977	6,789	299,813	29,361	32,149	20,076	66,185	66,478	323,370	18,436	תביעות ששולמו ותלויות
163,252	392	24,382	2,378	2,520	(24,032)	(2,539)	125	(279)	34,277	21,275	91,427	13,326	בניכוי ביטוח משנה
796,683	343	65,184	4,599	4,269	323,845	31,900	32,024	20,355	31,908	45,203	231,943	5,110	סה"כ תביעות לשנה
422,741	(22)	70,519	2,057	3,183	69,170	13,867	24,794	11,756	29,332	67,801	125,372	4,912	עודף הכנסות על התביעות לשנה
264,743	115	52,162	2,871	1,005	14,232	7,407	14,924	4,423	26,229	42,976	93,424	4,975	דמי עמלה ששולמו
65,541	34	11,354	424	495	(7)	384	497	-	19,565	4,889	24,192	3,714	בניכוי דמי עמלה מביטוח משנה
199,202	81	40,808	2,447	510	14,239	7,023	14,427	4,423	6,664	38,087	69,232	1,261	
134,990	85	21,895	756	933	32,871	3,148	7,276	2,108	12,082	11,731	38,439	3,666	הוצאות הנהלה וכלליות
334,192	166	62,703	3,203	1,443	47,110	10,171	21,703	6,531	18,746	49,818	107,671	4,927	
(14,187)	(19)	(533)	(106)	132	(2,339)	109	(2,049)	47	204	(694)	(9,018)	79	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
320,005	147	62,170	3,097	1,575	44,771	10,280	19,654	6,578	18,950	49,124	98,653	5,006	סה"כ הוצאות לשנה, נטו
102,736	(169)	8,349	(1,040)	1,608	24,399	3,587	5,140	5,178	10,382	18,677	26,719	(94)	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח כללי

(* סווג מחדש.)

א. להלן תוצאות עסקי ביטוח כללי מאוחדים לפי ענפי הביטוח העיקריים: (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2003

סה"כ	בריאות			חבויות				רכוש			אובדן רכוש		
	מחלות ואשפוזים*	תאונות אישיות	אחרים*	רכב חובה	אחריות מקצועית	אחריות מעבידים	אחרים	מקיף דירות	רכב רכוש				
1,064,776	424	154,131	6,773	6,153	239,678	30,274	70,367	17,892	93,864	100,706	288,619	55,895	פרמיות
295,085	45	12,103	2,618	1,270	34,971	10,554	21,364	6,014	23,836	45,036	130,885	6,389	דמים
1,359,861	469	166,234	9,391	7,423	274,649	40,828	91,731	23,906	117,700	145,742	419,504	62,284	סה"כ דמי ביטוח
388,459	381	50,212	3,387	2,122	7,586	4,234	42,281	1,640	66,563	43,861	114,698	51,494	בניכוי ביטוח משנה
971,402	88	116,022	6,004	5,301	267,063	36,594	49,450	22,266	51,137	101,881	304,806	10,790	סה"כ דמי ביטוח בשייר שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
(95,513)	(35)	(1,853)	89	(1,058)	(53,337)	(2,428)	(7,875)	(1,321)	(1,048)	(1,724)	(26,009)	1,086	
875,889	53	114,169	6,093	4,243	213,726	34,166	41,575	20,945	50,089	100,157	278,797	11,876	דמי ביטוח שהורווחו הכנסות מהשקעות
130,076	6	10,627	923	1,077	50,979	11,395	9,130	12,424	4,588	7,835	20,171	921	
1,005,965	59	124,796	7,016	5,320	264,705	45,561	50,705	33,369	54,677	107,992	298,968	12,797	סה"כ הכנסות לשנה
886,175	-	93,006	5,220	4,282	207,328	28,583	43,159	11,046	78,939	57,919	307,490	49,203	תביעות ששולמו ותלויות בניכוי ביטוח משנה
311,772	-	38,729	2,871	1,076	9,806	7,590	26,194	(6,399)	52,880	17,807	117,734	43,484	
574,403	-	54,277	2,349	3,206	197,522	20,993	16,965	17,445	26,059	40,112	189,756	5,719	סה"כ תביעות לשנה
431,562	59	70,519	4,667	2,114	67,183	24,568	33,740	15,924	28,618	67,880	109,212	7,078	עודף הכנסות על התביעות לשנה
254,241	2	62,706	2,985	983	9,479	7,721	12,837	4,557	25,943	37,652	83,720	5,656	דמי עמלה ששולמו בניכוי דמי עמלה מביטוח משנה
57,655	9	14,061	301	267	(23)	331	477	16	14,415	5,726	17,626	4,449	
196,586	(7)	48,645	2,684	716	9,502	7,390	12,360	4,541	11,528	31,926	66,094	1,207	הוצאות הנהלה וכלליות
131,398	37	20,308	866	617	26,515	3,535	7,570	2,055	12,409	11,821	40,147	5,518	
327,984	30	68,953	3,550	1,333	36,017	10,925	19,930	6,596	23,937	43,747	106,241	6,725	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(12,898)	-	26	31	(135)	(5,333)	42	(339)	30	(400)	(553)	(6,502)	235	
315,086	30	68,979	3,581	1,198	30,684	10,967	19,591	6,626	23,537	43,194	99,739	6,960	סה"כ הוצאות לשנה, נטו רווח מעסקי ביטוח כללי
116,476	29	1,540	1,086	916	36,499	13,601	14,149	9,298	5,081	24,686	9,473	118	

(* סווג מחדש.)

באור 25: - פרטים נוספים (המשך)

ב. עסקי ביטוח כללי (המשך)

1. לתאריך המאזן לחברה מאוחדת - מנורה ביטוח הפרשות בסך 2,361 אלפי ש"ח (אשתקד 5,722 אלפי ש"ח) במסגרת עתודות לביטוח בריאות קבוצתי לכיסוי הפסדים עתידיים בגין פוליסות אלו.
2. למנורה ביטוח אין הכנסות מדמי ביטוח שנתקבלו מגורם אחד העולות על 5% מדמי הביטוח.

באור 26: - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות

א. בקשה לאישור תובענות ייצוגיות

1. ביום 21 בספטמבר, 2004 הוגשה כנגד מנורה ביטוח וסוכנות ביטוח הפועלת עימה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק הפיקוח. לטענת התובע הטענה מנורה ביטוח, כמו גם סוכנות הביטוח, את מבוטחיה בביטוח כלי שייט, בכך שהנפיקה פוליסות לביטוח כלי שייט בלא שהיה בידיה רשיון מבטח בענף זה. במסגרת התביעה, מבקש התובע להשיב את הפרמיות ששולמו למנורה ביטוח על ידו ועל-ידי מבוטחים אחרים כאמור, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת כתב התביעה. סכום התביעה האישית של התובע עומד על סך של 330 דולר. סכום התובענה הייצוגית לא כומת על-ידי התובע, והוא מבקש לכמתו לאחר קבלת פרטים ממנורה ביטוח.

ביום 5 בינואר, 2005 הגישה מנורה ביטוח את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית וביום 3 במרס, 2005 הגיש התובע תשובה לתגובת מנורה ביטוח. ביום 12 באפריל, 2005 הגישו מנורה ביטוח וסוכנות הביטוח בקשה למחיקת סעיפים מתשובת התובע. עד למועד זה לא ניתנה החלטה בבקשה זו.

ביום 21 במרס, 2005 הגיש התובע עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כנגד המפקח, הועדה המייעצת למפקח וכן כנגד מנורה ביטוח וסוכנות הביטוח. העתירה הוגשה על רקע העובדה כי ביום 27 בספטמבר, 2004 העניק המפקח רשיון למנורה ביטוח לפעול, בין היתר בענפי הביטוח לכלי שיט ולכלי טיס וכן השית עליה קנס מנהלי. בעתירה מבקש העותר, בין היתר, כי המפקח ייתן טעם מדוע לא יפעיל את סמכותו וימנה ועדה בלתי תלויה אשר תחקור כיצד הנפיקה מנורה ביטוח פוליסות כאמור ללא רשיון וכן ליתן טעם מדוע המפקח והועדה לא יפעילו את סמכותם ויורו על ביטול או התליית הרשיון שניתן כאמור. בעתירה לא נתבקשו סעדים כלשהם כנגד מנורה ביטוח. ביום 31 במאי, 2005 הגישה המדינה את תגובת המפקח והועדה המייעצת לעתירה. ביום 1 ביוני, 2005, הגישו מנורה ביטוח וסוכנות הביטוח את תגובתן לעתירה. העתירה נקבעה לדיון ליום 25 בדצמבר, 2006.

לדעת הנהלת מנורה ביטוח בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, בשל השלב המקדמי בו מצויה התביעה, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה לגופה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תביעה זו.

באור 26 - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

א. בקשה לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

2. ביום 18 באוקטובר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד מנורה ביטוח ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות). התביעה והבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית הוגשו מכוח חוק הפיקוח וחוק הגנת הצרכן התשנ"ה-1995. לטענת התובעים הטעו הנתבעות את התובעים ומבוטחים נוספים בביטוח בריאות אשר הינם חיילים בשירות צבאי, בכך שלא הביאו לידיעתם כי החל ממועד גיוסם היקף הכיסוי הביטוחי הינו זניח, מכיוון שהשימוש בכיסוי הביטוחי על-ידי חייל, מותנה בהסכמה מוקדמת של הצבא וכן בשל העובדה שקבלת טיפול מגורם אזרחי תשלול את אחריות הצבא לפציעת החייל. במסגרת התביעה, מבקשים התובעים להשיב את הפרמיות ששולמו לנתבעות על ידם ועל-ידי מבוטחים נוספים כאמור בתקופת היותם חיילים, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת כתב התביעה. סכום התביעה האישית כנגד כל הנתבעות עומד על סך של 4,883 ש"ח. סכום התביעה הייצוגית לא כומת על ידי התובעים והם מבקשים לכמתו לאחר קבלת פרטים מהנתבעות. עם זאת מציינים התובעים כי הם מעריכים את סכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות בסדר גודל של כ- 70 מליון ש"ח. ביום 10 באפריל, 2005 הגישה מנורה ביטוח את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 2 ביולי, 2005 הגישו התובעים את תשובתם לתגובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

לדעת הנהלת מנורה ביטוח בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, בשל השלב המקדמי בו מצויות התביעה והבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה לגופה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תביעה זו.

3. ביום 19 בדצמבר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד מנורה ביטוח ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). ענינה של התביעה הינה טענה של הטעיה צרכנית במכירת הרחבות לפוליסת דירה ללא בקשת המבוטח ו/או הסכמתו.

הסעד העיקרי המבוקש בתובענה הינו להשיב לתובעים את דמי הביטוח שנגבו בגין ההרחבות כאמור במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. מנורה ביטוח הגישה תשובה לבקשה. התובע הגיש בקשה שטרם נדונה לתיקון הבקשה והתביעה.

לדעת הנהלת מנורה ביטוח בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, בשל השלב המקדמי בו מצויה התביעה לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה לגופה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תביעה זו.

4. ביום 9 בינואר, 2005 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה).

לטענת התובעים הטענה מנורה ביטוח את מבוטחיה העיסקיים בביטוח רכב מקיף שמשקלו עד 4 טון בכך שלא הביאה לידיעתם כי בעוד שהפרמיה שהם נדרשים לשלם מחושבת לפי מלוא שווי הרכב בהתאם למחירון (הכולל את מרכיב המע"מ), הרי שבעת קרות מקרה הביטוח מפחיתה מנורה ביטוח את מרכיב המע"מ מערך הרכב לצורך תשלום תגמולי הביטוח.

סכום התביעה האישית של התובע הוא על סך 1,540 ש"ח וסכום התובענה הייצוגית מוערך על ידי התובע בכ- 108 מליון ש"ח.

באור 26 - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

א. בקשה לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

4. (המשך)

ביום 30 במרס, 2006 נתקבל במשרדי מנורה ביטוח העתק החלטת בית המשפט המחוזי בדבר מחיקת התביעה והבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, ללא צו להוצאות.

5. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי בגין נכות תאונתית הכלול בפוליסה לביטוח חיים (להלן - נספח נכות תאונתית), דרך חישוב תגמולי הביטוח מסייגת מנורה ביטוח את חבותה, תוך הפרה של חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה גם בבחינת הטעיה בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי בניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם בפועל, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע ב-7 השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל.

לדעת הנהלת מנורה ביטוח, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, בשל השלב המקדמי בו מצויה התביעה לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה לגופה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תביעה זו.

6. ביום 27 בדצמבר, 2005 נתקבלה במשרדי מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה) אשר הוגשה בפועל ביום 20 בדצמבר, 2005. התובע הינו עובד זר המבוטח בפוליסת ביטוח רפואי לעובדים זרים של מנורה ביטוח. לטענת התובע, במקרים של אי כשירות לעבודה או מצב רפואי קודם, מנורה ביטוח אינה נוהגת על-פי הוראות צו עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין ובהבטחת תנאים הוגנים) (סל שירותי בריאות לעובד), התשס"א-2001, בכך שאין היא מכסה את מלוא הטיפולים הנדרשים לעובד עד סיום בירור סוגיית אי הכשירות או המצב הרפואי הקודם.

הסעד המבוקש על ידי התובע עבור עצמו ועבור כל אחד מהעובדים הזרים המבוטחים במנורה ביטוח, או שהיו מבוטחים בה ב-7 השנים עובר להגשת התביעה ואשר ניתנה לגביהם קביעת אי כשירות או מצב רפואי קודם הינו פיצוי בסך של 50,000 ש"ח כל אחד (25,000 ש"ח בגין התעשרות עקב חסכון במתן שירותים רפואיים ו-25,000 ש"ח פיצוי בגין עוגמת נפש). הנזק הכולל לכל חברי הקבוצה המוגדרת בבקשה נאמד על ידי התובע בסך של 47 מליון ש"ח. בנוסף, התובע מבקש סעד הצהרתי כי הפוליסה שהוצאה על ידי מנורה ביטוח מנוגדת לצו ויש לבטל/לשנות את סעיפיה.

ביום 1 בפברואר, 2006 הגישה מנורה ביטוח את תגובתה לבקשה וביום 5 במרס, 2006 הגיש התובע את תשובתו לתגובת מנורה ביטוח.

לדעת הנהלת מנורה ביטוח, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, הסיכוי שהבקשה תאושר כתובענה ייצוגית בכל הנוגע לסעד הכספי המבוקש הינו נמוך ביותר, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תביעה זו.

באור 26: - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ב. תביעות

1. ביום 4 בספטמבר, 2002 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה (להלן - התביעה) כנגד מנורה ביטוח וכנגד המנהל הכללי שלה על-ידי עורך דין שייצג את החברה בתובענות ביטוחיות שהוגשו כנגדה (להלן - התובע). במסגרת התביעה נכללה, בין היתר, עילת תביעה בגין אובדן שכר טרחה עתידי של התובע, עקב אי העברת תובענות לטיפולו. התביעה הינה על סך 15 מליוני ש"ח.

בתיק זה נוהל הליך גישור שלא צלח וטרם נקבע מועד לדיון נוסף.

קדם משפט קבוע ליום 5 באפריל, 2006.

להערכת הנהלת מנורה ביטוח, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, סיכויי עילת התביעה האמורה, נכון למועד הדוחות הכספיים הינם נמוכים.

לאור האמור לעיל ומאחר והתביעה מצויה בשלב מקדמי, לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים.

2. בחודש דצמבר 2003, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה (להלן - התביעה) בסך 6.5 מליוני ש"ח כנגד מנורה ביטוח, ממלא מקום המנהל הכללי שלה לשעבר ואחרים על-ידי סוכני ביטוח ואחרים (להלן - התובעים). עניינה של התביעה הוא חדירה שבוצעה לפני מספר שנים, למאגר המידע של מנורה ביטוח על-ידי מתחרים עסקיים של התובעים וטענה, כי בעקבות חדירה זאת, הושג מידע אשר שימש את המתחרים לפגוע בעסקי התובעים.

מנורה ביטוח הגישה תביעה שכנגד, בגין חוב של עמלות עודפות ששולמו לתובעים בסך של 4.7 מליוני ש"ח. הסיכוי לגבות מהתובעים סכום זה נראה קלוש. לדעת מנורה ביטוח, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, היקף הנזקים הנתבע על-ידי התובעים נראה בשלב זה כמוגזם, ובכל מקרה, תעמוד למנורה ביטוח זכות קיזוז של חוב העמלות העודפות.

לאור האמור לעיל, לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים.

ג. התקשרויות

1. התקשרויות של חברות מאוחדות של מנורה פיננסים:

א. ביום 28 בנובמבר, 2005 הגיעה מנורה קרנות נאמנות בע"מ (להלן - קרנות נאמנות) יחד עם אפריקה ישראל השקעות בע"מ או חברה בשליטתה, בשיעורי השתתפות שיקבעו ביניהם בהמשך, להסכמה עם בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן - הבנק) לפיה הן ירכשו את פעילות ניהול קרנות הנאמנות של הבנק בתמורה השווה ל-4.025% מסך הנכסים המנוהלים בקרנות הנרכשות ומסתכם בכ-238.7 מליון ש"ח. התמורה כפופה להתאמות.

העסקה תכלול 41 קרנות נאמנות בהיקף נכסים מנוהל של כ-5.6 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר, 2005.

באור 26: - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ג. התקשרויות (המשך)

1. התקשרויות של חברות מאוחדות של מנורה פיננסים: (המשך)

א. (המשך)

השלמת העסקה כפופה לחתימה על הסכמים מפורטים בין הצדדים ומותנית בקיום תנאים מתלים שונים ובכלל זה קבלת כל האישורים הנדרשים על-פי כל דין.

ביום 22 בדצמבר, 2005 הגיעה קרנות נאמנות להסכמה עם בנק איגוד לישראל בע"מ (להלן - הבנק) לפיה תרכוש קרנות נאמנות את פעילות ניהול קרנות הנאמנות של הבנק המנוהלת באמצעות איגוד ניהול קרנות נאמנות בע"מ (להלן - א.ק.י.).

ביום 1 בפברואר, 2006 נחתם בין קרנות נאמנות לבנק וא.ק.י. ההסכם לרכישת הפעילות בתמורה השווה ל-4.025% מסך הנכסים המנוהלים בקרנות הנרכשות ומסתכם בכ-34 מליון ש"ח.

העסקה כוללת 34 קרנות נאמנות בהיקף נכסים מנוהל של כ-0.8 מיליארד ש"ח.

העסקה תושלם לאחר קבלת האישורים הנדרשים על-פי כל דין.

ב. התקשרויות של מבטחים גמל

(1) התקשרות עם לאומי גמל -

ביום 11 באוגוסט, 2005 התקשרה מנורה מבטחים גמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - מבטחים גמל) בהסכם עם לאומי גמל בע"מ ועם מש"ב (להלן ביחד - לאומי גמל), שעניינו תפעול קופות הגמל "מנורה גמל", "מנורה השתלמות" ו"מנורה מרכזית לפיצויים" שבניהול מבטחים גמל, תמורת דמי תפעול שהיא תשלם ללאומי גמל. תוקף ההסכם הוא עד לשלוש שנים, והוא ניתן להארכה מעת לעת.

עניינו של ההסכם הינו התפעול השוטף של קופות הגמל האמורות, ובכלל זה מתן שירותים לעמיתים הקופות בסניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק ערבי-ישראלי בע"מ ודיווחים שונים לרשויות. ביצוע השקעות כספי קופות הגמל האמורות, וכל ההחלטות הנוגעות בכך, נותרו בידי מבטחים גמל בלבד. האחריות הכוללת לניהול קופות הגמל האמורות נותרה גם היא בידי מבטחים גמל.

(2) התקשרות עם בנק הפועלים -

ביום 31 באוגוסט, 2005 התקשרה מבטחים גמל בהסכם עם בנק הפועלים בע"מ (להלן - בנק הפועלים), שעניינו תפעול קופות גמל שבניהול מבטחים גמל, תמורת דמי תפעול שתשלם מבטחים גמל לבנק הפועלים. תוקף ההסכם הוא עד ליום 31 בדצמבר, 2007, והוא ניתן להארכה מעת לעת.

עניינו של ההסכם הינו התפעול השוטף של קופות גמל שמבטחים גמל תבקש מהבנק להפעילן, ובכלל זה מתן שירותים לעמיתים הקופות בסניפי הבנק ודיווחים שונים לרשויות. ביצוע השקעות כספי קופות הגמל, וכל ההחלטות הנוגעות בכך, נותרו בידי מבטחים גמל בלבד. האחריות הכוללת לניהול קופות הגמל נותרה גם היא בידי מבטחים גמל.

באור 26: - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ג. התקשרויות (המשך)

1. התקשרויות של חברות מאוחדות של מנורה פיננסים: (המשך)

ב. התקשרויות של מבטחים גמל (המשך)

(3) התקשרות עם בנק מסד -

ביום 14 בדצמבר, 2005 התקשרה מבטחים גמל בהסכם עם בנק מסד בע"מ (להלן - בנק מסד), שעניינו תפעול קופות הגמל שרכשה מבטחים גמל מחברות בנות של בנק מסד, תמורת דמי תפעול שתשלם מבטחים גמל לבנק. תוקף ההסכם הוא לחמש שנים, והוא ניתן להארכה מעת לעת.

עניינו של ההסכם הינו התפעול השוטף של קופות גמל שמבטחים גמל תבקש מהבנק להפעילן, ובכלל זה מתן שירותים לעמיתי הקופות בסניפי הבנק ודיווחים שונים לרשויות. ביצוע השקעות כספי קופות הגמל, וכל ההחלטות הנוגעות בכך, מסורים לידי מבטחים גמל בלבד. האחריות הכוללת לניהול קופות הגמל היא בידי מבטחים גמל.

במקביל לחתימת הסכם התפעול האמור, חתמה מבטחים גמל, באותו היום, גם על הסכם הפצה עם בנק מסד, לפיו תשולם לבנק עמלת הפצה ממבטחים גמל בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות. תוקף הסכם הפצה הוא לחמש שנים.

2. התקשרות של מבטחים קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

מבטחים חתמה על הסכמי הפצה עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ ועם בנק איגוד לישראל בע"מ, בהם נקבע כי מבטחים תשלם לבנק עמלות הפצה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006, תמורת ביצוע עסקאות של לקוחות עם מבטחים לצורך ביצוע הפקדות בקרנות הפנסיה שבניהול מבטחים או לצורך המשך החברות של אותם לקוחות בקרנות הפנסיה האמורות, בהתאם לייעוץ שניתן ללקוחות בידי הבנק. תחילתו של ההסכם תהא במועד בו יורשה הבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני כדין.

3. התקשרויות אחרות

א. בחודש ספטמבר, 2005 נחתם הסכם המשך בין מנורה ביטוח ובין סאפינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ (להלן - סאפינס) להמשך פיתוח מערכת כוללת לניהול מערך ביטוח חיים ובריאות בסך של כ-2 מליון דולר. עד ליום 31 בדצמבר, 2004 שילמה מנורה ביטוח סך של כמליון דולר.

ב. למנורה ביטוח הסכם מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה אשר הגיע לסיומו במהלך שנת 2004 לגבי רכבים חדשים. היקף ההתקשרות החודשי נכון ליום 31 בדצמבר, 2005 עומד על כ-146 אלפי ש"ח, ליתרת תקופה ממוצעת של כשנה. במקום הסדר השכירות התפעולית עברה מנורה ביטוח לרכישה עצמית של צי הרכב החל משנת 2004.

ג. למבטחים הסכם לשכירת כלי רכב לתקופה של 36 חודשים, היקף ההתקשרות החודשי עומד על כ-250 אלפי ש"ח.

באור 27: - תמצית דוחות כספיים בערכים נומינליים היסטוריים לצורכי מס

א. החברה כוללת נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס הכנסה בלבד.

ב. עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית, ללא התחשבות בשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי.

ג. מאזני החברה

ליום 31 בדצמבר	
2004	2005
אלפי ש"ח	
840,443	1,041,064
4,446	63,782
844,889	1,104,846
9,956	55,066
28,040	28,026
882,885	1,187,938
2,088	3,698
318	77
2,406	3,775
885,291	1,191,713
770,620	1,159,562
20,405	17,458
1,408	1,622
21,813	19,080
91,150	12,493
1,708	578
92,858	13,071
885,291	1,191,713

השקעות
השקעות בחברות מאוחדות:
חברת ביטוח
חברות אחרות

סך-הכל השקעות בחברות

ניירות ערך
מקרקעין

סך הכל השקעות

רכוש שוטף
חייבים ויתרות חובה
מזומנים ושווי מזומנים

סך הכל רכוש שוטף

הון עצמי

התחייבויות לזמן ארוך
הלוואות מבנקים
למסים נדחים

התחייבויות שוטפות
אשראי מבנקים
זכאים ויתרות זכות

סך הכל התחייבויות שוטפות

באור 27: - תמצית דוחות כספיים בערכים נומינליים היסטוריים לצורכי מס (המשך)

ד. דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2003	2004	2005	
אלפי ש"ח			
223,615	223,169	262,358	חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות מוחזקות
-	4,033	-	רווח ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
2,638	2,759	2,548	הכנסות אחרות, נטו
6,189	(1,036)	929	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
232,442	228,925	265,835	
1,231	1,701	2,159	הוצאות הנהלה וכלליות
231,211	227,224	263,676	
2,521	867	500	מסים על ההכנסה
228,690	226,357	263,176	רווח נקי לשנה

באור 27: - תמצית דוחות כספיים בערכים נומינליים היסטוריים לצורכי מס (המשך)

ה. דוחות על השינויים בהון העצמי

סך - הכל	דיבידנד שהוכרז	עודפים אלפי ש"ח	קרנות הון	הון מניות	
423,254	-	370,340	26,787	26,127	יתרה ליום 1 בינואר, 2003
(925)	-	-	(925)	-	עדכון הערכה מחדש של מקרקעין ובנייני משרד, נטו
228,690	-	228,690	-	-	רווח נקי
(80,997)	26,127	(107,124)	-	-	דיבידנד סופי
570,022	26,127	491,906	25,862	26,127	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2003
(26,127)	(26,127)	-	-	-	תשלום דיבידנד שהוכרז בשנה קודמת
-	-	(26,127)	-	26,127	הנפקת מניות הטבה
17	-	-	17	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת בחו"ל
351	-	-	351	-	עדכון הערכה מחדש של מקרקעין ובנייני משרד, נטו
226,357	-	226,357	-	-	רווח נקי
770,620	-	692,136	26,230	52,254	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2004
5,961	-	-	5,961	-	הטבת מס הנובעת ממימוש מניות החברה על-ידי מנכ"ל חברת ביטוח מאוחדת
5,206	-	-	4,770	436	הנפקת מניות למנכ"ל חברת ביטוח מאוחדת
189,092	-	-	183,286	5,806	הנפקת מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(19)	-	-	(19)	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת בחו"ל
697	-	-	697	-	פעולות עם בעלי שליטה
9	-	-	9	-	עדכון הערכה מחדש של מקרקעין ובנייני משרד, נטו
263,176	-	263,176	-	-	רווח נקי
(75,180)	51,478	(126,658)	-	-	דיבידנד ביניים
1,159,562	51,478	828,654	220,934	58,496	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2005

1. הון המניות

להלן ההרכב:

מונפק ונפרע		רשום	
31 בדצמבר			
2004	2005	2004	2005
		מספר המניות (אלפים)	
52,254	58,496	88,000	88,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח כ"א

2. המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח מאוחדת הרשומה בישראל, הנכללים בפירוט הנכסים וההתחייבויות, משקפים את הדיווח שלה למפקח הנערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2000 על תיקון בשנת 2004 (להלן - תקנות ההשקעה).

על-פי חוק הפיקוח ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות ונכסים של מבטח בביטוח חיים), התשמ"ד-1984 (להלן - תקנות הפרדת חשבונות) על מבטח להחזיק בנפרד את נכסיו בביטוח חיים, ולנהל מערכת חשבונות נפרדת לנכסיו ולהתחייבויותיו שבביטוח חיים.

הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים נכללים בפירוט הנכסים וההתחייבויות בהתבסס על מערכת החשבונות הנפרדת המתנהלת על ידי החברה בהתאם לתקנות הפרדת חשבונות.

לעומת זאת, לא חלה חובה על מבטח להחזיק בנפרד נכסים החופפים להתחייבויותיו בביטוח כללי מאלו החופפים להונו העצמי וליתר התחייבויותיו, ואין הוא חייב לנהל לגביהם מערכות חשבונות נפרדות.

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות באשר ליחס שבין נכסים מסויימים לבין התחייבויות המבטח (לרבות הונו העצמי). אולם, אין כללים לייחוס נכסי המבטח כנגד התחייבויותיו הביטוחיות בביטוח כללי וכנגד הונו העצמי והתחייבויותיו האחרות, כל עוד השקעותיו הכוללות הינן במסגרת התקנות כאמור.

ליום 31 בדצמבר, 2005

התפלגות הנכסים החופפים להתחייבויות						נ כ ס י ם
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סה"כ הנכסים	
-	33,327	-	87,366	210,853	331,546	השקעות מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך תעודות התחייבות ממשלתיות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל אג"ח מיועדות - הסכמי "חיץ" תעודות התחייבות אחרות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בארץ בלתי סחירות בחו"ל מניות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בארץ בלתי סחירות בחו"ל כתבי אופציה : סחירים בארץ סחירים בחו"ל בלתי סחירים בארץ קרנות השקעה והון סיכון קרנות נאמנות הלוואות כנגד פוליסות ביטוח חיים מובטחות במשכנתא מובטחות בערבות בנקאית מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות פקדונות בבנקים מקרקעין להשכרה רכוש קבוע בנייני משרד רכוש קבוע אחר סכומים לקבל חברות ביטוח ותוכני ביטוח: חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות חשבונות אחרים פרמיות לגביה חייבים אחרים: מקדמות לסוכנים אחרים הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי רכוש אחר מסים נדחים
73,231	-	216,423	307,454	1,346,108	1,943,216	
-	-	-	3,057	21,066	24,123	
-	-	-	-	2,357,601	2,357,601	
2,816	-	-	474,088	755,568	1,232,472	
-	-	-	31,624	98,925	130,549	
-	-	-	501,320	1,520,897	2,022,217	
-	-	-	24,857	108,337	133,194	
23,616	74,596	-	36,082	1,172,702	1,306,996	
57,785	-	-	-	374,610	432,395	
-	345	-	-	-	345	
-	336	-	-	1,381	1,717	
-	(451)	-	-	(6,113)	(6,564)	
-	-	-	-	(2,227)	(2,227)	
-	460	-	-	4,385	4,845	
-	12,104	-	-	47,903	60,007	
-	2,470	-	-	13,587	16,057	
-	-	-	-	216,523	216,523	
-	-	-	1,616	349,031	350,647	
-	-	-	72,759	1,238	73,997	
-	-	-	21,131	144,938	166,069	
-	-	-	123,204	1,299,776	1,422,980	
-	-	-	-	32,912	32,912	
-	-	78,510	-	-	78,510	
-	6,931	111,579	-	-	118,510	
-	-	-	116,096	77,949	194,045	
-	-	-	434,961	25,178	460,139	
-	-	-	35,843	3,633	39,476	
-	-	-	343,413	81,429	424,842	
-	-	-	-	32,111	32,111	
2,064	2,641	-	90,719	26	95,450	
143,294	-	359,376	-	137,777	640,447	
-	-	13,579	105,694	-	119,273	
-	-	568,659	-	-	568,659	
-	1,251	-	-	-	1,251	
302,806	134,010	1,348,126	2,811,284	10,428,104	15,024,330	סה"כ נכסים
302,806	134,010	1,348,126	2,730,289	10,509,099	15,024,330	סה"כ הון והתחייבויות (לפי נספח 1)
-	-	-	80,995	(80,995)	-	יתרה בין סוגי ההתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

נספח 1 - פירוט ההון וההתחייבויות לפי סוגיהן

ליום 31 בדצמבר, 2005

התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סה"כ ההון וההתחייבויות	הון והתחייבויות
		אלפי ש"ח מדווחים				
-	134,010	948,487	-	-	1,082,497	<u>הון עצמי</u>
						<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
13,095	-	353,435	-	-	366,530	כתבי התחייבות נדחים
15,402	-	46,204	-	-	61,606	הלוואה מבנק
162,474	-	-	-	-	162,474	מסים נדחים
						<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
-	-	-	634,588	10,090,402	10,724,990	עתודות ביטוח
-	-	-	-	98,783	98,783	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
-	-	-	1,853,820	90,278	1,944,098	תביעות תלויות
						<u>התחייבויות אחרות</u>
-	-	-	64,534	80,255	144,789	חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
-	-	-	26,746	26,039	52,785	פקדונות של מבטחי משנה
						חשבונות אחרים
111,835	-	-	150,601	123,342	385,778	זכאים ויתרות זכות
<u>302,806</u>	<u>134,010</u>	<u>1,348,126</u>	<u>2,730,289</u>	<u>10,509,099</u>	<u>15,024,330</u>	סך-הכל הון והתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

ליום 31 בדצמבר, 2005

פוליסות משתתפות ברוחי השקעה	לא צמודות ונקובות בדולר	צמודות למדד המחירים לצרכן	סה"כ	נ כ ס י ם
אלפי ש"ח מדווחים				
55,433	27,812	127,608	210,853	<u>השקעות</u> מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך
				תעודות התחייבות ממשלתיות:
1,300,763	1,268	44,077	1,346,108	סחירות בארץ
15,895	5,171	-	21,066	סחירות בחו"ל
143,123	-	2,214,478	2,357,601	אג"ח מיועדות – הסכמי "חץ"
				תעודות התחייבות אחרות:
656,115	1,850	97,603	755,568	סחירות בארץ
98,032	893	-	98,925	סחירות בחו"ל
1,292,256	6,953	221,688	1,520,897	בלתי סחירות בארץ
101,360	6,977	-	108,337	בלתי סחירות בחו"ל
				מניות:
1,172,702	-	-	1,172,702	סחירות בארץ
373,045	-	1,565	374,610	סחירות בחו"ל
1,381	-	-	1,381	בלתי סחירות בחו"ל
				כתבי אופציה:
(6,113)	-	-	(6,113)	סחירים בארץ
(2,227)	-	-	(2,227)	סחירים בחו"ל
4,385	-	-	4,385	בלתי סחירים בארץ
47,903	-	-	47,903	קרנות השקעה והון סיכון
13,587	-	-	13,587	קרנות נאמנות
				הלוואות
124,085	-	92,438	216,523	כנגד פוליסות ביטוח חיים
269,445	-	79,586	349,031	מובטחות במשכנתא
600	-	638	1,238	מובטחות בערבות בנקאית
103,857	-	41,081	144,938	מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות
870,062	-	429,714	1,299,776	פקדונות בבנקים
-	-	32,912	32,912	מקרקעין להשכרה
				<u>סכומים לקבל</u>
				חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
65,000	-	12,949	77,949	חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
21,017	411	3,750	25,178	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
3,633	-	-	3,633	חשבונות אחרים
70,000	-	11,429	81,429	פרמיות לגביה
				חייבים ויתרות חובה:
32,111	-	-	32,111	מקדמות לסוכנים
-	-	26	26	אחרים
109,416	265	28,096	137,777	<u>הוצאות רכישה נדחות</u>
6,936,866	51,600	3,439,638	10,428,104	<u>סך-הכל נכסים</u>
6,936,866	51,600	3,520,633	10,509,099	<u>סך-הכל התחייבויות (ראה להלן)</u>
-	-	(80,995)	(80,995)	<u>מגיע ליתר עסקי החברה</u>

ליום 31 בדצמבר, 2005

פוליסות משתתפות ברווחי השקעה	לא צמודות ונקובות בדולר	צמודות למדד המחירים לצרכן	סה"כ	התחייבויות
אלפי ש"ח מדווחים				
				<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
6,603,114	37,566	3,449,722	10,090,402	עתודות ביטוח
73,345	11,588	13,850	98,783	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
74,176	2,446	13,656	90,278	תביעות תלויות
				<u>התחייבויות אחרות</u>
				חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
55,000	-	25,255	80,255	פקדונות
22,500	-	3,539	26,039	חשבונות אחרים
108,731	-	14,611	123,342	זכאים ויתרות זכות
<u>6,936,866</u>	<u>51,600</u>	<u>3,520,633</u>	<u>10,509,099</u>	סך-הכל התחייבויות

ליום 31 בדצמבר, 2004

התפלגות הנכסים החופפים להתחייבויות						נ כ ס י ם
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סה"כ הנכסים	
אלפי ש"ח מדווחים						
-	8,362	-	164,107	189,577	362,046	<u>השקעות</u> מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך תעודות התחייבות ממשלתיות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל אג"ח מיועדות - הסכמי "חץ" תעודות התחייבות אחרות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בארץ בלתי סחירות בחו"ל מניות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בארץ בלתי סחירות בחו"ל כתבי אופציה : סחירים בארץ סחירים בחו"ל בלתי סחירים בארץ קרנות השקעה והון סיכון הלוואות כנגד פוליסות ביטוח חיים מובטחות במשכנתא מובטחות בערבות בנקאית מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות פקדונות בבנקים מקרקעין להשכרה <u>רכוש קבוע</u> בנייני משרד רכוש קבוע אחר סכומים לקבל חברות ביטוח ותוכני ביטוח: חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות חשבונות אחרים פרמיות לגביה חייבים ויתרות חובה: מקדמות לסוכנים אחרים <u>הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר</u> בביטוח חיים בביטוח כללי רכוש אחר מסים נדחים
30,432	16,133	196,918	284,077	1,536,208	2,063,768	
-	-	-	3,350	22,038	25,388	
-	-	-	-	2,409,199	2,409,199	
-	3,231	-	257,295	530,959	791,485	
-	-	-	29,838	64,107	93,945	
-	-	-	292,042	949,388	1,241,430	
-	-	-	15,894	57,989	73,883	
12,898	15,581	-	83,921	938,896	1,051,296	
-	-	30,247	-	201,208	231,455	
-	-	915	-	-	915	
-	-	-	-	1,656	1,656	
-	-	459	-	(2,707)	(2,248)	
-	-	-	-	(2,171)	(2,171)	
-	-	460	-	1,402	1,862	
3,007	-	151	-	4,615	7,773	
-	-	-	17	196,581	196,598	
-	-	-	943	305,601	306,544	
-	-	-	71,124	597	71,721	
-	-	-	10,505	61,180	71,685	
-	-	-	127,225	1,306,859	1,434,084	
-	-	-	-	25,417	25,417	
-	-	79,774	-	-	79,774	
8,734	-	69,527	-	-	78,261	
-	-	-	131,632	58,399	190,031	
-	-	-	501,796	26,393	528,189	
-	-	-	29,362	386	29,748	
-	-	-	292,866	81,386	374,252	
-	-	-	-	34,207	34,207	
21,811	-	-	31,639	479	53,929	
189,749	-	262,493	-	196,360	648,602	
-	-	-	86,624	-	86,624	
-	-	598,702	-	-	598,702	
624	284	-	-	-	908	
267,255	43,591	1,239,646	2,414,257	9,196,209	13,160,958	סה"כ נכסים
267,255	43,591	1,239,646	2,409,462	9,201,004	13,160,958	סה"כ הון והתחייבויות (לפי נספח 1)
-	-	-	4,795	(4,795)	-	יתרה בין סוגי ההתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

נספח 1 - פירוט ההון וההתחייבויות לפי סוגיהן

ליום 31 בדצמבר, 2004

התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סה"כ ההון וההתחייבויות	הון והתחייבויות
אלפי ש"ח מדווחים						
-	43,591	836,743	-	-	880,334	<u>הון עצמי</u>
<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>						
21,375	-	402,903	-	-	424,278	כתבי התחייבות נדחים
146,437	-	-	-	-	146,437	מסים נדחים
<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>						
-	-	-	573,829	(** 8,793,770)	9,367,599	עתודות ביטוח עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
-	-	-	-	84,116	84,116	תביעות תלויות
-	-	-	(** 1,622,986)	85,400	1,708,386	
<u>התחייבויות אחרות</u>						
-	-	-	67,517	58,178	125,695	חברות ביטוח ותוכני ביטוח: פקדונות של מבטחי משנה
-	-	-	24,058	47,894	71,952	חשבונות אחרים
99,443	-	-	121,072	131,646	352,161	זכאים ויתרות זכות
<u>267,255</u>	<u>43,591</u>	<u>1,239,646</u>	<u>2,409,462</u>	<u>9,201,004</u>	<u>13,160,958</u>	סך-הכל הון והתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

(** סווג מחדש.)

ליום 31 בדצמבר, 2004

פוליסות משתתפות ברווחי השקעה	לא צמודות ונקובות בדולר	צמודות למדד המחירים לצרכן	סה"כ	נ כ ס י ם
אלפי ש"ח מדווחים				
121,940	18,106	49,531	189,577	<u>השקעות</u> מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך תעודות התחייבות ממשלתיות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל אג"ח מיועדות - הסכמי "חץ" תעודות התחייבות אחרות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בארץ בלתי סחירות בחו"ל מניות: סחירות בארץ סחירות בחו"ל בלתי סחירות בחו"ל כתבי אופציה: סחירים בארץ סחירים בחו"ל בלתי סחירים בארץ קרנות השקעה והון סיכון הלוואות כנגד פוליסות ביטוח חיים מובטחות במשכנתא מובטחות בערבות בנקאית מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות פקדונות בבנקים מקרקעין להשכרה
1,460,289	2,656	73,263	1,536,208	
16,826	5,212	-	22,038	
133,790	-	2,275,409	2,409,199	
458,225	1,838	70,896	530,959	
64,107	-	-	64,107	
827,469	6,839	115,080	949,388	
52,780	3,305	1,904	57,989	
938,896	-	-	938,896	
200,136	1,072	-	201,208	
1,656	-	-	1,656	
(2,707)	-	-	(2,707)	
(2,171)	-	-	(2,171)	
1,402	-	-	1,402	
4,615	-	-	4,615	
93,506	-	103,075	196,581	
229,352	-	76,249	305,601	
-	-	597	597	
36,223	-	24,957	61,180	
672,896	-	633,963	1,306,859	
-	-	25,417	25,417	
50,000	-	8,399	58,399	<u>סכומים לקבל</u> חברות ביטוח ותווכני ביטוח: חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות חשבונות אחרים פרמיות לגביה חייבים ויתרות חובה: מקדמות לסוכנים אחרים
23,400	765	2,228	26,393	
386	-	-	386	
70,000	-	11,386	81,386	
34,207	-	-	34,207	
-	-	479	479	
164,189	363	31,808	196,360	<u>הוצאות רכישה נדחות</u>
5,651,412	40,156	3,504,641	9,196,209	<u>סך-הכל נכסים</u>
5,651,412	40,156	3,509,436	9,201,004	<u>סך-הכל התחייבויות (ראה להלן)</u>
-	-	(4,795)	(4,795)	מגיע ליתר עסקי החברה

ליום 31 בדצמבר, 2004

פוליסות משתתפות ברוחי השקעה	לא צמודות ונקובות בדולר אלפי ש"ח מדווחים	צמודות למדד המחירים לצרכן	סה"כ	התחייבויות
				עתודות ביטוח ותביעות תלויות
5,351,608	26,974	(* 3,415,188	(* 8,793,770	עתודות ביטוח
63,893	10,596	9,627	84,116	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
72,936	2,586	9,878	85,400	תביעות תלויות
				התחייבויות אחרות
				חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
25,000	-	33,178	58,178	פקדונות
20,000	-	27,894	47,894	חשבונות אחרים
117,975	-	13,671	131,646	זכאים ויתרות זכות
<u>5,651,412</u>	<u>40,156</u>	<u>3,509,436</u>	<u>9,201,004</u>	סך-הכל התחייבויות

(* סווג מחדש.)

א. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית

1. ליום 31 בדצמבר, 2005

משתתפות ברוחי השקעות (2)	סך-הכל ללא משתתפות ברוחי השקעות	הון עצמי ביטוח כללי והתחייבויות לא ביטוחיות	ביטוח חיים ללא משתתפות ברוחי השקעות (3)	הערות	
אלפי ₪ מדווחים				1	
143,123	2,214,478	-	2,214,478		<u>נכסים עם סיכון ריבית ישיר</u>
3,962,280	2,330,599	1,730,376	600,223		אגרות חוב מיועדות (ח"ץ)
870,062	552,918	123,204	429,714		הלוואות ואגרות חוב אחרות
					פקדונות בבנקים
86,017	568,167	551,057	17,110		חלקם של מבטחי משנה
105,744	485,578	474,123	11,455		בהתחייבויות ביטוחיות
					אחרים
5,167,226	6,151,740	2,878,760	3,272,980		סה"כ
1,769,640	1,935,724	1,717,466	218,258	4	<u>נכסים ללא סיכון ריבית ישיר</u>
6,936,866	8,087,464	4,596,226	3,491,238		סה"כ נכסים
					<u>התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר</u>
-	5,991,798	2,488,408	3,503,390	5	התחייבויות ביטוחיות
-	428,136	428,136	-		אשראי לזמן ארוך
186,231	397,120	353,715	43,405		אחרות
186,231	6,817,054	3,270,259	3,546,795		סה"כ
				6	<u>התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר</u>
6,677,290	-	-	-		עתודות ביטוח משתתפות
73,345	187,913	162,475	25,438		ברוחי השקעות
-	1,082,497	1,082,497	-		אחרות
					הון עצמי
6,750,635	1,270,410	1,244,972	25,438		
6,936,866	8,087,464	4,515,231	3,572,233		סה"כ הון עצמי והתחייבויות

א. פירוט הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח מאוחדת לפי סיכוני ריבית:

הערות

1. סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסיים. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים, אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.
2. משתתפות ברווחי השקעות - ההשקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים מנוהלות בתיקי השקעה נפרדים מיתר עסקי החברות. על-פי תנאי הפוליסות (למעט פוליסות שהונפקו החל משנת 2005, שסכומי הצבירה בהם אינם מהותיים בשלב זה) החברה זוקפת למבוטחים את מלוא התשואה המושגת בתיקי ההשקעה, בניכוי דמי ניהול קבועים ובניכוי דמי ניהול משתנים בשיעור 15% מהתשואה הריאלית לשנת הדוח. בפוליסות אלו לא קיימת לחברה חשיפה ישירה בגין שינויים בריבית. יחד עם זאת, תנודתיות בשיעורי הריבית תביא לתנודתיות בתשואה הנזקפים למבוטחים ולדמי הניהול המנוכים מהם.
3. בביטוח חיים ללא משתתפות ברווחי השקעות - עיקרו של תיק ביטוח החיים הינו בגין פוליסות מבטיחות תשואה המגובות באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי בנק ישראל לכל אורך תקופת הפוליסה. לפיכך, קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה למשך חיי הפוליסות. ליום 31 בדצמבר כיסו אגרות החוב המיועדות כ-70% מכלל ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בתוכניות אלו. בגין יתר השקעות החברה במסגרת עסקי ביטוח חיים, קיימת חשיפה לשערי ריבית שישררו בעת מיחזור ההשקעות אשר משך החיים שלהם נמוך בטבעו מאורך החיים הממוצע של ההתחייבויות הביטוחיות.
4. נכסים אחרים שאין להם סיכון ריבית ישיר - כוללים מניות, רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה, הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר, וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים שמשך החיים הממוצע שלהם (מח"מ) עד חודש אחד, ולפיכך סיכון ריבית בגינם הוא אפסי (מזומנים ושווי מזומנים).
5. התחייבויות ביטוחיות כוללות עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
6. התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר כוללים: הון עצמי, מסים נדחים, התחייבויות בגין סיום יחסי עובד-מעביד, עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל ואת קבוצת ההתחייבויות האחרות שבמאזן החברות שמח"מ שלהן אינו עולה על חודש אחד.
7. בניתוח הסיכונים והחשיפות לשינויים בשערי הריבית, יש להביא בחשבון את התפלגות כלל הנכסים וההתחייבויות לפי מועדי פרעון, על בסיס תנאים חוזיים ו/או תחזיות ובהתחשב בתזרימי המזומנים הצפויים בגין פוליסות שבתוקף וחדשות. לחברות מנהל סיכונים שבין תפקידו לסייע להנהלה להעריך את הנושא בכללותו.

<u>פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה</u>						ב.
סה"כ	השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברוחי השקעות	פריטים לא כספיים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו אלפי ש"ח מדווחים	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
						ליום 31 בדצמבר, 2005:
331,546	55,433	-	2	-	276,111	מזומנים ושוי מזומנים ניירות ערך
						תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות:
3,066,718	1,956,878	-	22,585	691,226	396,029	סחירות בישראל
4,473,832	1,536,739	-	52,736	2,860,631	23,726	בלתי סחירות
117,082	113,927	-	3,155	-	-	סחירות מחוץ לישראל
						תעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות:
148,150	-	-	-	148,150	-	בישראל
37,590	-	-	37,590	-	-	מחוץ לישראל
						מניות:
1,306,996	1,172,702	-	-	2,904	131,390	סחירות בישראל
2,062	1,381	-	336	-	345	בלתי סחירות
432,395	373,045	-	59,350	-	-	סחירות מחוץ לישראל
						יחידות השתתפות בקרנות נאמנות
16,057	13,587	-	2,470	-	-	קרנות השקעה לא סחירות
60,007	47,903	-	10,875	-	1,229	כתבי אופציה לרכישת מניות
8,888	7,179	-	-	-	1,709	מכשירים פיננסיים נגזרים
(12,834)	(11,134)	-	-	-	(1,700)	הלוואות
807,236	497,987	-	-	309,249	-	פקדונות
1,422,980	870,062	-	-	552,918	-	מקרקעין להשכרה
32,912	-	-	-	-	32,912	בנייני משרדים
78,510	-	-	-	-	78,510	רכוש קבוע אחר
118,510	-	-	-	-	118,510	סכומים לקבל
1,246,063	191,761	-	583,099	-	471,203	רכוש אחר
1,329,630	109,416	1,036,178	-	-	184,036	סה"כ נכסים
15,024,330	6,936,866	1,036,178	772,198	4,565,078	1,714,010	הלוואות מתאגידים בנקאיים ואחרים
428,136	-	-	-	428,136	-	התחייבויות ביטוחיות
12,767,871	6,750,635	-	-	6,017,236	-	התחייבויות אחרות
745,826	186,231	-	-	-	559,595	הון
1,082,497	-	-	-	-	1,082,497	סה"כ התחייבויות והון
15,024,330	6,936,866	-	-	6,445,372	1,642,092	יתרה נטו ליום 31 בדצמבר, 2005
-	-	1,036,178	772,198	(1,880,294)	71,918	ליום 31 בדצמבר, 2004:
13,160,958	5,651,412	976,492	797,076	4,280,874	1,455,104	סה"כ נכסים
13,160,958	5,651,412	-	-	6,095,942	1,413,604	סה"כ התחייבויות והון
-	-	976,492	797,076	(1,815,068)	41,500	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2004

ג. מידע בדבר סיכון האשראי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2005

סה"כ	משתתפות ברוחים	סה"כ ללא משתתפות ברוחים	לא מדורג אלפי ש"ח מדווחים	דירוג נמוך BBB	AA - עד BBB	AA ומעלה	רמת הדירוג בישראל
נכסים בישראל							
331,476	55,363	276,113	67,399	-	-	208,714	מזומנים ושוי מזומנים
1,422,980	870,062	552,918	-	16,695	28,675	507,548	פקדונות בבנקים
2,357,601	143,123	2,214,478	-	-	-	2,214,478	אג"ח מדינה לא סחירות
1,943,216	1,300,763	642,453	-	-	-	642,453	אג"ח מדינה סחירות
1,232,472	656,115	576,357	59,306	15,744	89,237	412,070	אג"ח אחרות סחירות
2,022,217	1,292,256	729,961	7,317	1,079	140,948	580,617	אג"ח אחרות לא סחירות
7,555,506	3,392,257	4,163,249	66,623	16,823	230,185	3,849,618	סה"כ אגרות חוב
350,647	269,445	81,202	81,202	-	-	-	הלוואות מובטחות במשכנתא
216,523	124,085	92,438	92,438	-	-	-	הלוואות כנגד פוליסות ביטוח חיים
240,066	104,457	135,609	38,292	75,010	7,014	15,293	הלוואות אחרות
807,236	497,987	309,249	211,932	75,010	7,014	15,293	סה"כ הלוואות
(3,946)	(3,955)	9	-	-	-	9	נגזרים
558,535	105,617	452,918	452,918	-	-	-	נכסים אחרים בישראל
10,671,787	4,917,331	5,754,456	798,872	108,528	265,874	4,581,182	סה"כ נכסים בישראל
רמת הדירוג בחו"ל							
סה"כ	משתתפות ברוחים	סה"כ ללא משתתפות ברוחים	לא מדורג אלפי ש"ח מדווחים	דירוג נמוך BBB	A - עד BBB	A ומעלה	מבטחי משנה
654,184	86,017	568,167	45,023	-	443,440	79,704	
נכסים אחרים בחו"ל							
סה"כ	משתתפות ברוחים	סה"כ ללא משתתפות ברוחים	לא מדורג אלפי ש"ח מדווחים	דירוג נמוך BBB	AA - עד BBB	AA ומעלה	סה"כ נכסים בחו"ל
320,585	215,357	105,228	34,520	747	45,023	24,938	סה"כ נכסים הנושאים סיכון אשראי
974,769	301,371	673,395	79,543	747	488,463	104,642	סה"כ נכסים ללא סיכון אשראי
11,646,556	5,218,705	6,427,851	878,415	109,275	754,337	4,685,824	
3,377,774	1,718,161	1,659,613					
15,024,330	6,936,866	8,087,464					

הערות

- (1) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מידרוג". נתוני חברת הדירוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים.
- (2) הדירוג בחו"ל נקבע בעיקר לפי חברת הדירוג S & P.
- (3) קיים שוני בין רמת הדירוג בארץ לזה של חו"ל.

ד. פירוט החשיפה לענפי משק

ליום 31 בדצמבר, 2005:

להלן פירוט חשיפות האשראי לפי ענפי משק. לענין זה חשיפת אשראי כוללת נכסים בלתי סחירים, כגון: אגרות חוב, הלוואות וערבויות (שלא במסגרת פוליסות ביטוח).

הנתונים אינם מתייחסים להשקעה בנכסים בלתי סחירים של ממשלת ישראל ובנקים, וכן לא לחשיפת אשראי למבטחי משנה שהפירוט בגינם ניתן בנפרד.

ענפי משק	סיכון אשראי		סיכון אשראי		הפרשה לחובות	הפרשה מסופקים השנה
	מאזני (*)		חוג מאזני			
	סכום	% מסה"כ	סכום	% מסה"כ		
	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
ביטוח וקופות גמל	1,800	0.1	-	-	-	-
השקעות והחזקות	73,993	8.0	-	-	-	-
תעשיית מתכת	4,703	0.5	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן	214,657	23.3	-	-	-	-
חשמל ומים	63,398	6.9	-	-	-	-
מסחר	17,026	1.9	-	-	-	-
תיירות	13,582	1.5	-	-	-	-
תחבורה ואחסנה	16,946	1.8	-	-	-	-
תקשורת ושירותי מחשב	106,451	11.6	-	-	-	-
בנקים ומוסדות פיננסיים	49,644	5.4	-	-	-	-
שירותים אחרים	144,358	15.7	-	-	-	-
כרייה, תעשייה כימית ונפט	11,577	1.3	-	-	-	-
אנשים פרטיים	193,121	21.0	-	-	6,800	1,850
תעשיית גומי ופלסטיק	5,466	0.6	-	-	-	-
תעשיית מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני	3,508	0.4	-	-	-	-
	920,230	100.0	-	-	6,800	1,850

(* מתייחס לאגרות חוב והלוואות בלבד.